



ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ  
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ  
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ  
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ  
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ

**ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΘΕΜΑ :**

**<< ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ  
ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΕΒΡΟΥ(ΠΟΙΟΤΙΚΑ  
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ, ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ) >>**

**ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ**

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΔΕΡΜΕΝΤΖΟΠΟΥΛΟΥ (ΑΜ:031/12)

ΖΑΦΕΙΡΙΑ ΚΟΥΓΙΟΥΜΤΖΙΔΟΥ (ΑΜ:034/12)

ΕΛΕΝΗ ΓΚΑΤΖΟΥΝΗ (ΑΜ:050/12)

**ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ**

ΔΕΡΜΕΤΖΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

## ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός αυτής της διατριβής είναι αφενός η παρουσίαση μιας διαφορετικής οπτικής γωνίας του τουρισμού ειδικού ενδιαφέροντος και αφετέρου να συζητήσουμε ένα πολύ σημαντικό κομμάτι του , δηλαδή του συνεδριακού τουρισμού. Θα αναλυθούν και θα συζητηθούν οι διαφορές μεταξύ εναλλακτικών , ειδικών και μαζικών μορφών του τουρισμού , καθώς και οι τρέχουσες τάσεις.

Επιπλέον θα περιγραφούν οι διακρίσεις και τα είδη συνεδρίων , καθώς και όλα τα βασικά βήματα και τον εξοπλισμό για την οργάνωση ενός επιτυχημένου συνεδρίου. Κατόπιν θα ακολουθήσει μια αναφορά στα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο συνεδριακός τουρισμός στον Ελλαδικό χώρο.

Επίσης θα αναλύσουμε περισσότερο διεξοδικά την περίπτωση του Νομού Έβρου και της Σαμοθράκης ως συνεδριακός προορισμός. Θα αναφερθούμε στα αξιοθέατα του Νομού, τη πολιτιστική κληρονομιά, την ξεχωριστή διατροφή που θα μπορέσει να απολαύσει ο κάθε σύνεδρος στην περιοχή αυτή, στους συνεδριακούς χώρους του Νομού και αλλά πολλά χαρακτηριστικά και με ποιον τρόπο αυτά μπορούν να επιδράσουν θετικά στον ταξιδευτή ώστε να κεντρίσουν το ενδιαφέρον του και να επιλέξει τον Νομό Έβρου και την Σαμοθράκη ως συνεδριακό προορισμό.

Τέλος σύμφωνα με τα αποτελέσματα των ερευνών και των πινάκων βάσης δεδομένων αποδεικνύεται ότι άλλες πόλεις ανά τον κόσμο που επιχείρησαν τέτοιου είδους βήματα , βγήκαν οικονομικά και κοινωνικά κερδισμένες.

## ABSTRACT

The purpose of this dissertation is on one hand to present a different point of view of tourism, the special interest tourism, and on the other hand to discuss a very important part of it, namely Congress tourism. The differences amongst alternative, special interests and mass forms tourism, as well as the current trends will be analyzed and discussed.

Furthermore, the distinctions and the genres of congresses and all the essential steps and equipment to organize a successful congress are described. Next will follow a reference on the problems that congress tourism has to confront in the Hellenic grounds.

Additionally, the case of Evros country and Samothrace as a congress tourism destination will be analyzed, taking into consideration the attractions of the country, its cultural inheritance, the distinct nutrition that anyone visiting can enjoy in the area, the meeting venues of the country and many other features and the positives ways this can attract visitors and make someone choose the Evros and Samothrace as a congress destination.

Finally, according to the results of researches and database tables it is proven that other cities around world have tried practices as such and they gained financially and socially as well.

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη.....	2
Abstract.....	3
Πρόλογος.....	7
1. Συνεδριακός Τουρισμός.....	8
1.1 Έννοια και Στόχος.....	8
1.2 Λόγοι Δημιουργίας.....	8
1.3 Παράγοντες και Υπηρεσίες.....	9
1.3.1 Σύνεδροι.....	10
1.3.2 Τόπος – Χώρος.....	10
1.3.3 Διευθέτηση Χώρων.....	11
1.3.4 Κλασικός Θεατρικός Τύπος.....	11
1.3.5 Ημικυκλικός Θεατρικός Τύπος.....	12
1.3.6 Διάταξη Σχήματος V.....	12
1.3.7 Οπτικοακουστικός Εξοπλισμός.....	13
1.3.8 Ηχητικά Συστήματα.....	13
1.3.9 Φωτισμός.....	14
1.3.10 Οθόνες – Μηχάνημα Προβολής.....	14
1.4 Διακρίσεις Συνεδριακού Τουρισμού.....	14
1.5 Είδη Συνεδρίων.....	15

1.6 Οικονομικά και Κοινωνικά Οφέλη.....	17
1.6.1 Οικονομικά Οφέλη.....	18
1.6.2 Κοινωνικά Οφέλη.....	18
1.7 Συγκριτικά Πλεονεκτήματα.....	19
1.8 Μειονεκτήματα.....	21
1.9 Προβλήματα Διεξαγωγής Συνεδριακού Τουρισμού στην Ελλάδα.....	21
2 Η περίπτωση του Νομού Έβρου και της Σαμοθράκης.....	22
2.1 Ιστορική Αναδρομή.....	22
2.2 Μορφολογία.....	24
2.3 Περιβάλλον.....	25
2.4 Υποδομές – Δίκτυα – Υπηρεσίες.....	27
2.5 Οι Αρχαιότητες – Τα αξιοθέατα – Τα μουσεία.....	28
2.6 Εκδρομές (Ελεύθερος Χρόνος) .....	30
2.7 Συνεδριακοί Χώροι στην Αλεξανδρούπολη.....	35
2.8 Η νήσος Σαμοθράκη.....	43
2.9 Μορφές Τουρισμού στην Σαμοθράκη.....	44
2.10 Η Τουριστική Προβολή του Νομού Έβρου από το 2015 και μετά.....	46
3 Αρνητικές Επιδράσεις Ανάπτυξης του Εναλλακτικού Τουρισμού στον Έβρο.....	47
3.1 Αρνητικές Επιδράσεις / Οφέλη του Εναλλακτικού Τουρισμού για τους επιχειρηματίες, την τοπική κοινωνία και την εθνική οικονομία.....	48
3.2 Αρνητικές επιδράσεις / Οφέλη για τον τουρίστα – επισκέπτη του Εναλλακτικού Τουρισμού.....	50
3.3 Δυσμενείς αρνητικές επιδράσεις του εναλλακτικού τουρισμού.....	51

3.4 Σύγχρονες Τεχνολογίες , Διαδίκτυο και Τουριστικά Γραφεία.....	53
3.5 Marketing Υπηρεσιών των τουριστικών επιχειρήσεων στον Έβρο.....	54
3.6 Διαχείριση ενός προγράμματος μάρκετινγκ για μια τουριστική περιοχή.....	57
3.7 Αειφόρος ανάπτυξη στον Έβρο και δείκτες αειφορίας στον Έβρο.....	60
3.8 Η ανάλυση SWOT.....	61
3.8.1 Εφαρμογή.....	62
3.9 SWOT ανάλυση για τουρισμό στον Έβρο.....	64
3.9.1 Ισχυρά Σημεία (Strengths) .....	64
3.9.2 Αδύναμα Σημεία (Weaknesses) .....	65
3.9.3 Ευκαιρίες (Opportunities) .....	67
3.9.4 Απειλές (Threats) .....	68
3.10 Οι αρνητικές επιδράσεις της διεθνούς οικονομικής κρίσης στον Ελληνικό Τουρισμό.....	70
3.11 Τουριστική κρίση στον Έβρο.....	71
4 Προβλήματα και Προοπτικές.....	72
4.1 Προβλήματα.....	72
4.2 Προτάσεις-προοπτικές.....	76
4.3 Συμπεράσματα από Ερωτηματολόγιο.....	77
4.4 Γενικά Συμπεράσματα.....	91
Βιβλιογραφία.....	94
5 Παράρτημα.....	97
5.1 Ερωτηματολόγιο.....	97

## ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τα τελευταία χρόνια η συνεχιζόμενη ανάγκη για επικοινωνία και ενημέρωση αυξάνεται ολοένα και περισσότερο. Άνθρωποι που έχουν κοινούς στόχους και ενδιαφέροντα συναντιούνται για να συνεδριάσουν , να συσκεφθούν ή να συναποφασίσουν. Επειδή όμως όλα αυτά τα άτομα όταν συνεδριάζουν δεν είναι δυνατόν να προέρχονται από τον ίδιο γεωγραφικό χώρο , ορίζουν με βάση ορισμένα κριτήρια ένα κοινό μέρος για να πραγματοποιήσουν τη συνάντησή τους.

Το συνέδριο σχετίζεται με τον τουρισμό όταν οι σύνεδροι που μετέχουν σε αυτό δεν προέρχονται από την ίδια γεωγραφική περιοχή και χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες που ανήκουν στην τουριστική βιομηχανία , όπως αεροπορικές εταιρείες , ξενοδοχεία , εστιατόρια κ.ά. προκειμένου να εξυπηρετηθούν.

Ο συνεδριακός τουρισμός , που αποτελεί βασική νέα μορφή ανάπτυξης , είναι συναλλαγματικά προσοδοφόρος , μπορεί να ασκείται όχι μόνο στις περιόδους αιχμής (συμβάλλοντας στη λύση της εποχικότητας του τουρισμού και των τουριστικών επαγγελμάτων) , συνήθως αφορά τις υψηλές κατηγορίες τουριστικών καταλυμάτων και τέλος συμβάλλει σημαντικά στη διεθνή προβολή κάθε χώρας. (Θωμάς Σιταράς – Χρήστος Τζένος)

## 1. Συνεδριακός Τουρισμός

### 1.1 Έννοια και Στόχος

Συνέδριο στην Ελληνική γλώσσα σημαίνει σύναξη ατόμων σε ένα χώρο, για να συζητήσουν και να πάρουν κάποιες αποφάσεις για σημαντικά και κοινού ενδιαφέροντος θέματα.

Ο Συνεδριακός Τουρισμός, είναι μια μορφή εναλλακτικού τουρισμού, που τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει ραγδαία ανάπτυξη και στην Ελλάδα. Όταν μιλάμε για Συνεδριακό Τουρισμό εννοούμε το τουρισμό ο οποίος σχετίζεται με τη παρακολούθηση συνεδρίων, εκθέσεων κλπ. Ο συνεδριακός τουρισμός αντιπροσωπεύει μια σημαντική αγορά σε διεθνές επίπεδο. Επιπλέον έχει τη δυνατότητα να αποτελέσει και σημαντική προσφορά-συμβολή στην οικονομία της χώρας υποδοχής. Ως εναλλακτική μορφή τουρισμού διαθέτει επίσης πολύ σημαντικό αναπτυξιακό δυναμικό.

Στόχος της συνεδριακής διάστασης των μετακινήσεων αυτών είναι συνήθως

- η ανταλλαγή απόψεων
- η πληροφόρηση
- η κατάρτιση
- η γνωριμία
- η ενίσχυση του συναδελφικού πνεύματος
- η προώθηση των συμφερόντων της ομάδας και άλλα συναφή.

### 1.2 Λόγοι Δημιουργίας

Η ραγδαία πρόοδος της τεχνολογίας σε επιστημονικά επιτεύγματα έχει δημιουργήσει την τάση για συνεχείς συναντήσεις μεταξύ ατόμων με κοινά ενδιαφέροντα, πολλές φορές διαφορετικής εθνικότητας, σε χώρους κατάλληλα διαμορφωμένους ώστε να είναι εφικτή η ανταλλαγή των απόψεων και ιδεών τους.



Η βαρύτητα της συνεδριακής διάστασης στο συνεδριακό τουρισμό μπορεί να ποικίλλει, καλύπτοντας όλο το φάσμα, από τις αυστηρά επαγγελματικές εκδηλώσεις, όπου το στοιχείο της αναψυχής είναι περιορισμένο έως και ανύπαρκτο πολλές φορές μέχρι τις εκδηλώσεις όπου το στοιχείο αυτό είναι κυρίαρχο, με τα άλλα ενδιαφέροντα να λειτουργούν περισσότερο προσχηματικά παρά ουσιαστικά.

Στην τελευταία αυτή περίπτωση, από την άποψη των σκοπών που εξυπηρετούνται η διαχωριστική γραμμή ανάμεσα στη συνεδριακή δραστηριότητα και στο γενικό τουρισμό αναψυχής μπορεί να καθίστανται δυσδιάκριτη. Έτσι πχ. Ο λεγόμενος τουρισμός κινήτρων, η προσφορά δηλαδή από την πλευρά του εργοδότη, σε επιλεγμένες ομάδες εργαζομένων, ως ανταμοιβή για τις υψηλές επιδόσεις τους, ευκαιριών δωρεάν τουρισμού, είναι τις περισσότερες φορές κατ' όνομα μόνο επαγγελματικός, αφού το επαγγελματικό στοιχείο είτε ελλείπει, είτε είναι πολύ περιορισμένο. (Shenon Havard, 1990)

### 1.3 Παράγοντες και Υπηρεσίες

Οι παράγοντες ή τα στοιχεία που απαρτίζουν το συνεδριακό τουρισμό είναι:

- Οι σύνεδροι – τουρίστες
- Ο τουριστικός προορισμός/τόπος του συνεδρίου
- Ο χώρος στον οποίο θα διεξαχθεί το συνέδριο
- Η διοίκηση του συνεδρίου (οργάνωση, διοίκηση, κλπ.)
- Η τουριστική επένδυση του συνεδρίου, δηλαδή το σύνολο των τουριστικών υπηρεσιών που παρέχεται στους συνέδρους.

Για την διεξαγωγή ενός επιτυχημένου συνεδρίου, υπάρχουν και διάφορες υπηρεσίες απαραίτητες για την συνολική επιτυχία της οργάνωσης όπως:

- Γραφεία διοργάνωσης συνεδρίων
- Επιχειρήσεις τροφοδοσίας συνεδριακών κέντρων
- Υπηρεσίες γραμματειακής υποστήριξης
- Υλικά και εργασίες διαμόρφωσης εκθεσιακών χώρων

- Μηχανογραφημένα προγράμματα διαχείρισης συνεδριακών εκδηλώσεων
- Γραφεία μεταφοράς και ξενάγησης των συνέδρων
- Οργανωμένα γραφεία διερμηνέων συνεδρίων

### 1.3.1 Σύεδροι

Συχνά, το συνέδριο είναι μια ευκαιρία για τους συμμετέχοντες να αλλάξουν περιβάλλον, ατμόσφαιρα, να διασκεδάσουν, ακόμη και αν οι οργανωτές δε δίνουν πολύ σημασία σε αυτή την πλευρά του συνεδρίου.

Η ψυχαγωγία, σαν απαραίτητο στοιχείο του όλου συνεδριακού ταξιδιού, αποτελεί πρόσθετη πηγή εσόδων τόσο για την ξενοδοχειακή μονάδα όσο και για το τόπο φιλοξενίας του συνεδρίου γενικότερα. Από την άλλη πλευρά, οι σύεδροι, λόγω του αριθμού τους αλλά κυρίως λόγω της υψηλής κοινωνικοοικονομικής τους θέσης, αποτελούν μια τεράστια διαφημιστική δύναμη τόσο για το τόπο διεξαγωγής του συνεδρίου όσο και για το ξενοδοχείο. Ο ενθουσιασμός που μετά το συνεδριακό ταξίδι μπορεί κανείς να διακρίνει στη φωνή τους, όταν αναφέρονται στον τόπο διεξαγωγής ή στο συγκεκριμένο ξενοδοχείο, σημαίνει πολλά χωρίς να κοστίζει σαν διαφήμιση.

### 1.3.2 Τόπος - Χώρος

Η γεωγραφική θέση, η πολιτιστική κληρονομιά μιας περιοχής, η εύκολη πρόσβαση στο τόπο πραγματοποίησης ενός συνεδρίου ή έκθεσης είναι κρίσιμος παράγοντας για την προσέλκυση επισκεπτών.

Σημαντικό ρόλο για την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού σε έναν τόπο, διαδραματίζει η διαθεσιμότητα των απαραίτητων υποδομών και υπηρεσιών, όπως αμφιθεάτρων, αιθουσών συνεδρίων, εκθεσιακών χώρων, καταλυμάτων, υποδομών για καφέ και εστίαση, υπηρεσιών διερμηνείας, κλπ.

Επίσης, στην Ελλάδα πολλές πόλεις διαθέτουν τις κατάλληλες εγκαταστάσεις και παρέχουν υψηλής ποιότητας συνεδριακές υπηρεσίες, αλλά παράλληλα και

δυνατότητες τουρισμού και αναψυχής. (Αλέξης Σωτηρόπουλος,2003 Διεξαγωγή συνεδρίων επιλογή τόπου <http://www.synedrio.gr>)

### 1.3.3 Διευθέτηση χώρων

Η διευθέτηση του συνεδριακού χώρου με καθίσματα, έδρανα ή τραπέζια, εξαρτάται από το μέγεθος, το είδος και το πρόγραμμα του συνεδρίου σε συνδυασμό με το μέγεθος της διατιθέμενης αίθουσας. Τα καθίσματα χρησιμοποιούνται όταν οι σύνεδροι είναι πολλοί γιατί εξοικονομούν χώρο ή όταν ο χώρος είναι πολύ μικρός, διότι με αυτόν τον τρόπο δημιουργείται πιο οικεία και ζεστή ατμόσφαιρα.

Οι διατάξεις που θα περιγράψουμε στην συνέχεια είναι γνωστές σαν διατάξεις θεατρικού τύπου ή διατάξεις ακροατηρίου σε αυτές λοιπόν τις διατάξεις πρέπει να δημιουργούνται διάδρομοι προσπέλασης, που για 400 ή και περισσότερους σύνεδρους θα πρέπει να έχουν πλάτος 1,80-2,00μ., για λιγότερα από 400 άτομα οι διάδρομοι απαιτούν πλάτος 1,20-1,60μ. Απαιτούνται επίσης διπλοί διάδρομοι, ιδίως όταν υπάρχει διάλογος μεταξύ ομιλητών και συνέδρων.

Ακόμα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το διάστημα μεταξύ των καθισμάτων να είναι τουλάχιστον 5 cm. Η απόσταση ενός καθίσματος από το μπροστινό του πρέπει να είναι 85 cm από κέντρο σε κέντρο καθίσματος. Είναι ευνόητο, πως όταν χρησιμοποιούνται πολυθρόνες το διάστημα πρέπει να είναι μεγαλύτερο από 5 cm και να φθάνει στα 8-10 cm. (Καταραχιάς Λ., 2001)

Η πρώτη σειρά καθισμάτων θα πρέπει να απέχει τουλάχιστον 1,80m από την μπροστινή πλευρά της εξέδρας ή την πλευρά του τραπεζιού των επικεφαλής. Υπάρχουν εκτός από της διατάξεις κλασσικού θεατρικού τύπου και παραλλαγές του τύπου αυτού, όπως ο ημικυκλικός, ο κυκλικός, και ο σχήματος V.

### 1.3.4 Κλασικός Θεατρικός Τύπος

Χαρακτηρίζεται από την διάταξη των καθισμάτων σε ευθείες. Η πρώτη σειρά απέχει από την εξέδρα 1,80m. Θα πρέπει να θυμίσουμε ότι τα διαστήματα των καθισμάτων πρέπει να είναι 5 cm και η απόσταση 85cm. Οι διάδρομοι προσπέλασης για περισσότερα από 400 άτομα απαιτούν πλάτος 1,80-2,00 m, ενώ για λιγότερα από 400 άτομα απαιτούν πλάτος 1,20-1,60 μ.

### 1.3.5 Ημικυκλικός Θεατρικός Τύπος

Ο κεντρικός κορμός της διάταξης των καθισμάτων είναι σε ευθείες γραμμές, σε αντίθεση με τα πλευρά της που η διάταξη των καθισμάτων είναι κυκλική. Οι πρώτες σειρές καθισμάτων πρέπει να απέχουν 3,70m. Τα διαστήματα και οι αποστάσεις είναι τα ίδια με τον κλασικό θεατρικό τύπο. Οι διάδρομοι προσπέλασης απαιτούν μικρότερο πλάτος από ότι στον κλασσικό θεατρικό τύπο.

Κυκλικός θεατρικός τύπος

Η διάταξη των καθισμάτων διακόπτεται από περισσότερους διαδρόμους προσπέλασης, κάθετους προς την εξέδρα, ενώ η αναγκαιότητα για οριζόντιους διαδρόμους αποκτά εκ των πραγμάτων ιδιαίτερη σημασία. Ισχύουν οι ίδιες αποστάσεις, διαστήματα και αριθμητικά δεδομένα, που ισχύουν και για τον ημικυκλικό τύπο.

### 1.3.6 Διάταξη Σχήματος V

Όπως και στους δύο προηγούμενους τύπους διατάξεων, στον κυκλικό δηλαδή και τον ημικυκλικό δεν υπάρχει δυνατότητα στον χώρο για απόδοση του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού καθισμάτων.



### 1.3.7 Οπτικοακουστικός Εξοπλισμός

Ένα από τα βασικότερα στοιχεία για άρτια και πετυχημένη διεξαγωγή ενός συνεδρίου είναι ο οπτικοακουστικός εξοπλισμός. Υπάρχουν ξενοδοχεία που χωρίς να διαθέτουν τέτοιο εξοπλισμό συμμετέχουν στην αγορά συνεδρίων.

Στην περίπτωση αυτή έχουν την δυνατότητα να υποδεικνύουν στον οργανωτή ειδικά γραφεία ενοικιάσεων τέτοιου είδους εξοπλισμό, διαθέτοντας και το κατάλληλο προσωπικό. Διευθύνσεις τέτοιων γραφείων και πρόσφατες προσφορές τιμών τους θα πρέπει να παρέχονται από τον ξενοδόχο στον οργανωτή.

Οι κύριοι λόγοι που συνήθως οι ξενοδοχειακές μονάδες δεν διαθέτουν το σύνολο ή τμήμα του αναγκαίου εξοπλισμού είναι κυρίως το ότι υπάρχει ελάχιστη συνεδριακή πελατεία και η απόσβεση τέτοιας δαπάνης είναι αμφίβολη. Προμήθεια τέτοιου εξοπλισμού, που η τεχνολογική πρόοδος σε ελάχιστα χρόνια το καθιστά ξεπερασμένο, κρίνεται οπωσδήποτε ασύμφορη.

Επίσης, συνήθως στα ξενοδοχεία δεν υπάρχει ο απαιτούμενος αποθηκευτικός χώρος, και οι χαμηλές τιμές ενοικίασης εξοπλισμού οδηγούν τους υπεύθυνους στο να τα ενοικιάζουν αντί να τα αγοράζουν. Θα πρέπει να τονισθεί ότι η ύπαρξη οπτικοακουστικού εξοπλισμού στην μονάδα εξασφαλίζει ευκολότερα συμμετοχή στην αγορά συνεδριακών εκδηλώσεων. Τα είδη του σχετικού εξοπλισμού που θεωρούνται αντιπροσωπευτικά και απαραίτητα παρουσιάζονται παρακάτω. (Δέλιος Δ.,1998)

### 1.3.8 Ηχητικά Συστήματα

Τα μικρόφωνα, οι βάσεις τους, οι ενισχυτές και τα ηχεία είναι τα πιο απαραίτητα. Η καλή απόδοση τους και η σωστή διανομή του ήχου μέσα στον χώρο είναι βασική.

Όταν υπάρχει προβολή θα πρέπει να καταβάλλεται μέριμνα ώστε ένταση του ήχου να βρίσκεται κοντά στην οθόνη, γιατί έχει αποδειχθεί ότι οι άνθρωποι καταλαβαίνουν καλύτερα όταν εικόνα και ήχος προέρχονται από την ίδια κατεύθυνση.

Όταν δεν διαθέτουμε ασύρματα μικρόφωνα απαιτούνται προεκτάσεις στις καλωδιώσεις. Είναι απαραίτητο, εφόσον επιλέγεται ενσύρματο σύστημα, οι καλωδιώσεις να εφαρμόζονται στο δάπεδο με την βοήθεια αυτοκόλλητων ταινιών. Ο έλεγχος των εγκαταστάσεων πριν από το συνέδριο είναι απαραίτητος.

### 1.3.9 Φωτισμός

Αν η εξέδρα βρίσκεται σε μόνιμη θέση είναι εύκολο να γίνει προμήθεια και τοποθέτηση με την βοήθεια ειδικών, πρόσθετου φωτισμού σε σταθερά σημεία. Σε περιπτώσεις αλλαγών των θέσεων της εξέδρας χρησιμοποιούνται πρόσθετα κινητά στοιχεία φωτισμού. Γενικά ο φωτισμός πρέπει να είναι επαρκής χωρίς να

κουράζει, να πλησιάζει το φυσικό φως της μέρας και σε όλη την διάρκεια του συνεδρίου να ελέγχεται από ειδικούς.

### 1.3.10 Οθόνες - Μηχάνημα Προβολής

Προτιμούνται ή οι εντελώς λευκές ή αυτές με αργυρόχρωμη μεταλλική επιφάνεια, που τοποθετούνται στον τοίχο με ειδικά άγκιστρα. Οι τυλιγμένες σε ρολό που στηρίζονται σε τρίποδα και είναι ενσωματωμένες είναι δύσχρηστες και για καθαρά πρακτικούς λόγους πρέπει να αποφεύγονται.

Υπάρχουν πολλοί τύποι και το γεγονός ότι ο κάθε τύπος έχει το δικό του δίσκο για slides, δημιουργεί πρόβλημα. Η δυνατότητα προβολής πίσω από την οθόνη καλύπτει την θέα του μηχανήματος, αλλά αφαιρεί χώρο από την αίθουσα. Η χρήση τηλεχειριστηρίου διευκολύνει το χρήστη. Η σύνδεση του με μαγνητόφωνα το οποίο θα παρέχει μουσική επένδυση ή παράλληλη αφήγηση κάνει πιο ζωντανή την αφήγηση και αποτελεσματική την χρήση του.

## 1.4 Διακρίσεις Συνεδριακού Τουρισμού

Η διάκριση των συνεδρίων μπορεί να γίνει με βάση διάφορα κριτήρια:

- Το μέγεθός τους
- Τη διεθνή ή εθνική συμμετοχή των συνέδρων
- Το τρόπο χρηματοδότησης τους
- Την κοινή ιδιότητα, για την οποία συνέρχονται οι σύνεδροι
- Μια άλλη διάκριση μπορεί να γίνει ανάλογα με το θέμα που καλύπτουν και

διακρίνονται σε :

- Επαγγελματικά
- Οργανωτικά
- Πολιτικά
- Κυβερνητικά
- Αθλητικά κ.ά.

### 1.5 Είδη Συνεδρίων

**ΣΥΝΕΔΡΙΟ:** Είναι η συνάντηση ατόμων με κοινά ενδιαφέροντα και κοινή ιδιότητα, με σκοπό τη συζήτηση και ανάπτυξη κοινού θέματος και ενδεχομένως τη λήψη αποφάσεων. Το θέμα των συνεδρίων καθορίζεται από την κοινή ιδιότητα των συμμετεχόντων. Μπορεί να αφορά την επιστήμη, την πολιτική κλπ. Τα περισσότερα συνεδρία πραγματοποιούνται σε επαναλαμβανόμενη κυκλική βάση, συνήθως ετήσια. Συνήθως, περιλαμβάνει ένα κυρίως συνέδριο, όπου συμμετέχουν όλοι οι σύνεδροι από μικρότερα συνεδριακά τμήματα, γνωστά σαν συνεδριάσεις επιτροπών του συνεδρίου. Για το κυρίως συνέδριο απαιτείται μια ειδική διαμορφωμένη αίθουσα ή αμφιθέατρο, όταν πρόκειται για μεγάλα συνέδρια. Για τις συνεδριάσεις επιτροπών απαιτούνται μικρότεροι χώροι διαμορφωμένοι ανάλογα. Στις Η.Π.Α. χρησιμοποιείται ο όρος "convention" ενώ στην Ευρώπη ο όρος "congress" και οι δύο είναι σχεδόν συνώνυμοι. Σχεδόν γιατί το "congress" χρησιμοποιείται περισσότερο για διεθνή συνέδρια.

**ΔΙΑΣΚΕΨΕΙΣ – ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΕΙΣ:** Οι όροι αυτοί χρησιμοποιούνται για να περιγράψουν ένα συνέδριο, όπου περιλαμβάνεται συζήτηση σε μεγάλη διάρκεια και η συμμετοχή των συμμετεχόντων είναι ενεργή. Σχετικά με τους χώρους, ισχύει ότι και με τα συνέδρια. Ο συνηθέστερος όρος που χρησιμοποιείται είναι ο αγγλικός "conference". Πραγματοποιούνται σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό ή διεθνές επίπεδο.

**ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ:** Έχει επικρατήσει η χρήση του όρου αυτού, κυρίως για να περιγράψει συναντήσεις ενημέρωσης και αλληλογνωριμίας μεταξύ των μετόχων μιας επιχείρησης και της διοίκησης της ή μεταξύ των μελών μιας συνδικαλιστικής οργάνωσης.

**ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ:** Διάλεξη είναι η παρουσίαση ενός συγκεκριμένου θέματος, από κάποιον που θεωρείται ειδικός στο τομέα του. Χαρακτηρίζεται από την απόλυτα δομημένη παρουσίαση της. Μπορεί να προσεγγίζει θέμα γενικού ενδιαφέροντος ή ειδικού, όπως επίσης και να επακολουθήσει ή όχι συζήτηση στο τέλος. Το μέγεθος του ακροατηρίου ποικίλει.

**ΗΜΕΡΙΔΕΣ:** Είναι συναντήσεις πανηγυρικού χαρακτήρα που διαρκούν μια ημέρα. Περιλαμβάνουν χαιρετιστήριες ομιλίες ή διαλέξεις. Συνήθως αποτελούν «γενέθλιες» επετείους του φορέα που τις πραγματοποιεί. Χαρακτηρίζονται έτσι, συχνά, συνέδρια επιστημονικών ενώσεων, κυρίως ιατρικών, ημερήσιας διάρκειας.

**FORUM (ΦΟΡΟΥΜ):** Έχει επικρατήσει ο όρος αυτός, προκειμένου να περιγράψει συναντήσεις με πάνελ εισηγητών. Χαρακτηριστικό γνώρισμα τους είναι, ότι επακολουθεί κατευθυνόμενη συζήτηση, στην οποία μπορεί να συμμετάσχει και το ακροατήριο με ερωτήσεις που υποβάλλει ή και με απαντήσεις. Ο συντονιστής της όλης διαδικασίας, ομαδοποιεί θέσεις, απόψεις και οδηγεί ανάλογα τη διαδικασία. Η διάταξη της αίθουσας είναι σε τραπέζια ή σε έδρανα και σπάνια σε μονά καθίσματα.

**ΣΥΜΠΟΣΙΑ:** Μέχρι πρότινος, ο όρος αυτός είχε την έννοια του πλούσιου και επίσημου γεύματος. Στην συγκεκριμένη περίπτωση αφορά "πνευματική τροφή" που προσφέρεται με επισημότερο τρόπο από τι στο "φόρουμ".

**ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ:** Στο ευρύ κοινό είναι γνωστή μόνο μια πτυχή αυτού του όρου, αυτή που συνδέεται με το παραδοσιακό τρόπο διδασκαλίας και αποσκοπεί στη συμπληρωματική μόρφωση ή εξειδίκευση κάποιων ατόμων. Ωστόσο, ο όρος αυτός συγκεκριμενοποιεί το είδος της εκπαιδευτικής διαδικασίας, η οποία εμφανίζεται με τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του συμποσίου και του FORUM. Ο αριθμός των συμμετεχόντων στο σεμινάριο είναι μικρός, αντίθετα με τα συμπόσια και τα FORUM.

**WORK SHOPS:** Αποτελεί μέθοδο εκπαιδευτικής διαδικασίας που επιτρέπει εμπειριστατωμένη μελέτη κάποιου συγκεκριμένου θέματος. Αφορά μεγέθη 15- 30 ατόμων που συγκεντρώνονται για να βελτιώσουν την επίδοσή τους σε κάποιο συγκεκριμένο αντικείμενο λύνοντας και συζητώντας σχετικά προβλήματα.

**MEETINGS (ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ):** Έχει "πολιτογραφηθεί" σαν όρος και στη γλώσσα μας. Αφορά συναντήσεις καθαρά ενδοεπιχειρησιακού ενδιαφέροντος, οι οποίες δεν



έχουν συνεδριακό χαρακτήρα με τη στενή έννοια του όρου. Αποτελούν τις λεγόμενες εταιρικές ή επιχειρησιακές συναντήσεις.

**ΣΥΣΚΕΨΕΙΣ:** Αφορά συναντήσεις λίγων ατόμων και έχουν συνεδριακό χαρακτήρα. Είναι γνωστές σαν “round table conference” συσκέψεις «στρογγυλής τραπέζης». Από τον όρο καταλαβαίνουνε ότι όλοι είναι ισότιμοι και υπάρχει ένας πρόεδρος ο οποίος καθοδηγεί, έχει χαρακτήρα συμβουλευτικό ή εκτελεστικό. Η διεξαγωγή ενός συνεδρίου προϋποθέτει την ύπαρξη του αντίστοιχου φορέα, ο οποίος αποφασίζει την πραγμάτωση του. Ο φορέας έχει την τελική ευθύνη για την επιτυχία του συνεδρίου, άσχετα αν σε κάποιες φάσεις την μεταβιβάζει σε εξουσιοδοτημένα άτομα. Υπάρχουν φορείς επιχειρησιακού χαρακτήρα που είναι κυρίως επιχειρήσεις με κάθε είδους νομική υπόσταση με εθνικό ή διεθνή χαρακτήρα κλπ. Καθώς και φορείς μη επιχειρησιακού χαρακτήρα, όπως κρατικοί και διεθνής οργανισμοί, συνδικαλιστικές οργανώσεις και σωματεία, πολιτιστικοί σύλλογοι, ομοσπονδίες κλπ.

Θα πρέπει όμως να λάβουμε υπόψη, ότι επειδή οι εργασίες των συνεδρίων πραγματοποιούνται συνήθως τις εργάσιμες μέρες, κάποιος αριθμός συνέδρων παρατείνει τη διάρκεια του ταξιδιού του, είτε παραμένοντας κάποιες μέρες μετά το τέλος του συνεδρίου είτε ξεκινώντας νωρίτερα, αξιοποιώντας και το Σαββατοκύριακο. Η κάθε περίπτωση παράταση της διάρκειας παραμονής του συμβάλλει και στην τελική τουριστική δαπάνη. Άλλη μία διάκριση, είναι το μέγεθος των συνεδρίων. Δεν υπάρχει τυπικό μέγεθος για κάποιο συνέδριο. Το μέγεθος του αποτελεί συνάρτηση πολλών παραμέτρων. Το μέγεθος του φορέα κάτω από την αιγίδα του οποίου πραγματοποιείται, καθορίζει σε κάποιο βαθμό το μέγεθος του συνεδρίου. Ο βαθμός της συχνότητας που ο συγκεκριμένος φορέας διοργανώνει συνέδρια, ο βαθμός ενδιαφέροντος του θέματος του συνεδρίου, η προσβασιμότητα του τόπου διεξαγωγής του συνεδρίου, η λειτουργικότητα των εγκαταστάσεων, οι ημερομηνίες διεξαγωγής του συνεδρίου, είναι επίσης στοιχεία που επηρεάζουν θετικά ή αρνητικά το βαθμό συμμετοχής και συμβάλλουν στο τελικό μέγεθος. (Αθανάσιος Κληρονόμος 1996).

## **1.6 Οικονομικά και Κοινωνικά Οφέλη**

Η συμβολή στην ανάπτυξη του τουριστικού τομέα από την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού μπορεί να αποβεί πολύ μεγαλύτερη απ’ ότι κανείς θα

μπορούσε εκ πρώτης όψεως να συμπεράνει. Υπάρχουν διάφορα οικονομικά οφέλη και κοινωνικά τα οποία περιγράφονται παρακάτω.

### **1.6.1 Οικονομικά οφέλη**

Η μέση δαπάνη ανά συνεδριακή επίσκεψη είναι αρκετά μεγαλύτερη από το μέσο επισκέπτη, αυξάνοντας έτσι το οικονομικό αντικείμενο, το οποίο και ενδιαφέρει περισσότερο. Ο συνεδριακός τουρισμός ίσως δεν αναμένεται να επηρεάσει εντυπωσιακά την συνολική τουριστική κίνηση, λόγω όμως της ομαλότερης εποχικής του κατανομής σε σύγκριση με το γενικό τουρισμό και της εποχικής συμπληρωματικότητας της συνεδριακής κίνησης με τη συνολική τουριστική κίνηση, ο σχετικά μικρός αριθμός πρόσθετων επισκεπτών μπορεί να αυξήσει σε ανάλογη ή και μεγαλύτερη έκταση τους βαθμούς πληρότητας των ξενοδοχειακών μονάδων που επωφελούνται από τη συνεδριακή κίνηση. Λόγω και της δομής του κόστους των ξενοδοχειακών μονάδων η βελτίωση αυτή της πληρότητας μπορεί να έχει κρίσιμη σημασία για τα οικονομικά τους αποτελέσματα και την οικονομική τους υγεία. Με τη σειρά της η ενίσχυση της οικονομικής ευρωστίας των οικονομικών μονάδων του τομέα επηρεάζει τις περαιτέρω προοπτικές ανάπτυξης του και την αποδοτικότητα του.

Οι συνεδριακές εκδηλώσεις οδηγούν σε πολύ σημαντική δευτερογενή αύξηση της τουριστικής κίνησης. Η σχετικά περιορισμένη εσωτερική ζήτηση για συνεδριακές υπηρεσίες, που συνδέεται με το σχετικά χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης της οικονομίας μας και με την έλλειψη μεγάλων επιχειρήσεων, η σχετικά μεγάλη απόσταση της χώρας μας από τα μμεγάλα κέντρα από τα οποία προέρχεται το μεγαλύτερο μέρος της ζήτησης και οι όχι πάντοτε ευμενής εντύπωση που δημιουργεί η γενικότερη εικόνα της χώρας μας στους οργανωτές για την ποιότητα των υπηρεσιών που μπορεί να αναμένουν, οδηγούν στο συμπέρασμα ότι θα χρειαστούν αρκετά μεγάλες προσπάθειες για την περαιτέρω ανάπτυξη του κλάδου. Από το άλλο μέρος, τα περιθώρια για ανάπτυξη είναι αρκετά μεγάλα, ακριβώς επειδή η έως τώρα πρόοδος υπήρξε περιορισμένη.

### **1.6.2 Κοινωνικά οφέλη**

Με εύλογες παραδοχές, η ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού μπορεί να αναμένεται να συμβάλει στο μέσο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης του τουριστικού τομέα

στην περίοδο έως και το 2010 κατά 0,5-0,75 εκατοστιαίες μονάδες, χωρίς να συνυπολογίζεται η πιθανή δευτερογενής αύξηση της τουριστικής κίνησης, η οποία δημιουργείται με έναυσμα το συνεδριακό τουρισμό. Έσοδα της συνεδριακής αγοράς: (Atherton Jones, 1995)

**Πινάκας 1 Οφέλη του συνεδριακού τουρισμού Πηγή: [www.hapco.gr](http://www.hapco.gr)**

<b>ΑΜΕΣΑ</b>	<b>ΕΜΜΕΣΑ</b>
<ol style="list-style-type: none"> <li><b>1.</b> Υψηλότερη Μέση Τιμή Δωματίου</li> <li><b>2.</b> Πρόσθετα έσοδα που προέρχονται από εκμετάλλευση συνεδριακών χώρων</li> <li><b>3.</b> Υψηλότερη Μέση κατά κεφαλή εισπραξη στα τμήματα του ξενοδοχείου</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li><b>1.</b> Αμβλυνση Εποχικότητας της Ζήτησης</li> <li><b>2.</b> Επέκταση της Τουριστικής περιόδου</li> <li><b>3.</b> Μείωση του επιχειρηματικού κινδύνου που επισείει η εστίαση σε μια μόνο αγορά</li> </ol>

Ο συνεδριακός τουρισμός αποτελεί θέμα ύψιστης σημασίας για την οικονομική, κοινωνική και πολιτική ανάπτυξη κάθε χώρας. Ειδικότερα για την Ελλάδα η προβολή της στο παγκόσμιο σκηνικό ως ιδανικός συνεδριακός προορισμός αποτελεί πρώτη προτεραιότητα στην ατζέντα αρκετών υπουργείων για ευνόητους σε όλους λογούς.

Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια λίγα και μικρά βήματα έχουν γίνει για την περαιτέρω ενίσχυση και ανάπτυξη του, παρά το γεγονός μάλιστα ότι η Ελλάδα φαίνεται να διαθέτει σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα έναντι άλλων γειτονικών, ανταγωνιστικών χωρών της Μεσογείου.

### **1.7 Συγκριτικά Πλεονεκτήματα**

Ο συνεδριακός τουρισμός συνδυάζεται με την περιήγηση αξιοθέατων και ιδίως αρχαιολογικών χώρων και μουσείων, πράγμα που μας ενδιαφέρει αφού οι πολιτιστικοί μας πόροι μας προσδίδουν σαφές συγκριτικό πλεονέκτημα. Σήμερα οι κορυφαίοι φορείς διοργάνωσης συνεδρίων, σκέπτονται την Ελλάδα ως προορισμό που οι σύνεδροι αναζητούν τις επαγγελματικές, επιστημονικές και πολιτιστικές τους ρίζες.

Επιπλέον, οι περισσότερες τουριστικά αναπτυγμένες περιοχές της χώρας μας διαθέτουν αξιόλογες ξενοδοχειακές μονάδες με συνεδριακές εγκαταστάσεις κατάλληλες για την διεξαγωγή συνεδριακών εκδηλώσεων υψηλού επίπεδου.

Παρ' όλα αυτά, βρισκόμαστε σε μια απελπιστικά χαμηλή θέση στην κατάταξη των συνεδριακών προορισμών. Προκειμένου να βελτιώσουμε την θέση μας, είναι ανάγκη

να εντοπίσουμε το λόγο. Αλλά ακόμα πιο σημαντικό είναι να δούμε όλοι μαζί, ο καθένας από τον τομέα ευθύνης του, με συστηματικό και οργανωμένο τρόπο τι πρέπει να κάνουμε για να διεκδικήσουμε και να πάρουμε το μερίδιο της συνεδριακής αγοράς.(Δημήτρης Μάντζιος 2009)

Μπορούμε τουλάχιστον να δώσουμε σημασία στα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας μας και να επενδύσουμε πάνω τους. Τα πλεονεκτήματα αυτά είναι τα εξής:

- Οι άριστες κλιματολογικές συνθήκες, μοναδική φυσική ομορφιά, εξαιρετική Ελληνική γαστρονομία, υψηλού επιπέδου φιλοξενία, νυχτερινή διασκέδαση, το αίσθημα ασφάλειας που νοιώθει ο επισκέπτης στην χώρα μας και φυσικά η πολιτιστική και ιστορική κληρονομιά που συναντά κανείς σε κάθε γωνιά της Ελλάδος.
- Οι σύγχρονες υποδομές και μια σειρά από καλά οργανωμένες και ανακαινισμένες ξενοδοχειακές μονάδες, κυρίως στην Αττική, τη Θεσσαλονίκη, τη Χαλκιδική, την Αλεξανδρούπολη και πολλούς άλλους προορισμούς από τη Νησιώτικη και Ηπειρωτική Ελλάδα.
- Η επιτυχημένη διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων από τη χώρα μας, αποτελεί απόδειξη ότι η Ελλάδα είναι σε θέση να διοργανώσει διεθνείς εκδηλώσεις μεγάλου μεγέθους.
- Η Ελλάδα διαθέτει πλέον κάπρια αξιόλογα συνεδριακά κέντρα σε γνωστούς προορισμούς αναψυχής π.χ. Ρόδο, Κρήτη, Κω, Θεσσαλονίκη, Αθήνα, Χαλκιδική, Αλεξανδρούπολη κτλ.
- Ο επαγγελματισμός των καταξιωμένων γραφείων διοργάνωσης συνεδρίων που όχι μόνο μπορούν να διοργανώσουν άψογα ένα συνέδριο, αλλά ως μμεσογειακός λαός, δίνουμε και την ψυχή μας για να στεφθεί ένα συνέδριο με επιτυχία. Οι Έλληνες PCOs διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και πολύχρονη εμπειρία και όταν αναλαμβάνουν την διοργάνωση συνεδρίων και εκδηλώσεων αποσπών πάντοτε κολακευτικά σχόλια.

Παράλληλα, αρκετοί είναι σήμερα και οι Έλληνες επαγγελματίες του συνεδριακού τουρισμού που, αξιοποιώντας τις δυνατότητες της τεχνολογίας, επενδύουν σε νέες εφαρμογές και διαφοροποιούν το προϊόν τους, προσεγγίζοντας κατ' αυτό το τρόπο

νέες αγορές. Χαρακτηριστικό παράδειγμα το ξενοδοχείο Athenaeum Intercontinental, που υιοθέτησε πρώτο την εφαρμογή MeetingMatrix, ψηφιοποιώντας όλους τους συνεδριακούς χώρους του. Δεν πρέπει όμως να αγνοήσουμε ότι υπάρχουν και μειονεκτήματα και είναι τα εξής:

### **1.8 Μειονεκτήματα**

- Έλλειψη μελετημένων συντονισμένων και ολοκληρωμένων στρατηγικών προβολής και μάρκετινγκ
- Η απουσία Εθνικού αλλά και περιφερειακών Convention Bureaus
- Η διστακτικότητα του κρατικού φορέα για την ουσιαστική στήριξη της ιδιωτικής πρωτοβουλίας
- Οι λανθασμένοι χειρισμοί τιμολογιακής πολιτικής
- Η έλλειψη εκπαίδευσης από μεγάλη μερίδα Ελλήνων συνέδρων

### **1.9 Προβλήματα Διεξαγωγής Συνεδριακού Τουρισμού στην Ελλάδα**

Μερικοί από τους σημαντικότερους παράγοντες που στάθηκαν ανασταλτικοί για την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού στην Ελλάδα αποτελούν

1. η μη ύπαρξη κατάλληλης υποδομής
2. η υπάρχουσα συγκοινωνία η οποία δεν καλύπτει ορισμένες περιοχές για την μετάβαση των συνέδρων και την εξυπηρέτηση αναγκών των πολιτών για μετακίνηση
3. δεν έχει δημιουργηθεί ακόμα ένας κατάλληλος χώρος ο οποίος θα αποτελεί συνεδριακό κέντρο δυναμικότητας από 10.000 έως και 15.000 άτομα στα μεγάλα αστικά κέντρα όπως Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο, Πάτρα
4. Επίσης τα ξενοδοχεία στα μεγάλα αστικά κέντρα κυρίως πέντε αστέρων με συνεδριακές αίθουσες είναι λίγα σε αριθμό και έτσι πάλι δεν επαρκούν ώστε να φιλοξενήσουν ένα μεγάλο αριθμό συνεδριακών τουριστών.
5. Τέλος είναι αντιληπτό πως για να μετατραπεί μια αίθουσα και να είναι κατάλληλη για την διεκπεραίωση των συνεδρίων χρειάζεται να επενδυθεί ένα

αρκετά αξιόλογο ποσό καθώς επίσης αποτελεί και σπατάλη πολύτιμου χρόνου.

Λόγω των παραπάνω προβλημάτων τα μεγάλα διεθνή συνέδρια που γίνονται στην χώρα μας είναι ελάχιστα και ο ετήσιος αριθμός αυτών μονοψήφιος. (Κουτσοουράδης Γ. Αχιλλέας 2002 )



## 2 Η περίπτωση του νομού Έβρου και της Σαμοθράκης

### 2.1 Ιστορική αναδρομή

α) Αρχαίοι χρόνοι.

Η ιστορία του Έβρου είναι μακρόχρονη. Μπορεί κανείς να πάει πίσω μέχρι 3- 5 εκατομμύρια χρόνια. Αυτό τουλάχιστον μαρτυρούν τα παλαιοντολογικά ευρήματα στην περιοχή Ορμενίου. Η κάθε εποχή αφήνει τα σημάδια της προσδίδοντας αίγλη και κύρος στον τόπο. Ο τόπος είχε και έχει συνέχεια. Αυτό είναι βέβαιο. Οι ανασκαφές το αποκαλύπτουν. Αίθινα εργαλεία παλαιολιθικής εποχής (10.000-5.000π.Χ), βρίσκονται στα δύο ποτάμια Άρδα και Έβρο. Η Νεολιθική Εποχή (5.000-3.000π.Χ) έχει μάρτυρα ανάπτυξης του παραγωγικού σταδίου τη Μάκρη Αλεξανδρούπολης, ενώ κατά την εποχή του Χαλκού (3.000-1.050π.Χ) σύμφωνα με τις ανασκαφές, έρχονται στο φως οι εμπορικές επαφές της Σαμοθράκης με τους

Μινωίτες. Οι Θράκες εξαπλώνονται κατά την πρώιμη εποχή του Σιδήρου (1.050-650π.Χ) και οχυρωμένες ακροπόλεις και μεγαλιθικά μνημεία μαρτυρούν την πυκνή κατοίκηση. (Περιοδικό Έβρος-Ιστορία 2009)

Ο ποταμός Έβρος ήταν αυτός που βοήθησε την Πόλη-Κράτος της Σαμοθράκης να δημιουργήσει κατά τους κλασσικούς και Ελληνιστικούς χρόνους (7<sup>ος</sup> αιώνας-46μΧ.) μια σειρά οικισμούς στη Θρακική γη με γνωστότερη τη Μεσημβρία Ζώνη. Η διακίνηση αγαθών και ανθρώπων γιότα είτε με το ποτάμι είτε με το παράλληλο προς αυτό δρόμο (δυτική όχθη). Αυτήν την κινητικότητα τουλάχιστον δείχνει ο σημαντικός αριθμός ταφικών τύμβων στο Βόρειο τμήμα του νομού. Το Ιερό των Μεγάλων Θεών αποτελεί μαρτύρια μιας αδιάψευστης υπεροχής και αδιαμφισβήτητου κυρους της Σαμοθράκης.

β) Ο Έβρος κατά τη Ρωμαϊκή και Βυζαντινή εποχή και στην Τουρκοκρατία.

Κατά τη διάρκεια των Ρωμαϊκών χρόνων (1ος -4ος αιώνας), ο ελληνικός χαρακτήρας του τοπικού πολιτισμού αναδεικνύεται. Η περίφημη Εγνατία Οδός (Via Egnatia) κατασκευάστηκε, ενώ δύο νέα αστικά κέντρα ιδρύθηκαν: η Τραϊανούπολη και η Πλωτινούπολη. Η γεωγραφία του τόπου έπαιξε και παίζει σημαντικό ρόλο.

Η σημαντικότητα της θέσης επιβεβαιώνεται κατά τους Βυζαντινούς χρόνους (4ος μ.Χ. - 1453). Ο Ισαάκιος Κομνηνός ιδρύει το μοναστήρι της Κοσμοσώτηρας στη Βήρα (Φέρες). Κατά τη διάρκεια του εμφυλίου (1341 - 1347) ο Ιωάννης ΣΤ' Κατακουζηνός στέφεται αυτοκράτορας στο Διδυμότειχο έχοντας για καταφύγιο του το κοντινό κάστρο του Πυθίου. Από το τέλος του 14 αιώνα οι Οθωμανοί κατακτούν τη Θράκη και βάζουν τη δική τους σφραγίδα στην αρχιτεκτονική φυσιογνωμία του χώρου. (Περιοδικό Έβρος-Ιστορία 2009)

Παρά την τουρκική κατάκτηση η οικονομία του Ελληνισμού ανθεί με την δραστηριοποίηση των συντεχνιών, γεγονός που αποτυπώνεται στα παραδοσιακά αστικά σπίτια (Διδυμότειχο, Σουφλί, Μεταξάδες). Η πολυπόθητη ενσωμάτωση του νομού στον εθνικό κορμό έρχεται το 1920 με τη Συνθήκη των Σεβρών. Με τη συνθήκη της Λωζάννης διαμορφώθηκαν τα σημερινά του όρια. Τον ίδιο χρόνο η επαρχία Σαμοθράκης αποσπάστηκε από το νομό Λέσβου και προσαρτήθηκε στο νομό Έβρου.

γ) Ο Έβρος μετά το 1920.

Το 1920 περιοδεύει στη Θράκη ο βασιλιάς Αλέξανδρος. Το Δεδέαγατς που πριν μερικούς μήνες ονομάστηκε Νεάπολη, μετονομάζεται προς τιμήν του Αλεξανδρούπολη. Σημαντικό γεγονός για την περιοχή είναι και η άφιξη προσφύγων από τη Μ. Ασία και τον Πόντο μετά την Μικρασιατική καταστροφή. (Περιοδικό Έβρος-Ιστορία 2009)

Σήμερα, η κατασκευή ξενοδοχείων και δρόμων, η γρήγορη εξυπηρέτηση με τα πλοία και πορθμεία, τα οποία εξασφαλίζουν το πέρασμα ιδιωτικών φορτηγών αυτοκινήτων, αλλάζουν χρόνο με το χρόνο την όψη της περιοχής. Η καταπράσινη και ενδιαφέρουσα Σαμοθράκη, ο Έβρος με τα πανέμορφα τοπία, η Ορεστιάδα και το Διδυμότειχο με τα ιστορικά μνημεία, το δάσος της Διαδιάς και η πρωτεύουσα Αλεξανδρούπολη είναι τα βασικά τουριστικά «αυτού» του νομού. Απ' αυτό διαφαίνεται και η ζωτική σημασία του τουρισμού για την περιοχή.

## 2.2 Μορφολογία

Ο Νομός Έβρου είναι από τους μεγαλύτερους στη χώρα, εκτός σε έκταση (4.242 τ.χλμ.) με πρωτεύουσα την Αλεξανδρούπολη. Είναι ο πρώτος νομός της Ευρώπης, για όσους έρχονται από τις ασιατικές χώρες και ο βορειότερος της Ελλάδας. (Το Ορμένιο είναι το βορειότερο χωριό). (Οδηγός του Έβρου 2010)

Το έδαφος του Νομού είναι 60,8% πεδινό, 29,2% ημιορεινό και 10% ορεινό. Το ανάγλυφο εμφανίζει ορισμένες εξάρσεις στις δυτικές περιοχές, όπου και καταλήγει ο όγκος της Ροδόπης. Ψηλότερα σημεία της περιοχής είναι οι κορυφές Σίλο, Σάπκα, Καλλιθέα και Επτάδενδρος.

Μεγαλύτερη επίπεδη επέκταση του Νομού είναι η πεδιάδα Ορεστιάδας-Διδυμοτείχου, νότια συνέχεια της οποίας αποτελεί η μικρότερη πεδιάδα της Αλεξανδρούπολης.

Κύριο υδάτινο ρεύμα του Νομού, ο Έβρος που είναι ο μεγαλύτερος ποταμός των Βαλκανίων, ρέει στα σύνορα με την Τουρκία και σχηματίζει δέλτα στις εκβολές του, έχοντας 2 παραπόταμους. Τον Άρδα (ο οποίος διασχίζει την επαρχία Ορεστιάδας και κάθε καλοκαίρι γίνεται εκεί η συγκέντρωση νέων με διάφορα συγκροτήματα και πολλές δραστηριότητες) και τον Ερυθροπόταμο (ο οποίος διασχίζει την επαρχία Διδυμοτείχου και περνά μέσα από την ομώνυμη πόλη). (Οδηγός του Έβρου 2010)



Οι ακτές του Νομού είναι, γενικά χαμηλές, αμμώδεις, προσχωσιγενείς και ομαλές. Στο ανατολικό άκρο τους σχηματίζεται το μεγάλο δέλτα του ποταμού Έβρου και δημιουργεί 4 λιμνοθάλασσες (χρησιμοποιούνται ως ιχθυοτροφεία), καθώς και πολλά τέλματα (που αποξηραίνονται και αποδίδονται σταδιακά στη γεωργία). Το κλίμα είναι μεσογειακό στα παράλια και ηπειρωτικό στο υπόλοιπο τμήμα.

Στον Έβρο υπάρχουν ακόμη 2 μοναδικοί βιότοποι, πολύ γνωστοί σε όλη την Ελλάδα: αυτός στο δάσος της Λαδιάς και ο υδροβιότοπος στο Δέλτα του Έβρου, όπου όλο το χρόνο έρχονται επισκέπτες απ' όλο το κόσμο για να δουν από κοντά την ομορφιά της φύσης. (Οδηγός του Έβρου 2010)

## 2.3 Περιβάλλον

### α) Ακτές

Όλοι μας ανεξαιρέτως οφείλουμε να σεβόμαστε το περιβάλλον και να κάνουμε οτιδήποτε είναι δυνατόν για την προστασία του. Η Αλεξανδρούπολη, πόλη τουριστική, διαθέτει υπέροχες και καθαρές παραλίες οι γνωστότερες από τις οποίες είναι η Κυανή Ακτή, ο Άγιος Γεώργιος, η Αγία Παρασκευή Μάκρης, το Δελφίνι, τα Κόκκινα Βράχια, η Δημοτική πλαζ του Ε.Ο.Τ που είναι βραβευμένη με την γαλάζια σημαία από την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς επίσης και οι παραλίες των Δικέλλων και της Μεσημβρίας λίγα χιλιόμετρα έξω από την πόλη. Οι παραλίες αυτές έχουν πολύ καθαρή θάλασσα με αποτέλεσμα να προσφέρουν στο επισκέπτη απόλαυση, διασκέδαση, μπάνιο και ξεκούραση. Απόδειξη είναι η παρουσία της Πέρκας της γαλάζιας σημαίας. (ΔΗ.ΤΕ.Α)

Το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης είναι ακατάλληλο για κολύμβηση, εξαιτίας των αποβλήτων που το ρυπαίνουν. Οι παραλίες της Σαμοθράκης είναι επίσης πεντακάθαρες όπως της Αλεξ/πολης και αποτελούν πρόκληση για τους τουρίστες. Οι πιο γνωστές είναι η Παχιά Άμμος, τα Θέρμα, οι Κήποι και ο Φονιάς. (ΔΗ.ΤΕ.Α)

### β) Ιαματικές Πηγές

Οι μη λειτουργούσες πλέον ιαματικές πηγές είχαν θερμομεταλλικά, υδροχλωριούχα και ραδιούχα νερά, κατάλληλα για λουτροθεραπεία: ρευματοαρθρίτιδες, σπονδυλοαρθρίτιδες, οσφυαλγίες και γυναικολογικές παθήσεις. Θεωρούνταν οι

πρώτες στην Ελλάδα σε ποσιθεραπεία για διαβήτη, νεφροπάθειες, κυστίτιδες, παθήσεις της χολής, του ήπατος και γαστρίτιδες. Οι ιαματικές πηγές βρίσκονται ακόμα στην περιοχή της Τραϊανούπολης, απόσταση 16 χλμ. από την Αλεξανδρούπολη. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι υπάρχουν ακόμη δύο μη αναγνωρίσιμες ιαματικές πηγές στο Θεραπειό και στη Λευκίμη Έβρου.

Η πηγή των Λουτρών Τραϊανούπολης ήταν 3<sup>η</sup> στην Ευρώπη σε ποσιθεραπεία, γεγονός που την καθιστούσε ιδιαίτερα γνωστή.

Στη Σαμοθράκη, ιαματικές πηγές συναντούμε στην περιοχή Θέρμα, που ήταν ήδη γνωστές από την εποχή του Βυζαντίου. Τα Θέρμα είναι τόπος που συγκεντρώνει πολλούς τουρίστες μέσα σε σύγχρονες εγκαταστάσεις. (Τουριστικές Διαδρομές)

γ) Βιότοποι - Το δάσος της Λαδιάς.

Τα δάση του Έβρου είναι πνοή και μια ενδιαφέρουσα εμπειρία για τους τουρίστες που επισκέπτονται την περιοχή. Το δάσος της Λαδιάς απλώνεται στο μέσο του Νομού Έβρου. Η περιοχή ανακηρύχθηκε προστατευόμενη το 1980 και περιλαμβάνει 2 ζώνες αυστηρής προστασίας έκτασης 72.900 στρ. καθώς και περιφερειακή ζώνη - γύρω από τους πυρήνες - έκτασης 357.100 στρεμμάτων. Η Λαδιά παρουσιάζει ιδιαιτερότητα και μοναδικότητα, γιατί συγκεντρώνει στο δάσος της σχεδόν όλα τα αρπακτικά πτηνά και άγρια ζώα, που έχουν εξαφανιστεί από τη γηραιά Ήπειρο ή βρίσκονται σε άμεσο κίνδυνο. Η παρουσία μιας τόσο μεγάλης ποικιλίας αρπακτικών και το γεγονός ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των σπανιότερων ειδών όπως ο Μαυρόγυπας, το χρυσογέρακο και η Αετογερακίνα φωλιάζουν στην περιοχή, κάνουν το δάσος της Λαδιάς μοναδικό σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. (ΔΗ.ΤΕ.Α)

Στη Λαδιά λειτουργεί τουριστικό περίπτερο, χώρος ξενάγησης και ξενώνας, όπου ο ξεναγός προβάλλει και ενημερώνει λεπτότερης τους επισκέπτες για τη ζωή του κάθε πτηνού, του κάθε ζώου και ερπετού. Επίσης υπάρχει και κλειστό παρατηρητήριο για την παρακολούθηση των αρπακτικών.

δ) Το Δέλτα του Έβρου

Στο νοτιοανατολικό άκρο του νομού Έβρου, στα σύνορα με την Τουρκία, ο ποταμός Έβρος σχηματίζει ένα πλούσιο και αξιόλογο Δέλτα διεθνούς σημασίας συνολικής έκτασης 188Km. Αποτέλεσμα όλων των φυσικών διεργασιών που συμβαίνουν στην

περιοχή είναι να δημιουργούνται ήλοι αι σχηματισμοί που μπορεί να συναντήσει κανείς σε δέλτα ποταμών, λιμνοθάλασσες, έλη και αμμονησίδες. Το δέλτα του Έβρου έχει συνολικό έκταση 95.000 στρέμματα (80.000 χερσαία και 15.000 υδάτινης επιφάνειας) και έχει ενταχτεί στον κατάλογο των προστατευόμενων περιοχών της Διεθνούς Σύμβασης Ραμσάρ (το 1971) και χαρακτηρίζεται ως Περιχώ Ειδικής Προστασίας σύμφωνα με την οδηγία 79 / 409/ Ε.Ο.Κ

Οι βιότοποι του δέλτα είναι μοναδικοί με σπάνια χλωρίδικα και πανιδικά χαρακτηριστικά γεγονός που οφείλεται στις επιδράσεις που δέχεται λόγω της πλεονεκτικής γεωγραφικής του θέσης. Το Δέλτα του Έβρου χαρακτηρίζεται από μεγάλη ποικιλομορφία βλάστησης. (Τουριστικές Διαδρομές)

## 2.4 Υποδομές - Δίκτυα – Υπηρεσίες

### Α) Ακτοπλοϊκή σύνδεση

Η περιοχή του Έβρου απέχει ελάχιστα από το νησί της Σαμοθράκης και η σύνδεση τους είναι εύκολη και γρήγορη μέσω θαλάσσης με τα φέρυ μπόουτ και τα δελφίνια. Επειδή η πόλη της Αλεξανδρούπολης είναι η κατεξοχήν τουριστική πόλη του νομού, η ακτοπλοϊκή σύνδεση της είναι αναγκαία και πολύ σημαντική με τα υπόλοιπα νησιά. Η συχνότητα των δρομολογίων των θαλάσσιων μέσων μεταφοράς γίνεται όλο και μεγαλύτερη εξαιτίας της μμεγάλης ζήτησης των τουριστών αλλά και των κατοίκων της Σαμοθράκης, που μετακινούνται στην Αλεξ/πολη, εξαιτίας κάποιων εργασιών που έχουν και είναι απαραίτητη η διεκπεραίωση τους. Φυσικά το χειμώνα, η κίνηση είναι περιορισμένη σχετικά με το καλοκαίρι και η συχνότητα των δρομολογίων είναι μικρότερη. (Πετρίδης)

Το υψηλότερο ποσοστό αυξημένης κίνησης παρουσιάζεται κατά την έναρξη της καλοκαιρινής περιόδου, δηλαδή τους μήνες Ιούνιο με Αύγουστο, αλλά και τον Σεπτέμβριο. Επίσης τουριστική κίνηση παρατηρείται κατά τις περιόδους γιορτών και τριημέρων.

Την καλοκαιρινή περίοδο, υπάρχουν συνήθως δύο δρομολογία την ημέρα στους εξής προορισμούς : Αλεξ/πολη - Σαμοθράκη, Αλεξ/πολη Σαμοθράκη - Λήμνο - Λαύριο

και Αλεξ/πολη- Λήμνο - Μυτιλήνη - Χίο - Σάμο - Κω και Ρόδο. Η γραμμή αυτή είναι επιδοτούμενη από το Υπουργείο Αιγαίου. Έτσι δίνεται η δυνατότητα στους τουρίστες να επισκέπτονται το νομό Έβρου και να πραγματοποιούν ξεκούραστες και άνετες διακοπές.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημανθεί ότι έχουν γίνει προσπάθειες σύνδεσης της Σαμοθράκης και με άλλα νησιά της χώρας αλλά οι προσπάθειες παρέμειναν άκαρπες.

#### B) Αεροπορική σύνδεση

Η Αλεξανδρούπολη διαθέτει αεροδρόμιο, λίγα χιλιόμετρα έξω από την πόλη, στην περιοχή Απαλός με την ονομασία «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ». Τα αεροπλάνα της Ολυμπιακής Αεροπορίας και της AEGEAN AIRLINES συνδέουν την Αλεξ/πολη και την Αθήνα δύο φορές την ημέρα. Η δημιουργία του αερολιμένα στην ακριτική πόλη της Αλεξανδρούπολης, αποτελούν ένα θετικό στοιχείο για την προσέλκυση τουριστών στον Έβρο που θεωρείται παραμεθόριο περιοχή και διαψεύδει πολλούς που υποστηρίζουν ότι δεν ενδείκνυται για τουρισμό. (Κοκολιός)

Το οδικό δίκτυο στο Νομό είναι αναπτυγμένο. Εκτός από τη σιδηροδρομική σύνδεση του Νομού που διασχίζει ολόκληρο το ανατολικό τμήμα του και διακλαδίζεται στην Τουρκία και την Βουλγαρία, υπάρχει και εθνικό οδικό δίκτυο Κομοτηνής - Αλεξ/πολης - Σουφλίου - Διδυμοτείχου - Ορεστιάδας- Τουρκίας (από το χωριό Καστανιές) και Αλεξανδρούπολης - Μικρού Δερείου. Πέρα από το εθνικό δίκτυο διέρχεται από το έδαφος του Νομού και πυκνό επαρχιακό οδικό δίκτυο, που συνδέει όλα τα χωριά του νομού, τουλάχιστον με τις έδρες των επαρχιών τους. Όλοι οι κατοικημένοι χώροι του νομού συνδέονται μεταξύ τους με τις έδρες των δήμων τους, με χωματόδρομους και μ'ένα πυκνό πλέγμα στρατιωτικών δρόμων. (Πετρίδης)

## **2.5 Οι αρχαιότητες - Τα αξιοθέατα - Τα μουσεία**

Ο Έβρος διαθέτει μια πληθώρα περιοχών με ιστορικό ενδιαφέρον και αρχαιολογικό πλούτο που αποτελούν πόλο έλξης των τουριστών.

Αναλυτικότερα: 12χλμ. δυτικά από την Αλεξ/πολη βρίσκεται η κοινότητα της Μάκρης με το γραφικό λιμανάκι του Πλάτανου, ένα παραλιακό χωριό με 1450

κατοίκους το οποίο είναι χτισμένο επάνω στα ερείπια του ομώνυμου Βυζαντινού Οικισμού που μαρτυρείται από τον 9<sup>ο</sup> αιώνα ως έδρα επισκόπου. Πάνω από την παραλία ορθώνεται ένας φυσικός όγκος με μια τούμπα στην κορυφή του. Μέσα στο βράχο ανοίγεται μια σπηλιά που είναι γνωστή ως σπηλιά του Κύκλωπα. Τα αξιοθέατα της Μάκρης είναι τα ερείπια του βυζαντινού ναού, τα λείψανα της τρίκλιτης μεσοβυζαντινής βασιλικής (9<sup>ος</sup> - 10<sup>ος</sup> αιώνας), τα ερείπια σταυροειδούς τετρακονίου ναού (12<sup>ος</sup> αιώνας) καθώς επίσης και ερείπια οθωμανικού λουτρόνα και νερόμυλων. (Οικοτουριστικός Οδηγός Έβρου)

Τελευταίος σταθμός προς τα δυτικά είναι και η Αρχαία Μεσημβρία ή Ζώνη που απέχει 8χλμ. από τη Μάκρη. Η Μεσημβρία ιδρύθηκε στο τέλος του 7<sup>ου</sup> αιώνα και αποτελείται από δύο συνεχόμενους περίβολους τειχών, ενισχυμένους με τετράπλευρους πύργους που φθάνουν ως την Ακρόπολη. Ο δυτικός περίβολος περιλαμβάνει ένα οικισμό με οργανωμένη ρυμοτομία με δρόμους, ερείπια οικιών, καταστημάτων και εργαστηριών και τα θεμέλια ναού του Απόλλωνα. Κοντά στον παραθαλάσσιο πύργο αποκαλύφθηκε το μικρό ιερό της Δήμητρας .

Στα ανατολικά της Αλεξ/πολης, η περιοχή της Τραϊανούπολης υπήρξε το σημαντικότερο διοικητικό, στρατιωτικό και εκκλησιαστικό κέντρο της Θράκης. Σήμερα σώζεται η ακρόπολη στο διπλανό λόφο του Αγ. Γεωργίου, τμήματα του τείχους, οικοδομικά θεμέλια και το νεκροταφείο. Το 1375 - 1385 ο Γαζή Εβρενός Μπέη ανήγειρε τη ΧΑΝΑ, εντυπωσιακό ξενώνα. Ακόμη σώζονται δύο οθωμανικά λουτρά του 17<sup>ου</sup> αιώνα.

Μια ακόμη περιοχή που αξίζει να σημειωθεί είναι και οι Φέρες, (αρχαία Βήρα). Είναι γνωστή για το μοναστήρι της Παναγίας της Κοσμοσώτηρας όπου χαρακτηρίζεται ένα από τα σπουδαιότερα βυζαντινά μνημεία της Ελλάδας. Στις Φέρες σώζεται συγκρότημα λουτρών και υδραγωγείο. Επίσης υπάρχει και Τουριστικό Κέντρο, όπου ο κάθε επισκέπτης μπορεί να εξημερωθεί για τον Νομό Έβρου. (Οικοτουριστικός Οδηγός Έβρου)

Στην πόλη του Διδυμοτείχου, βορειότερα του νομού, σώζεται σε μεγάλο ύψος η μνημειακή οχύρωση της πόλης που έφερε σειρά στρογγυλών και πολυγωνικών πύργων. Επίσης βρίσκονται και ερείπια βυζαντινής μοναστικής τράπεζας.

Τα αξιοθέατα του Διδυμοτείχου είναι η εκκλησιά της Αγίας Αικατερίνης, το τείχος με 3 πύλες και 10 πύργους και η Αρχαία Πλωτινούπολη.

Στην Ορεστιάδα, 15 χλμ. από το Διδυμότειχο τα αξιοθέατα είναι οι ταφικοί τύμβοι και οι μεγαλιθικοί τάφοι που βρίσκονται στην κοιλάδα του Άρδα. (Οικοτουριστικός Οδηγός Έβρου)

Στον νομό Έβρου λειτουργούν ακόμη και τα παρακάτω μουσεία και οι διάφορες συλλογές, όπου η παράδοση της περιοχής παραμένει ζωντανή και αναλλοίωτη:

- Το Αρχαιολογικό Μουσείο Αλεξ/πολης
- Το Μουσείο Χλωρίδας και Πανίδας Αλεξ/πολης.
- Το Εκκλησιαστικό Μουσείο Αλεξ/πολης
- Το Μουσείο Μεταξιού στο Σουφλί Έβρου
- Το Λαογραφικό Μουσείο Διδυμοτείχου
- Το Μουσείο Ψαθάδων
- Το Λαογραφικό Μουσείο Ορεστιάδας
- Το Λαογραφικό Μουσείο Σαμοθράκης
- Το Αρχαιολογικό Μουσείο Σαμοθράκης

## **2.6 ΕΚΔΡΟΜΕΣ (ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ)**

Ο συνεδριακός τουρισμός (congress and convention tourism) αποτελεί την κυριότερη μορφή του επαγγελματικού τουρισμού και θεωρείται σε παγκόσμιο επίπεδο μία από τις πλέον προσοδοφόρες μορφές τουρισμού. Περιλαμβάνει κάθε είδους οργανωμένες εκδηλώσεις, όπως συνέδρια ή συναντήσεις, σε οποιοδήποτε επίπεδο (τοπικό, περιφερειακό, εθνικό ή διεθνές), στις οποίες οι συμμετέχοντες έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν, πέραν της επαγγελματικής, και τουριστική δραστηριότητα. Λόγω της περιορισμένης του χρονικής διάρκειας – δύο έως τέσσερις ημέρες -, συνήθως συνδυάζεται και με κάποια άλλη ειδική ή εναλλακτική μορφή τουρισμού.

Οι τουρίστες που επισκέπτονται μια περιοχή για επαγγελματικούς λόγους μεταβάλλονται σε τουρίστες αναψυχής, καθώς έχουν τη δυνατότητα να συνδυάσουν το επαγγελματικό τους ταξίδι με διακοπές, χρησιμοποιώντας τον ελεύθερο χρόνο τους σε δραστηριότητες αναψυχής. Οι συμμετέχοντες σε συνέδρια είναι συνήθως υψηλόβαθμα στελέχη επιχειρήσεων και επιστήμονες, οι οποίοι κατά τη διάρκεια της παραμονής τους πραγματοποιούν μεγάλες κατά κεφαλήν δαπάνες, καθώς τα έξοδά τους καλύπτονται από τις υπηρεσίες όπου απασχολούνται και όχι αποκλειστικά από το προσωπικό τους εισόδημα, με αποτέλεσμα να αγοράζουν αγαθά και υπηρεσίες υψηλού κόστους (π.χ. εισιτήρια α΄ θέσης, διαμονή σε πολυτελή ξενοδοχεία κ.ά.). Χαρακτηριστικό γνώρισμα των τελευταίων ετών αποτελεί η τάση να διοργανώνονται παράλληλα με τα συνέδρια και εκθέσεις που έχουν άμεση σχέση με το θέμα του συνεδρίου. (Κωνσταντίνος Δ. Αποστολόπουλος – Δέσποινα Β. Σδράλη, 2009)

Παρακάτω γίνεται αναφορά σε μερικές από τις εκδρομές που οργανώνονται στο Νομό Έβρου:

#### **ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ ΚΟΜΟΤΗΝΗ – ΠΟΡΤΟ ΛΑΓΟΣ**

- Πρωινό & αναχώρηση από το ξενοδοχείο.
- Επίσκεψη στην πόλη της Κομοτηνής, την πρωτεύουσα του Νομού Ροδόπης (City-tour στο ιστορικό κέντρο της πόλης, βυζαντινά τείχη, μητροπολιτικό μεταβυζαντινό ναό, μουσουλμανικό τέμενος Κομοτηνής, Αρχαιολογικό Μουσείο).
- Επίσκεψη στο Πόρτο Λάγος (μεταβυζαντινό Ναό του Αγίου Νικολάου & της Παναγίας Παντάνασσας)
- Ελεύθερος χρόνος για βόλτα με φόντο το Πόρτο Λάγος και τη λίμνη Βιστωνίδα, με τα πολλά και σπάνια είδη πουλιών.
- Επίσκεψη στο παραθαλάσσιο Φανάρι, όπου μπορούμε να γευματίσουμε.
- Επιστροφή στην Αλεξανδρούπολη.

#### **ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ – ΦΕΡΕΣ – ΔΕΛΤΑ ΤΟΥ ΕΒΡΟΥ**

- Πρωινό και αναχώρηση από το ξενοδοχείο

- Επίσκεψη στην πόλη των Φερών. και ξενάγηση στον βυζαντινό ναό της Παναγίας της Κοσμοσώτειρας του 12<sup>ου</sup> αι.
- Επίσκεψη στο Δέλτα του Έβρου (Προαιρετική η βαρκάδα)

#### **ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ – ΣΟΥΦΛΙ – ΔΑΔΙΑ**

- Πρωινό και αναχώρηση από το ξενοδοχείο
- Επίσκεψη στο περίφημο Δάσος της Δαδιάς. Ελεύθερος χρόνος για souvenir & πρωινό καφέ στο αναψυκτήριο του Δάσους.
- Επίσκεψη στο Σουφλί & ξενάγηση στο Μουσείο Μετάξης του Σουφλίου.
- Γεύμα στο λαγοτροφείο.
- Επιστροφή στο ξενοδοχείο.

#### **ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟ – ΡΩΜΑΪΚΕΣ ΑΜΑΞΕΣ – ΑΡΔΑΣ**

- Πρωινό και αναχώρηση από το ξενοδοχείο.
- Επίσκεψη στην πόλη των Κάστρων, το βυζαντινό Διδυμότειχο (βυζαντινό Κάστρο και Μεγάλο Τέμενος της πόλης).
- Επίσκεψη στην Μικρή Δοξιάρα (Ο μοναδικός ταφικός τύμβος της Ελλάδας με άλογα και ρωμαϊκές άμαξες, που είναι σαν “υπαίθριο Μουσείο”).
- Γεύμα και καφέ στις όχθες του Άρδα ποταμού.
- Επιστροφή στο ξενοδοχείο.

#### **ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ**

- Πρωινό και αναχώρηση
- Μετάβαση για το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης για το νησί της Σαμοθράκης.
- Επίσκεψη τις Καμαριώτισσας – Παλαιόπολης( Αρχαιολογικό χώρο, με το Αρσινίο, το θέατρο, την αγορά, το Ιερό των Μεγάλων Θεών με τα Καβείρια Μυστήρια - Αρχαιολογικό Μουσείο (αντίγραφο του περίφημου γλυπτού της Νίκης της Σαμοθράκης) - Θέρμα (ιαματικές πηγές - αιωνόβια πλατάνια) - “γριά” βάθρα και τον ομώνυμο καταρράκτη.
- Ελεύθερος χρόνος για μπάνιο
- Γεύμα (ολόφρεσκο ψάρι - άγριο κατσικάκι του νησιού, τον περίφημο αίγαγρο Σαμοθράκης).
- Επιστροφή στην Αλεξανδρούπολη αργά το απόγευμα.



## **ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ ΑΡΧΑΙΑ ΜΕΣΣΗΜΒΡΙΑ & ΑΡΧΑΙΑ ΜΑΡΩΝΕΙΑ**

- Πρωινό και αναχώρηση.
- Επίσκεψη στη Μεσημβρία (Αρχαία ελληνική πόλη του 7ου αι. π.χ.)
- Επίσκεψη στον Αρχαιολογικό Χώρο της Αρχαίας Μαρώνειας.
- Γεύμα & απογευματινό καφέ στην Μαρώνεια, κάτω από τα αιωνόβια πλατάνια στην πλατεία του χωριού.
- Επιστροφή στο ξενοδοχείο.

## **ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ ΠΟΡΤΟ ΛΑΓΟΣ – ΑΒΔΗΡΑ – ΞΑΝΘΗ – ΝΕΣΤΟΣ**

- Πρωινό & αναχώρηση
- Επίσκεψη για το μαγευτικό Πόρτο Λάγος (Μεταβυζαντινός Ναός του Αγίου Νικολάου & της Παναγίας Παντάνασσας). Ελεύθερος χρόνος για βόλτα και φωτογραφίες με θέα το Πόρτο Λάγος και τη λίμνη Βιστωνίδα, με τα πολλά και σπάνια είδη πουλιών).
- Επίσκεψη και ξενάγηση στα Άβδηρα τη γενέτειρα του Φιλόσοφου Δημόκριτου και νέο Αρχαιολογικό Μουσείο.
- Επίσκεψη στην Ξάνθη. (City-tour στην “παλιά πόλη”, με τα γραφικά σοκάκια & τα ωραία Αρχοντικά).
- Γεύμα
- Επιστροφή στο ξενοδοχείο.

## **ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ ΚΑΒΑΛΑ – ΦΙΛΙΠΠΟΥΣ**

- Πρωινό και αναχώρηση
- Επίσκεψη στο Βαπτιστήριο της Λυδίας,
- Επίσκεψη στον Αρχαιολογικό χώρο των Φιλίππων (Αρχαία Αγορά, Γυμνάσιο, Βεσπασιανές, πρωτοχριστιανικές Βασιλικές Α & Β, Οκτάγωνο με το ψηφιδωτό και Αρχαίο Θέατρο της πόλης).
- Επίσκεψη στην γραφική παραθαλάσσια πόλη της Καβάλας (City-tour)
- Γεύμα και επιστροφή στο ξενοδοχείο με ενδιάμεση στάση για καφέ και τους παραδοσιακούς κουραμπιέδες της Καρβάλης.

## **ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ ΓΥΡΟΣ ΘΑΣΟΥ**

- Πρωινό και αναχώρηση
- Επίσκεψη στην Θάσο μέσω Κεραμωτής.
- Άφιξη στον Λιμένα Θάσο και γύρος του Νησιού με ενδιάμεσες στάσεις (μοναστήρι του Αρχαγγέλου Μιχαήλ, αρχαιολογικός χώρος στην Αλυκή, με το ναό των Διόσκουρων το σπήλαιο του Απόλλωνα οι Παλαιοχριστιανικές εκκλησίες, τα αρχαία λατομεία, Χωριό Παναγιά, με το μεταβυζαντινό ναό.
- Γεύμα σε τοπικό εστιατόριο και επιστροφή στο ξενοδοχείο.

#### **ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ ΔΡΑΜΑ – ΑΛΙΣΤΡΑΤΗ – ΣΠΗΛΑΙΟ ΜΑΡΑ**

- Πρωινό και αναχώρηση.
- Επίσκεψη για το Σπήλαιο Αλιστράτης.
- Επίσκεψη για το σπήλαιο του Μαρά.
- Γεύμα.
- Επιστροφή στο ξενοδοχείο.

(Τουριστικό Γραφείο - Democritus Travel)



## 2.7 Συνεδριακοί χώροι στην Αλεξανδρούπολη

### Alexander Beach Hotel

Το Alexander Beach Hotel & Convention Centre είναι κτισμένο σε μία ειδυλλιακή παραθαλάσσια τοποθεσία 24 στρεμμάτων στο προάστιο Ν.Χιλή της Αλεξανδρούπολης στη δυτική είσοδο της πόλης.

Απέχει:

- 200 μέτρα από το Κέντρο της Ν. Χιλής
- 2,5 χιλιόμετρα από το κέντρο της Αλεξανδρούπολης
- 2,5 χιλιόμετρα από το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης
- 2,5 χιλιόμετρα από τον σιδηροδρομικό σταθμό.
- 12 χιλιόμετρα από το αεροδρόμιο «Δημόκριτος»
- 8 χιλιόμετρα από την Δυτική Είσοδο της Αλεξανδρούπολης στην Εγνατία

Η πρόσβαση στο κέντρο της Αλεξανδρούπολης από το Ξενοδοχείο μπορεί να γίνει με τα πόδια (ο δρόμος μέχρι το κέντρο της Αλεξανδρούπολης είναι πεζοδρομημένος) είτε οδικώς με ταξί ή με αστική συγκοινωνία (υπάρχει τακτική αστική συγκοινωνία κάθε 30 λεπτά).

Αποστάσεις: Αλεξανδρούπολη 2 χλμ.

**Αίθουσα Alexander:** Η αίθουσα έχει τη δυνατότητα να χωρισθεί στη μέση προσφέροντας δύο ανεξάρτητες αίθουσες διαστάσεων 10μ. x 20μ. η κάθε μία, με ένα κέντρο ελέγχου οπτικοακουστικών μέσων και δύο θαλάμους μετάφρασης. Στο χώρο του foyer προσφέρονται οι απαραίτητες υποδομές για την τοποθέτηση περιπτέρων εκθετών.

- Εμβαδόν: 400 m<sup>2</sup>
- Διαστάσεις: 20 m x 20 m
- Ύψος Αίθουσας: 6.50 m
- Χωρητικότητα: 650 άτομα
- Θάλαμοι ελέγχου οπτικοακουστικών μέσων: 2

**Αίθουσα Ευρυδίκη:** Η αίθουσα έχει τη δυνατότητα να χωρισθεί, προσφέροντας δύο ανεξάρτητες αίθουσες.

- Εμβαδόν: 240 m<sup>2</sup>
- Διαστάσεις: 22,0 m x 10-12 m
- Ύψος Αίθουσας: 3,20 m
- Χωρητικότητα: 300 άτομα
- Θάλαμοι ελέγχου οπτικοακουστικών μέσων: 1

#### **Αίθουσα Δημόκριτος**

- Εμβαδόν: 202 m<sup>2</sup>
- Διαστάσεις: 17.20 m x 11.11m
- Ύψος Αίθουσας: 2.90 m
- Χωρητικότητα: 240 άτομα
- Θάλαμοι ελέγχου οπτικοακουστικών μέσων: 1

#### **Αίθουσα Ορφέας**

- Εμβαδόν: 80 m<sup>2</sup>
- Διαστάσεις: 10,30 m x 7,50 m
- Ύψος Αίθουσας: 2,90 m
- Χωρητικότητα: 100 άτομα

**Αίθουσες Συσκέψεων Μεσημβρία και Μαρόνια:** Οι αίθουσες έχουν τη δυνατότητα να χωρισθούν στη μέση, προσφέροντας δύο ανεξάρτητες αίθουσες.

- Εμβαδόν: 50 m<sup>2</sup>
- Διαστάσεις: 10 m x 5 m
- Ύψος Αίθουσας: 3,15 m
- Χωρητικότητα: 60 άτομα

**Γραφεία:** Υπάρχουν 4 γραφεία των 12,50 τ.μ., πλήρως εξοπλισμένα, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν τόσο από τους διοργανωτές του συνεδρίου, όσο και από δημοσιογράφους που καλύπτουν το συνέδριο.

- Εμβαδόν: 12,50 m<sup>2</sup>
- Διαστάσεις: 5 m x 2,50 m
- Ύψος Αίθουσας: 3,15 m

**Εκθεσιακός Χώρος Ερμής:** Είναι ένας αυτόνομος χώρος συνολικού εμβαδού 560 τμ. στον οποίο υπάρχουν προεγκατεστημένες οι υποδομές [φωτισμός, ρευματοδότες, σύστημα τηλεπικοινωνιών (φωνή και δεδομένα)] για τα stand των εκθετών.

Στον εκθεσιακό χώρο υπάρχει πρόσβαση τόσο από τους χώρους του ξενοδοχείου όσο και από το συνεδριακό κέντρο καθώς επίσης και ανεξάρτητη βοηθητική είσοδος από την οποία μπορούν να διέλθουν ογκώδη αντικείμενα. Τμήμα του χώρου αυτού μπορεί να διαχωριστεί και να λειτουργήσει ανεξάρτητα για παράλληλες εκδηλώσεις.

**Banqueting:** Στο Alexander, η τέχνη της φιλοξενίας και της εκλεπτυσμένης γεύσης συνδυάζονται αρμονικά με τη γνώση και την εμπειρία διοργάνωσης εκδηλώσεων που εντυπώνονται στη μνήμη των καλεσμένων ως γεγονότα υψηλής αξίας και αισθητικής.

Οι πολυτελής αίθουσες και ο ειδυλλιακός χώρος της πισίνας μπορούν να μετατρέψουν κάθε μορφής εκδήλωση - από 10 έως 1,300 άτομα - σε ένα επιτυχημένο γεγονός.

#### **Αίθουσα Alexander:**

- Πάνελ και αναλόγιο
- Ηχητική εγκατάσταση
- 2 Slide projectors
- 2 Overhead projectors (με σύνδεση στο κέντρο ελέγχου οπτικοακουστικών μέσων)
- 2 Οθόνες 4 x 5
- 2 Προβολικά (4,000 lumens, με σύνδεση στο κέντρο ελέγχου οπτικοακουστικών μέσων και με παράλληλη ή αυτόνομη λειτουργία)
- Σύστημα Τηλεπικοινωνιών (Φωνή και Δεδομένα)

#### **Υποδομή Τηλεδιάσκεψης**

- Θάλαμοι μετάφρασης: 4 μόνιμοι (8 μεταφραστές}, 4 προσωρινοί (8 μεταφραστές)

#### **Αίθουσα Ευρυδίκη**

- Πάνελ και αναλόγιο

- Ηχητική εγκατάσταση
- 1 Slide projector
- 1 Overhead projector (αυτόνομα σε σύνδεση με το κέντρο ελέγχου οπτικοακουστικών μέσων είτε με την αίθουσα Alexander)
- 1 Οθόνη 4 x 3
- 1 Προβολικό (4,000 lumens, αυτόνομα σε σύνδεση με το κέντρο ελέγχου οπτικοακουστικών μέσων είτε με την αίθουσα Alexander)
- Σύστημα Τηλεπικοινωνιών (Φωνή και Δεδομένα)
- Θάλαμοι μετάφρασης: 2 προσωρινοί (4 μεταφραστές)

#### **Αίθουσα Δημόκριτος & Ορφέας**

- Πάνελ και αναλόγιο
- Ηχητική εγκατάσταση
- 1 Slide projector
- 1 Overhead projector (αυτόνομα σε σύνδεση με το κέντρο ελέγχου οπτικοακουστικών μέσων είτε με την αίθουσα Alexander)
- 1 Οθόνη 2 x 2
- 1 Προβολικό (3,200 lumens, αυτόνομα σε σύνδεση με το κέντρο ελέγχου οπτικοακουστικών μέσων είτε με την αίθουσα Alexander)
- Σύστημα Τηλεπικοινωνιών (Φωνή και Δεδομένα)
- Υποδομή για χρήση ως Κέντρο Τύπου
- Θάλαμοι μετάφρασης: 2 προσωρινοί (4 μεταφραστές)

#### **Αίθουσες Συσκέψεων Μεσημβρία και Μαρόνια**

- Καθίσματα, Τραπέζια
- Ηχητική εγκατάσταση
- Slide και Overhead projector
- Σύστημα τηλεπικοινωνιών (Φωνή και Δεδομένα)

**BARS & RESTAURANTS:** Στο εστιατόριο "Συμπόσιο" του Alexander, οι γαστρονομικές προτάσεις του Σεφ συνδυάζουν αρμονικά την τοπική παράδοση, τη μακρινή ανατολή και την ευρωπαϊκή κουζίνα.. Οι λεπτές γεύσεις που παρασκευάζονται στην κουζίνα προσφέρονται σε δημιουργικά στημένα πιάτα και παρουσιάζονται με ξεχωριστό στυλ.

Το "Συμπόσιο" μπορεί να φιλοξενήσει 300 άτομα , σε ένα μοναδικό χώρο εστίασης όπου κυριαρχούν η υψηλή αισθητική και η κομψότητα.

Στο μπαρ του ξενοδοχείου οι πελάτες απολαμβάνουν το ποτό τους με εξαιρετικές μουσικές επιλογές και υψηλή αίσθηση εξυπηρέτησης. Στην άνετη σάλα του με την ατμόσφαιρα που δημιουργούν οι οπτικές ίνες της οροφής, ο επισκέπτης χαλαρώνει σε ένα όμορφο, φιλικό και ξεκούραστο περιβάλλον.

Όνομασία Αίθουσας	Μήκος	Πλάτος	Ύψος	Εμβαδό m2	Θεατρική Διάταξη	Σχολική Διάταξη	Διάταξη Π	Κοκτέιλ	Επίσημο Γεύμα
Alexander Hall	20	20	6.5	400	650	350	120	700	400
Alexander Hall 1	10	20	6.5	200	260	160	70	280	160
Alexander Hall 2	10	20	6.5	200	260	160	70	280	160
Evridice	22	12	3.2	240	300	180	70	350	200
Evridice 1	13	11	3.2	140	150	90	40	150	90
Evridice 2	9	12	3.2	100	110	70	30	130	80
Demokritos	17.20	11	2.9	202	240	120	70	210	120
Orpheas	10.30	7.50	2.9	80	100	60	30	110	60
Mesimvria	10	5	3.15	50	60	30	25	-	32
Mesimvria 1	5	5	3.15	25	20	-	14	-	16
Mesimvria 2	5	5	3.15	25	20	-	14	-	16
Maroneia	10	5	3.15	50	60	30	25	-	32
Maroneia 1	5	5	3.15	25	20	-	14	-	16
Maroneia 2	5	5	3.15	25	20	-	14	-	16
Foyer	32.70	12	3.7	310	-	-	-	200	-
Hermes	60	8.60	3.1	560	-	-	-	300	-
Office (1,2,3,4)	5	2.50	3.15	12.50	-	-	-	-	-

## Grand Hotel Egnatia

Το εμπορικό και πολιτιστικό σταυροδρόμι της βορειοανατολικής Ελλάδας, στην όμορφη Αλεξανδρούπολη, το Grand Hotel Egnatia αποτελεί ένα χώρο υψηλής αισθητικής, όπου η διακριτική πολυτέλεια συναντά την άψογη οργάνωση, συνδυάζοντας τις ανέσεις ενός υπερσύγχρονου ξενοδοχείου της πόλης με το γοητευτικό σκηνικό ενός καταπράσινου πευκοδάσους.

Δίπλα στη θάλασσα και σε απόσταση αναπνοής από το κέντρο, αποτελεί ιδανική αφετηρία για εξορμήσεις στο μαγευτικό Δάσος της Δαδιάς και το Δέλτα του Έβρου. Με τη σφραγίδα του κλασικού, τα δερμάτινα σαλόνια, οι κατακόκκινες «μπουχάρες» στο πέτρινο δάπεδο, οι βαριές βελούδινες κουρτίνες, τα δρύινα έπιπλα και οι ζωγραφικοί πίνακες με σκηνές κυνηγιού δημιουργούν ζεστή, φιλόξενη ατμόσφαιρα και εγγυώνται μια αξέχαστη διαμονή.






Όλα τα δωμάτια και οι σουίτες έχουν τη δική τους ιδιαίτερη αισθητική, και θέα στο Θρακικό Πέλαγος, στη Σαμοθράκη στην Ίμβρο και την Τένεδο. Οι υψηλές προδιαγραφές του τμήματος συνεδρίων και δεξιώσεων εγγυώνται την απόλυτη επιτυχία κάθε εκδήλωσης. Το υπερσύγχρονο Elixir Fitness Club είναι στη διάθεση τόσο των πελατών του ξενοδοχείου όσο και των κατοίκων της πόλης, ενώ το ατμοσφαιρικό εστιατόριο Αισώπου Μύθοι ικανοποιεί κάθε απαίτηση.

Αποστάσεις:

- Αεροδρόμιο 7 χλμ
- Λιμάνι 1.3 χλμ

**BARS & RESTAURANTS:** Στο εστιατόριο του ξενοδοχείου θα απολαύσετε εκπληκτικές μεσογειακές γεύσεις, αλλά και έναν ιδιαίτερα κομψό και καλαίσθητο χώρο Αισώπου Μύθοι.

Το εντυπωσιακό εστιατόριο του ξενοδοχείου βρίσκεται δίπλα στη θάλασσα και προσφέρει θαλασσινά, ιταλική κουζίνα αλλά και παραδοσιακά πιάτα από την ελληνική κουζίνα.

Όνομασία Αίθουσας	Μήκος	Πλάτος	Ύψος	Εμβαδό m <sup>2</sup>	Θεατρική Διάταξη	Σχολική Διάταξη	Διάταξη Π	Κοκτέιλ	Επίσημο Γεύμα
									



Samothraki	18.10	19.50	3.70	353	400	140	45	450	300
Thrace	16	19.80	2.60	316.80	360	140	45	320	230
Thrace I	16	7.90	2.60	126.40	80	45	25	120	85
Thrace II	16	11.80	2.60	188.80	130	84	36	210	150
Tenedos	15.80	19.70	3.40	311	320	120	45	300	200
Imvros	6.50	4.70	3.60	30	30	18	16	-	-
Aesop's Myths Main Restaurant	17.50	4.70	4.10	133	-	-	-	150	100
Aesop's Myths Restaurant Outdoor	-	-	-	160	-	-	-	100	100

## Thraki Palace

Ένα μοναδικό ξενοδοχειακό - συνεδριακό συγκροτήματος 5 αστέρων που λειτουργεί καθ'όλη τη διάρκεια του χρόνου σε μια τοποθεσία εκπληκτικού φυσικού κάλλους, μόλις 4 χιλιόμετρα έξω από το κέντρο της Αλεξανδρούπολης, στη Θράκη.

Η ολοκλήρωση της Εγνατίας Οδού έχει βελτιώσει αισθητά την προσβασιμότητα της περιοχής, καθώς το Thraki Palace απέχει μόλις 3 ώρες από την Θεσσαλονίκη, ενώ η απόσταση από την Αθήνα χάρη στις καθημερινές πτήσεις από/προς το αεροδρόμιο της Αλεξανδρούπολης ουσιαστικά εκμηδενίζεται.






Αποστάσεις:

- Αεροδρόμιο 12 χλμ
- Λιμάνι 5 χλμ

**BARS & RESTAURANTS:** Οι σεφ του ξενοδοχείου ικανοποιούν τις γευστικές σας απαιτήσεις. Στο εστιατόριο Allegro και στη βεράντα του ξεκινήστε τη μέρα σας με τον πλούσιο πρωινό μπουφέ. Συνεχίστε με τις τοπικές θρακιώτικες- παραδοσιακές γεύσεις, δοκιμάστε εκλεκτές προτάσεις από την διεθνή κουζίνα και παραδοθείτε στην εμπειρία της Gourmet απόλαυσης σε ένα περιβάλλον όπου κυριαρχούν η υψηλή αισθητική και το άψογο service.

Στη ζεστή, φιλόξενη ατμόσφαιρα του Piano bar - Cafe "Thalassa" και στη βεράντα του απολαύστε τον καφέ σας μαζί με την υπέροχη θέα του Αιγαίου πελάγους ή το βραδινό ποτό σας με τη συνοδεία απαλής, ζωντανής μουσικής.

Το Anra Pool Bar πίσω από τις πισίνες προσφέρουν καφέ και κοκτέιλ κατά την διάρκεια της ημέρας, καθώς ξεκουράζεστε και απολαμβάνετε την θέα στη θάλασσα μέχρι το νησί της Σαμοθράκης.

Ονομασία Αίθουσας	Μήκος	Πλάτος	Ύψος	Εμβαδό m2	Θεατρική Διάταξη	Σχολική Διάταξη	Διάταξη Π	Κοκτέιλ	Επίσημο Γεύμα
									
Dimokritos 1	21	16.80	6.5	352.80	400	270	-	-	300
Dimokritos 2	12	16.80	6.5	201.60	250	160	-	-	180
Dimokritos 1+2	33	16.80	4.00-6.50	554.40	700	400	-	-	450
Lefkippos	18.50	8.20	4	151.70	200	120	-	-	140
Athena	6.50	8.20	4	53.30	90	50	-	-	60
Orfeas	16.05	10	4	160	220	130	-	-	160
Niki	12	16.80	2.80	201.60	230	160	-	-	150
Foyer Apollo	25	20	6.5	500	480	350	-	-	380
Eolos	23	8.40	3.50	193.20	200	130	-	-	140
Dimokritos 1+2+Foyer	33	16.80	6.50	1054.40	-	-	-	-	-
Office 1	5	4	4	20	20	12	-	-	15
Office 2	5	4	4	20	20	12	-	-	15



## 2.8 Η νήσος Σαμοθράκη

Η Σαμοθράκη βρίσκεται στο βορειοανατολικό Αιγαίο, στο μέσο του Θρακικού Πελάγους. Έχει σχήμα ωσειδές και η έκτασή της πλησιάζει τα 180 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Απέχει από την Αλεξανδρούπολη 29 ναυτικά μίλια και 2 ώρες και από την Καβάλα 62 ναυτικά μίλια και 4 ώρες. Ασφαλώς, ο χρόνος είναι λιγότερος με το ιπτάμενο δελφίνι. Στο νησί υπάρχουν 7 χωριά, η πρωτεύουσα του η Χώρα, το λιμάνι η Καμαριώτισσα, η Παλαιόπολη, ο Ξεροπόταμος, τα Θέρμα, ο Προφήτης Ηλίας και το Λάκκωμα. Το έδαφος του είναι ορεινό και είναι το πιο ψηλό νησί του Αιγαίου. ([www.samothraki.gr](http://www.samothraki.gr))

Το κατ' εξοχήν ιδιαίτερο γνώρισμα της Σαμοθράκης παραμένει η άγρια, παρθενική έξαρση του φυσικού της κάλλους. Απόγκρεμα βουνά, με υψηλότερη κορυφή το Φεγγάρι, που είναι η υψηλότερη κορυφή του Αιγαίου μετά τον Ψηλορείτη και έχει συμπεριληφθεί στο Ευρωπαϊκό Ορειβατικό Μονοπάτι. Κυρίως αυτό που διαφοροποιεί τη Σαμοθράκη από τα υπόλοιπα νησιά της χώρας είναι τα άφθονα νερά της. Πρόκειται για ατελείωτα ρυάκια που δημιουργούν εντυπωσιακούς καταρράκτες και «βάθρες» (φυσικές τασίνες), συνθέτοντας ένα σπάνιο, εξωτικό τοπίο. ([www.samothraki.gr](http://www.samothraki.gr))

## 2.9 Μορφές τουρισμού στη Σαμοθράκη

Ο τουρισμός στο νησί της Σαμοθράκης είναι εποχιακός. Η τουριστική περίοδος αρχίζει από 1<sup>η</sup> Ιουνίου και διαρκεί μέχρι τις 31 Σεπτεμβρίου. Σ' αυτή την περίοδο οι μορφές τουρισμού είναι οι ακόλουθες:

A) Ο ιαματικός : Η Σαμοθράκη συγκεντρώνει μεγάλο αριθμό τουριστών που απολαμβάνουν τη μορφή αυτή του τουρισμού για την πρόληψη κάποιων σοβαρών ασθενειών όπως είναι οι ρευματοπάθειες, οι πόνοι στη μέση και τα πόδια καθώς και οι γυναικολογικές παθήσεις. Ο ιαματικός τουρισμός πραγματοποιείται σε σύγχρονες εγκαταστάσεις ζεστών Θειούχων ιαματικών πηγών αναγνωρισμένων από το κράτος και ιδιαίτερα γνωστών στο εξωτερικό.

B) Ο κοινωνικός : Τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα ο κοινωνικός τουρισμός έχει γίνει πολύ γνωστός. Συγκεκριμένα, στο νομό Έβρου, μέσα από τουριστικά προγράμματα διακοπών, οι εργαζόμενοι, οι συνταξιούχοι και τα προστατευόμενα μέλη τους έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν διακοπές σε τουριστικά καταλύματα της περιοχής, αλλά και της υπόλοιπης χώρας με μικρή συμμετοχή. Στη Σαμοθράκη, ο κοινωνικός τουρισμός συνδέεται σε μεγάλο βαθμό με τον ιαματικό, διότι οι διακοπές των ατόμων της τρίτης ηλικίας συνδυάζονται με την λουτροθεραπεία στις ιαματικές πηγές της περιοχής.

Γ) Την τελευταία πενταετία παρατηρήθηκε μια ραγδαία αύξηση του αλλοδαπού τουρισμού, κυρίως λόγω των πολιτιστικών εκδηλώσεων, με σημαντικότερες αυτές που διοργανώνονται κάθε καλοκαίρι με τίτλο «Καβείρια».

Το νησί της Σαμοθράκης υστερεί στον τομέα των δημοσίων υπηρεσιών και έτσι δεν γίνεται εύκολα και γρήγορα η εξυπηρέτηση των κατοίκων στις διάφορες υπόθεσες που προκύπτουν.

Ευτυχώς που η Αλεξ/πολη απέχει ελάχιστα και διαθέτει όλες τις απαραίτητες δημόσιες υπηρεσίες για την εξυπηρέτηση των πολιτών. ([www.samothraki.gr](http://www.samothraki.gr))

Αν εξετάσουμε τώρα τις υποδομές στο νησί που σχετίζονται με το οδικό δίκτυο, μπορούμε να πούμε ότι είναι ικανοποιητικές. Οι δρόμοι του νησιού βρίσκονται σε πολύ καλή κατάσταση. Κι αυτό γιατί η Νομαρχία φροντίζει πριν από το καλοκαίρι να

τους στρώνει με πίσσα έτσι ώστε να παρουσιάζουν μια συνολικά καλή εικόνα στους τουρίστες, αλλά και τους ντόπιους.

Το γεγονός αυτό είναι πολύ σημαντικό διότι το νησί τα τελευταία χρόνια έχει αναπτυχθεί τουριστικά και μια κακή εικόνα προδιαθέτει άσχημα αυτόν που επιθυμεί να επισκεφθεί τη Σαμοθράκη με την οικογένεια του ή με την παρέα του. Δεν είναι λίγες οι φορές άλλωστε που ακούμε ή βλέπουμε ότι στο τάδε νησί π.χ. που έβρεξε οι δρόμοι μετατράπηκαν σε λίμνες ή ποτάμια. ([www.samothraki.gr](http://www.samothraki.gr))

Ο τρόπος προσέγγισης του νησιού είναι ένας και μοναδικός. Από τη θάλασσα και μόνο, αφού το νησί δε διαθέτει αεροδρόμιο. Το λιμανάκι, η Καμαριώτισσα δέχεται τα πλοία που φθάνουν από την Αλεξ/πολη σε καθημερινή βάση το καλοκαίρι. Όσον αφορά αυτή την περίπτωση, οι υποδομές στο λιμάνι αφορούν κάποια έργα που γίνονται για τον εκσυγχρονισμό του. Στην Καμαριώτισσα φιλοξενούνται κάθε είδους ιδιωτικά και επαγγελματικά σκάφη.



## **2.10 Η τουριστική προβολή του Ν. Έβρου από το 2015 και μετά**

Η διαμονή στο Νομό Έβρου είναι ενδιαφέρουσα για τον κάθε επισκέπτη (αλλοδαπό ή ημεδαπό) που επιθυμεί να πραγματοποιήσει διακοπές. Η υψηλή ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, οι χαμηλές τιμές, η ζεστή φιλοξενία, η ξεχωριστή Εβρίτικη κουζίνα, η κοσμική ζωή και ψυχαγωγία σε συνδυασμό με τις σύγχρονες τουριστικές υποδομές καθιστούν το νομό ιδιαίτερα ελκυστικό. Από το 2015 έχει ξεκινήσει μια εκστρατεία στα πλαίσια της τουριστικής προβολής του Έβρου. Η εκστρατεία αυτή περιλαμβάνει τις εξής, δράσεις: (ΕΟΤ)

- 1) Έντυπα, όπου περιλαμβάνονται φυλλάδια με το γενικό τίτλο «ΕΒΡΟΣ» και είναι μεταφρασμένα στην Αγγλική, Γερμανική, Ιταλική και Τουρκική γλώσσα.
- 2) Αφίσες, όπου αναφέρονται στην Ιστορία και την Παράδοση του Έβρου και είναι μεταφρασμένες στην Αγγλική και Γερμανική γλώσσα.

- 3) Γιγαντοαφίσες, οι οποίες είναι τοποθετημένες στο αεροδρόμιο της Αλεξ/πολης και έχουν χρησιμοποιηθεί και στο χώρο Τουριστικής προβολής στους Κήπους Έβρου. Οι γιγαντοαφίσες απεικονίζουν την Αλεξ/πολη, τη Σαμοθράκη, την Ορεστιάδα, το Σουφλί και το Διδυμότειχο.
- 4) Ηλεκτρονική προβολή στο INTERNET, όπου υπάρχει ο τουριστικός οδηγός Ν. Έβρου στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα.
- 5) Αναμνηστικά Νομαρχίας Έβρου, με γνωστότερο αυτό της Νίκης Σαμοθράκης.
- 6) Φωτογραφικό αρχείο, όπου υπάρχουν θέματα σε φωτογραφίες και σλάιτς.
- 7) Συμμετοχή σε Εκθέσεις Εσωτερικού-Εξωτερικού, όπως εμπορικές εκθέσεις Ελλάδας και εκθέσεις Πράγας και Λονδίνου.
- 8) Συμμετοχή της Νομαρχίας σε όλα τα συνέδρια που γίνονται με διανομή εντύπου υλικού-αφισών ως και αναμνηστικών (συνέδριο Σ.Δ.Ο.Ε. Φοιτητών Ιατρικών Σχολών Ελλάδας-Ιατρικά Συνέδρια).
- 9) Διανομή αφισών σε στρατόπεδα, φυλάκια και σχολεία.
- 10) Προσφορά έντυπου υλικού και αναμνηστικών σε διάφορους Συλλόγους για οργανωμένες εκδρομές που έχουν πραγματοποιήσει στον Έβρο.
- 11) Αποστολές εντύπων σε υπηρεσίες Ε.Ο.Τ Ευρώπης-Αμερικής-Καναδά-Αυστραλίας ως και σε συλλόγους Ελλήνων εξωτερικού.

Για την υλοποίηση του προγράμματος Τουριστικής Προβολής του Ν. Έβρου, δαπανώνται γύρω στα 300.000€ με 450.000€, όπου απ' αυτά τα 25% είναι η συμμετοχή του Ε.Ο.Τ και τα υπόλοιπα της Νομαρχίας. (ΕΟΤ)

### **3 Αρνητικές επιδράσεις ανάπτυξης του Εναλλακτικού Τουρισμού στον Έβρο**

Ο εναλλακτικός τουρισμός προσδιορίζεται από εκείνες τις μορφές τουρισμού, οι οποίες συνδέονται με τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές κοινοτικές αξίες που επιτρέπουν τόσο στους «οικοδεσπότες» όσο και στους «φιλοξενούμενους» να



υφίστανται τις θετικές αλληλεπιδράσεις και να μοιράζονται εμπειρίες. Είναι μία μορφή τουρισμού, η οποία δεν καταστρέφει το περιβάλλον και δεν επιφέρει τις αρνητικές επιδράσεις που προκαλεί ο μαζικός τουρισμός στις περιοχές που αναπτύσσεται. Θεωρείται μικρής κλίμακας ανάπτυξης του τουρισμού, που προέρχεται και οργανώνεται από τον τοπικό πληθυσμό ή τους τοπικούς φορείς. Ο τρόπος ανάπτυξης έχει αφενός λιγότερες αρνητικές επιδράσεις κοινωνικές και πολιτιστικές και αφετέρου έχει μεγαλύτερες πιθανότητες ευνοϊκής αποδοχής από τον τοπικό πληθυσμό από ότι ο μαζικός τουρισμός. (Τριανταφύλλου, 2001)

### **3.1 Αρνητικές επιδράσεις / οφέλη του εναλλακτικού τουρισμού για τους επιχειρηματίες, την τοπική κοινωνία & την εθνική οικονομία**

Οι θετικές επιδράσεις της ανάπτυξης των διαφόρων μορφών του εναλλακτικού τουρισμού στον Έβρο εντοπίζονται σε οικονομικό, κοινωνικό, πολιτισμικό, περιβαλλοντικό επίπεδο του νομού. Σε επιχειρηματικό επίπεδο, ο εναλλακτικός τουρισμός συμβάλλει στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Αυτό είναι καθαριστικό για τις ευαίσθητες, από άποψη εργασίας, κοινωνικές ομάδες των νέων και των γυναικών. Μπορεί να ενεργοποιήσει άμεσα θέσεις εργασίας μέσω ξενοδοχείων, εστιατορίων, πωλήσεων αναμνηστικών αντικειμένων αλλά και έμμεσα με την παροχή αγαθών και υπηρεσιών που χρειάζονται από τις επιχειρήσεις που σχετίζονται με τον εναλλακτικό τουρισμό. (Τουριστικά νέα )

Ακόμα, αναπτύσσεται συνήθως από τον τοπικό πληθυσμό δημιουργώντας συμπληρωματικά εισοδήματα για τις οικογένειες και συγκρατώντας τον κόσμο στις εστίες του. Αυτό αποκτά ιδιαίτερη σημασία στις περιοχές που αντιμετωπίζουν σημαντική πληθυσμιακή μείωση και δημογραφική γήρανση. Η συμπληρωματικότητα του εισοδήματος αποτελεί θεμελιακό στοιχείο και εισάγει αυτομάτως την αναπτυξιακή και κοινωνική διάσταση στην έννοια «εναλλακτικός τουρισμός». Δεν αποτελεί τουριστική δραστηριότητα που θα υποκαταστήσει την ήδη υπάρχουσα απασχόληση του ντόπιου πληθυσμού, αλλά –αντιθέτως- είναι αυτός που θα την στηρίξει και θα την ενισχύσει. Αυτό σημαίνει μεγαλύτερο διαθέσιμο εισόδημα και βελτίωση των όρων ζωής. (Τουριστικά νέα )

Η ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού συμβάλλει τα μέγιστα στην τοπική, περιφερειακή ανάπτυξη αφού η ύπαρξη του συντελεί στη βελτίωση του βιοτικού



επιπέδου, μέσω της δημιουργίας της απαραίτητης τουριστικής υποδομής ήπιας κλίμακας, η οποία εναρμονίζεται με το φυσικό περιβάλλον. Αναπτυξιακά έργα υποδομής και ανωδομής, που πιθανά να καθυστερούσαν για μεγάλα χρονικά διαστήματα, υλοποιούνται εξαιτίας της τουριστικής ανάπτυξης. Σ' αυτά τα έργα περιλαμβάνονται βελτιώσεις σε θέματα υγιεινής και συγκοινωνιών, δίκτυα παροχής ηλεκτρικού ρεύματος, παροχής τηλεπικοινωνιών, νέες αθλητικές και αναψυχικές εγκαταστάσεις, εστιατόρια, δημόσιοι χώροι, καθώς και μία μαζική εισροή καλύτερης ποιότητας αγαθών και ειδών διατροφής. (Τριανταφύλλου, 2001)

Η περιφερειακή ανάπτυξη συνδυάζεται με την προστασία και την ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος, δεν δρα ανταγωνιστικά προς τους φυσικούς πόρους. Αντίθετα, συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση τόσο των μόνιμων κατοίκων όσο και των επισκεπτών στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Η επαφή του τουρίστα-επισκέπτη με τα οικοσυστήματα εντείνει την οικολογική συνείδηση και ευαισθητοποίηση με σκοπό την ενεργό συμμετοχή του στην προστασία της φύσης. (Τριανταφύλλου, 2001)

Η εκμετάλλευση του πλούτου της περιοχής γίνεται από τους ντόπιους επιχειρηματίες, που δεν παραβλέπουν την πολιτιστική κληρονομιά. Έτσι δίνεται η ευκαιρία στην τοπική κοινωνία να αναπτύξει και να διατηρήσει τη λαογραφία, την τοπική αρχιτεκτονική, να αναβιώσει εργασίες και τέχνες ξεχασμένες για να παράγει παραδοσιακά προϊόντα, τοπικά έθιμα και να οργανώσει πολιτιστικές εκδηλώσεις. Όλα αυτά συντηρούν και δεν αλλοιώνουν το χαρακτήρα της περιοχής, αναδεικνύοντας τη διαφορετικότητα και την μοναδικότητα του κάθε τόπου. (Τριανταφύλλου, 2001)

Θεωρητικά ο εναλλακτικός τουρισμός είναι ο τουρισμός που στην ιδανική περίπτωση ισοκατανέμει τους τουρίστες και το σύνολο της τουριστικής δραστηριότητας σε όλους τους μήνες του έτους αμβλύνοντας έτσι το πρόβλημα της τουριστικής εποχικότητας και τη διαφοροποίηση των τουριστικών περιόδων, που ως γνωστόν, αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα του ελληνικού τουρισμού και ειδικότερα του τουρισμού του Νομού Έβρου. Αποτελεί λύση για την αποκέντρωση του τουριστικού κυκλώματος, καταργεί την τοπική και χρονική υπερσυγκέντρωση τουριστών, αλλά και για την μείωση του κοινωνικού κόστους ανάπτυξης του

τουρισμού αστικών περιοχών που έχει επιφέρει ο μαζικός τουρισμός. (Τριανταφύλλου, 2001)

Ακόμα, ο εναλλακτικός τουρισμός αποτελεί πηγή εσόδων για την ελληνική και τοπική οικονομία. Οι κύριες θετικές οικονομικές επιδράσεις σχετίζονται με κέρδη συναλλάγματος και τις συνεισφορές στα κρατικά έσοδα. Οι τουριστικές δαπάνες, η εξαγωγή και εισαγωγή σχετιζόμενων αγαθών και υπηρεσιών επιφέρουν έσοδα στην οικονομία του Έβρου που φιλοξενεί τους τουρίστες. Άλλα κρατικά έσοδα από την ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού μπορούν να κατηγοριοποιηθούν ως άμεσες και έμμεσες εισφορές. Στις άμεσες εισφορές περιλαμβάνονται οι φόροι σε εισοδήματα που προέρχονται από τουριστική απασχόληση, από τουριστικές επιχειρήσεις και από άμεσες χρεώσεις σε τουρίστες, όπως ο οικολογικός φόρος ή οι φόροι αναχώρησης. Οι έμμεσες εισφορές προκύπτουν από φόρους και δασμούς σε αγαθά και υπηρεσίες προς τους τουρίστες, όπως για παράδειγμα φόρους για αναμνηστικά αντικείμενα, αλκοολούχα ποτά, εστιατόρια κλπ. (Τριανταφύλλου, 2001)

Τα ταξίδια φέρνουν τους ανθρώπους, διαφορετικών πολιτισμών, σε επαφή μεταξύ τους. Λόγω του ιδιαίτερου χαρακτήρα του εναλλακτικού τουρισμού, μπορεί να δημιουργηθεί σιωπηρά ένα κλίμα κατανόησης ανάμεσα στους ανθρώπους και στους πολιτισμούς και να προωθηθούν πολιτιστικές ανταλλαγές ανάμεσα στους «φιλοξενούμενους» και τους «οικοδεσπότες». Με τον τρόπο αυτό, αυξάνονται οι πιθανότητες για τους ανθρώπους να αναπτύξουν αμοιβαία συμπάθεια και κατανόηση και να μειωθούν οι προκαταλήψεις. Έτσι, ο εναλλακτικός τουρισμός λειτουργεί κι αυτός ως μέσο για τη διατήρηση της ειρήνης. (Τριανταφύλλου, 2001)

### **3.2 Αρνητικές επιδράσεις / οφέλη για τον τουρίστα-επισκέπτη του εναλλακτικού τουρισμού**

Ο εναλλακτικός τουρισμός αποτελεί ένα συνεχώς αναπτυσσόμενο είδος τουρισμού στον Έβρο και ασκεί μεγάλη γοητεία ιδιαίτερα στους κατοίκους των μεγαλουπόλεων. Οι δύσκολες συνθήκες ζωής των μεγάλων πόλεων δημιουργούν στους ανθρώπους έντονη επιθυμία να βρεθούν κοντά στην φύση για να απολαύσουν την γαλήνη, την ησυχία αλλά και το διαφορετικό τρόπο ζωής. Ο επισκέπτης αποφεύγει τον συνωστισμό, το θόρυβο, την αισχροκέρδεια των ανεπτυγμένων και ήδη κορεσμένων

τουριστικών περιοχών με στόχο την ψυχολογική του ικανοποίηση και να περάσει ένα ευχάριστο «διάλειμμα» από το άγχος, το στρες και τους έντονους και γρήγορους ρυθμούς της πόλης.

Κυρίως όμως μπορεί να χαρεί τη ζεστή ανθρώπινη «φιλοξενία» και την αυθόρμητη καλοσυνάτη συμπεριφορά των κατοίκων του τόπου προορισμού. Έρχεται σε γνωριμία με τα τοπικά ήθη και έθιμα, τα πολιτισμικά στοιχεία και τα αυθεντικά χαρακτηριστικά του τόπου που επισκέπτεται. Ο τουρίστας έρχεται σε στενή επαφή με το περιβάλλον και με δραστηριότητες, στις οποίες μπορεί να συμμετέχει, να ψυχαγωγηθεί, να αθληθεί και νιώσει τη χαρά της περιήγησης, της γνώσης και της ανακάλυψης. Τέτοιες δραστηριότητες μπορεί να είναι: (Τριανταφύλλου, 2001)

- Αγροτικές δραστηριότητες, όπως μάζεμα ελιάς, μανιταριών
- Οικοτουρισμό, όπως παρατήρηση φυτών και ζώων, υγροβιότοπων
- Αθλητικές δραστηριότητες, όπως ποδηλασία, ιππασία, τένις
- Πολιτιστικές δραστηριότητες, όπως παρακολούθηση φεστιβάλ, επίσκεψη σε αρχαιολογικούς χώρους, μοναστήρια
- Μαθήματα, όπως αργαλειού, παραδοσιακής μαγειρικής

Ο εναλλακτικός τουρισμός απευθύνεται και σε άτομα, τα οποία δεν έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν στον εαυτό τους τις διακοπές που επιθυμούν. Χαρακτηριστικά παράδειγμα αποτελεί τόσο ο κοινωνικός τουρισμός όσο και ο τουρισμός υγείας. Άτομα που ανήκουν σε χαμηλότερα κοινωνικά στρώματα, άτομα με ειδικές ανάγκες καθώς και άτομα της τρίτης ηλικίας μπορούν να απολαύσουν ένα τουριστικό πακέτο διακοπών. (Τριανταφύλλου, 2001)

### **3.3 Δυσμενείς αρνητικές επιδράσεις του εναλλακτικού τουρισμού**

Όταν η ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού δεν είναι συμβατή με τις αρχές της αειφορικής διαχείρισης έχει δυσμενείς αρνητικές επιδράσεις στο φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον. Στην περίπτωση αυτή, οι επιπτώσεις αναφέρονται:

- Στην άναρχη και υπέρμετρη ανάπτυξη του σε βάρος της φέρουσας ικανότητας της περιοχής, που προκαλεί υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος των περιοχών.

- Στον κίνδυνο ανάπτυξης του τουρισμού στις περιφερειακές περιοχές εις βάρος της ζωής της υπαίθρου. Στην πράξη έχει παρατηρηθεί ότι σε ορισμένες περιπτώσεις εγκαταλείπονται, για παράδειγμα οι αγροτικές εργασίες προς χάριν ενός μεγαλύτερου βραχυχρόνιου τουριστικού κέρδους.
- Στην αλλοίωση του πολιτισμικού χαρακτήρα των περιοχών, στις περιπτώσεις που ο εναλλακτικός τουρισμός ακολουθήσει τα γνωστά αναπτυξιακά τουριστικά «πρότυπα» των περασμένων δεκαετιών (πρότυπα του μαζικού τουρισμού).
- Στον κίνδυνο αλλοίωσης οικοσυστημάτων, υγροβιότοπων και γενικά οικολογικά ευαίσθητων περιοχών.
- Στον κίνδυνο υπερσυγκέντρωσης τουριστών-επισκεπτών σε μία περιοχή με δυσμενή αποτελέσματα, όπως ρύπανση του περιβάλλοντος (γη, νερό, ατμόσφαιρα), ηχορύπανση.
- Στην αύξηση της εγκληματικότητας, σε μερικές περιπτώσεις παρατηρούνται τέτοια φαινόμενα, συνήθως κλοπές, εξαιτίας της τουριστικής ανάπτυξης σε μία περιοχή κι αυτό γιατί οι τουρίστες συγκριτικά με τους κατοίκους είναι άτομα με υψηλότερο οικονομικό επίπεδο.

Κάθε τουριστική ανάπτυξη πρέπει να επιτυγχάνει το σημείο ισορροπίας, ανάμεσα στις ανάγκες και παροχές των επισκεπτών και του οφέλους των ατόμων που αναπτύσσουν τον εναλλακτικό τουρισμό και να γίνεται σύμφωνα με τις αρχές της αειφορίας (όχι υπερσυγκεντρώσεις). Κάθε μορφή βιομηχανοποίησης κυρίως από τους τουριστικούς επιχειρηματίες, οι οποίοι ενδιαφέρονται μόνο για το κέρδος κι όχι για την «σωστή» ανάπτυξη του και η εμπορευματοποίηση των προϊόντων οδηγούν στον εκφυλισμό του εναλλακτικού τουρισμού. (Ηγουμενάκης, 2000)



### 3.4 Σύγχρονες Τεχνολογίες, Διαδίκτυο και Τουριστικά Γραφεία

Σήμερα, δεν υπάρχει πια καμία πλευρά της κοινωνικής και οικονομικής ζωής στην οποία η πληροφορική και οι εφαρμογές της να μην έχουν καταλάβει σημαντική θέση. Έτσι λοιπόν και τα τουριστικά γραφεία στηρίζονται όλο και περισσότερο στη λειτουργία των υπολογιστών και των άλλων ηλεκτρονικών τεχνολογιών. (Ηγουμενάκης, 2000)

Ουσιαστικά, με την τεχνολογία περνάμε από τη χειρόγραφη, στην ηλεκτρονική επεξεργασία της «πληροφορίας» και έτσι χρησιμοποιούμε πολύ λίγο χρόνο και με ελάχιστα περιθώρια ανθρώπινου λάθους.

Οι πρώτες εφαρμογές τη δεκαετία του 1970 αφορούσαν τον απλό επιχειρηματία-χρήστη σε επιμέρους χώρους και λειτουργίες παραγωγής συγκεκριμένων προϊόντων και υπηρεσιών του τουριστικού ταξιδιού. Οι εφαρμογές αυτές ήταν. (Ηγουμενάκης, 2000)

- Οι κρατήσεις που αφορούσαν τις επιχειρήσεις μεταφορών , καταλυμάτων, διακίνησης και θεαμάτων
- Οι τουριστικές πληροφορίες των γραφείων τουρισμού προς τους τουρίστες
- Οι υπηρεσίες αγοράς (βάσεις δεδομένων με πληροφορίες αγοραστών – καταναλωτών και πωλητών – προμηθευτών τουριστικών προϊόντων

- Η έκδοση εισιτηρίων με συνδυασμό τιμολόγησης και κράτησης θέσης σε συγκεκριμένο δρομολόγιο αεροπλάνου, πλοίου
- Η λογιστική και στατιστική επεξεργασία δεδομένων και πληροφοριών από τις τουριστικές επιχειρήσεις και τους οργανισμούς τουρισμού
- Οι τεχνικοοικονομικές μελέτες για τον τουρισμό
- Οι δημοσιεύσεις τουριστικού περιεχομένου

### 3.5 Marketing Υπηρεσιών των τουριστικών επιχειρήσεων στον Έβρο

Ολοένα και περισσότερο στην εποχή μας είναι επιτακτική ανάγκη για τις επιχειρήσεις να χρησιμοποιήσουν τα μέσα και τις μεθόδους του μάρκετινγκ, προκειμένου να ικανοποιήσουν τις ανάγκες των πελατών τους, να κατακτήσουν ολοένα και μεγαλύτερο τμήμα της αγοράς, αλλά και να αποσπάσουν περισσότερα κέρδη. Ωστόσο, η διαδικασία διερεύνησης των πεδίων που υιοθετούν και εφαρμόζουν το μάρκετινγκ δεν σταματάει στις επιχειρήσεις, καθώς όπου υπάρχει συναλλαγή (πάρε και δώσε ) μπορεί να εφαρμοστεί το μάρκετινγκ (Μάλλιαρης, 1990).

Μια προσέγγιση του εννοιολογικού περιεχομένου του μάρκετινγκ είναι απαραίτητη. Πριν τριάντα χρόνια περίπου, σε ένα άρθρο για τον ακριβή ορισμό του μάρκετινγκ, ένας συγγραφέας (Crosier, 1987 ), εντόπισε 49 διαφορετικούς ορισμούς. Μια φράση cliché που συναντά κανείς κατά κόρον σε συγγράμματα σχετικά με το μάρκετινγκ είναι η εξής: « Το μάρκετινγκ αφορά βασικά την πώληση του σωστού προϊόντος, στο σωστό τόπο, στη σωστή τιμή, στους σωστά ‘στοχευόμενους’ ανθρώπους, χρησιμοποιώντας τις σωστές μεθόδους».

Σε γενικές γραμμές μπορούμε να πούμε ότι το μάρκετινγκ αφορά τους καταναλωτές. Έχει να κάνει με το πώς τους βρίσκουμε, πώς τους ικανοποιούμε και πώς τους διατηρούμε. (Ηγουμενάκης, 2000)

Το 1991, ο Kotler, ο γκουρού του μάρκετινγκ , δίνει τον εξής ορισμό: « Το μάρκετινγκ είναι μια κοινωνική διαδικασία και μια διαδικασία μάνατζμεντ με την οποία τα άτομα και οι ομάδες αποκτούν ότι χρειάζονται και επιθυμούν μέσω της παραγωγής, της προσφοράς και της ανταλλαγής προϊόντων αξίας με άλλα».

Το βρετανικό Ινστιτούτο Μάρκετινγκ (British Chartered Institute of Marketing-CIM), ορίζει το μάρκετινγκ ως: τη διαδικασία μάνατζμεντ που ευθύνεται για την

αναγνώριση, την πρόβλεψη και την ικανοποίηση των αναγκών των καταναλωτών με σκοπό το κέρδος. (Ηγουμενάκης, 2000)

Η θεμελιακή βάση της φιλοσοφίας του μάρκετινγκ υπήρξε εξ αρχής ότι η επιχείρηση αναγνωρίζει και δέχεται πως όλες οι δραστηριότητες της πρέπει να κατευθύνονται από τις επιθυμίες του αγοραστή. Ωστόσο, σύμφωνα με τον Ηγουμενάκη (1996), το σύγχρονο μάρκετινγκ δεν αποβλέπει μόνο στην ικανοποίηση των ατομικών αναγκών ή επιθυμιών του καταναλωτή, αλλά λαμβάνει υπόψη και την ευρύτερη κοινωνία της οποίας αποτελεί μέλος. (Ηγουμενάκης, 2000)

Σε αυτούς τους ορισμούς, η βαρύτητα δίνεται στις φράσεις ‘ ανταλλαγή προϊόντων’ και ‘ με σκοπό το κέρδος’. Η έννοια κέρδος δεν χρησιμοποιείται με τη λογιστική έννοια, αλλά θέλει να τονιστεί ότι και οι δύο πλευρές θέλουν να αποκτήσουν αυτό που θέλουν και χρειάζονται ( Adcock et al, 1998 ).

Η θεμελιακή βάση της φιλοσοφίας του μάρκετινγκ υπήρξε εξ αρχής ότι η επιχείρηση αναγνωρίζει και δέχεται πως όλες οι δραστηριότητες της πρέπει να κατευθύνονται από τις επιθυμίες του αγοραστή. Ωστόσο, σύμφωνα με τον Ηγουμενάκη (1996 ), το σύγχρονο μάρκετινγκ δεν αποβλέπει μόνο στην ικανοποίηση των ατομικών αναγκών ή επιθυμιών του καταναλωτή, αλλά λαμβάνει υπόψη και την ευρύτερη κοινωνία της οποίας αποτελεί μέλος, καθώς επίσης και το περιβάλλον. Το σύγχρονο μάρκετινγκ καταλαβαίνει πολύ καλά και εξυπηρετεί τον πελάτη στο διπλό ρόλο του: σε αυτόν του καταναλωτή και ταυτόχρονα του μέλους ενός οργανωμένου κοινωνικού συνόλου.

Μιλάμε, δηλαδή, για μια νέα προσέγγιση η οποία αναθεωρεί ή αντικαθιστά την καθιερωμένη έννοια του μάρκετινγκ. Γίνεται λόγος για έννοιες όπως αυτή του ανθρώπινου παράγοντα, τη ευθύνη για το περιβάλλον κ.α. (Ηγουμενάκης, 2000)

Μια παράμετρος που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι ότι οι πολίτες του Δυτικού κόσμου βιώνουν οικονομίες που βασίζονται ολοένα και περισσότερο στις υπηρεσίες. Οι υπηρεσίες δεν αποτελούν πλέον ένα μικρό η επιφανειακό κομμάτι των οικονομιών, αλλά δημιουργούν αξία σε κάθε οικονομία. Αν και υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον στον τομέα υπηρεσιών τα τελευταία χρόνια, η σύγχρονη βιβλιογραφία φαίνεται να μην έχει αναγνωρίσει την σημασία του ακόμα (Ηγουμενάκης, 2000)

Υπηρεσία θεωρείται οποιαδήποτε δραστηριότητα, όφελος ή ικανοποίηση που προσφέρεται για πώληση. Είναι ουσιαστικά άυλη και δεν καταλήγει στο να είναι ιδιοκτησία κάποιου. Η παραγωγή της μπορεί να είναι ή να μην είναι δεμένη με ένα φυσικό προϊόν. Ως γνωστόν, ο τομέας του τουρισμού ανήκει στον τομέα παροχής υπηρεσιών μαζί με άλλους τομείς όπως ο τραπεζικός, ο νομικός, ο τομέας της υγείας, ο εκπαιδευτικός, ο τομέας της διασκέδασης κ.α. Ωστόσο, παρουσιάζει αρκετές διαφορές με άλλες μορφές υπηρεσιών, αλλά και αρκετές ιδιαιτερότητες (η διερεύνηση τους είναι εκτός των ορίων και των στόχων της παρούσας εργασίας). (Ηγουμενάκης, 2000)

Το μάρκετινγκ στον τομέα του τουρισμού όχι μόνο ωριμάζει αλλά και γίνεται περισσότερο απαιτητικό. Υπάρχει μια αυξανόμενη αναγνώριση της σπουδαιότητας του μάρκετινγκ στην τελική επιτυχία του οργανισμού. Αν και πολλά χρόνια πίσω από τις βιομηχανικές εταιρίες, ο τομέας έχει αρχίσει να υιοθετεί τις αρχές του μάρκετινγκ. Αυτό έχει συμβεί όχι μόνο επειδή περισσότεροι άνθρωποι καταλαβαίνουν τα οφέλη του μάρκετινγκ αλλά και λόγω του εντεινόμενου ανταγωνισμού. (Ηγουμενάκης, 2000)

Ο μεγαλύτερος ανταγωνισμός, η αυξημένη διάσπαση και πολυπλοκότητα της αγοράς, οι περισσότεροι έμπειροι και απαιτητικοί πελάτες καθιστούν αναγκαία την εφαρμογή του μάρκετινγκ στον τουρισμό. Δεν νοείται πλέον διευθυντής τουριστικής επιχείρησης που να μην έχει κάποια γνώση πάνω στο μάρκετινγκ. (Ηγουμενάκης, 2000)

Μια από τις θεμελιώδεις αρχές του μάρκετινγκ τουριστικών υπηρεσιών είναι το μείγμα μάρκετινγκ. Σύμφωνα με τον Kotler (1984), το μείγμα μάρκετινγκ περιλαμβάνει τις ελεγχόμενες εκείνες μεταβλητές που η εταιρία χρησιμοποιεί για να ικανοποιήσει τις ανάγκες του πελάτη. (Ηγουμενάκης, 2000)

Τέσσερις είναι οι βασικές μεταβλητές -γνωστές ως 4P :

- Προϊόν (Product): τι προσφέρει για πώληση η εταιρία
- Πράξεις τιμολόγησης (Price): σε τι τιμή προσφέρεται το προϊόν στην αγορά
- Περιοχή (Place): πώς πρέπει να διανεμηθεί το προϊόν και να παραδοθεί



- Προώθηση (Promotion): δραστηριότητες που κεντρίζουν το ενδιαφέρον του υποψηφίου καταναλωτή για το προϊόν

Τα 4P του μάρκετινγκ είναι οι ενέργειες, οι τεχνικές και τα συστήματα που μια εταιρία χρησιμοποιεί προκειμένου να επικοινωνήσει αλλά και να ικανοποιήσει τους πελάτες. Παρ' όλα αυτά, είναι σημαντικό να χρησιμοποιηθούν στη σωστή αναλογία και στη σωστή συσχέτιση του ενός με το άλλο για να επιτευχθεί ο προκαθορισμένος σκοπός. (Ηγουμενάκης, 2000)

Σύμφωνα με τον Kotler (1984), η καρδιά του σύγχρονου στρατηγικού μάρκετινγκ κινείται προς τρεις άξονες: τμηματοποίηση, στόχευση και χωροθέτηση:

1. η τμηματοποίηση της αγοράς, είναι η πράξη της διαίρεσης μιας αγοράς σε συγκεκριμένες ομάδες αγοραστών οι οποίοι πιθανόν να θέλουν ξεχωριστά προϊόντα και/ή μείγματα μάρκετινγκ.
2. η στόχευση της αγοράς, είναι η πράξη της εκπόνησης μέτρων ελκυστικότητας του τμήματος και της επιλογής ενός ή περισσότερων τμημάτων αγοράς.
3. η χωροθέτηση του προϊόντος, είναι η ανάπτυξη μιας υπηρεσίας και ενός μείγματος μάρκετινγκ για την κατάληψη μιας συγκεκριμένης θέσης στα μυαλά των στοχευόμενων αγορών. Συνήθως, αυτό σημαίνει να διαθέτει η υπηρεσία ξεχωριστά χαρακτηριστικά και/ή να γίνεται η μετάδοση του μηνύματος της χωροθέτησης με ξεχωριστό τρόπο.

Το μάρκετινγκ βοηθάει, μέσω των παραπάνω βημάτων, στην μεγαλύτερη αποδοτικότητα της επιχείρησης. Οι προμηθευτές μπορούν να αναπτύξουν τη σωστή προσφορά για κάθε αγορά-στόχο. Αγορά-στόχος ή στοχευόμενη αγορά (target market) είναι ένα τμήμα της αγοράς, που έχει επιλεγεί από ένα οργανισμό του τουριστικού κλάδου για την εστίαση των δραστηριοτήτων μάρκετινγκ. (Καθημερινές ειδήσεις για τον επαγγελματία του τουρισμού και τον ταξιδιώτη)

### **3.6 Διαχείριση ενός προγράμματος μάρκετινγκ για μια τουριστική περιοχή**

Η οργάνωση, προώθηση και διαχείριση ενός σταθερού προγράμματος μάρκετινγκ αποτελεί στοιχείο μεσοπρόθεσμης σταθερότητας της τουριστικής ανάπτυξης. Οι κυριότεροι στόχοι ενός τέτοιου προγράμματος είναι: (Ηγουμενάκης, 2000)

- Η συστηματική προβολή της περιοχής

Στον ολοένα εντεινόμενο ανταγωνισμό, το μάρκετινγκ μιας περιοχής πρέπει να χρησιμοποιεί όλα τα μέσα που διαθέτει (συμμετοχή σε εκθέσεις, διαφημιστικές εκστρατείες, συνεργασία με tour – operators, απευθείας πωλήσεις, δημόσιες σχέσεις), ώστε η περιοχή να προβάλλεται σταθερά στις διεθνείς και την εθνική αγορά. Η πολιτική προβολής πρέπει να έχει έναν συστηματικό χαρακτήρα και να μην επηρεάζεται από την συγκυρία. (Ηγουμενάκης, 2000)

- Η συγκρότηση ιδιαίτερης διαφημιστικής « εικόνας » της περιοχής

Το μάρκετινγκ πρέπει να εστιάζει στην ανάδειξη των πόρων της περιοχής που μπορούν να θεωρηθούν και συγκριτικά της πλεονεκτήματα. (Ηγουμενάκης, 2000)

Αυτό σημαίνει:

1. να υπάρχει ένα πλέγμα με αξιόλογα μνημεία, κτίσματα και οικιστικά σύνολα, ενταγμένα στο φυσικό περιβάλλον.
2. να υπάρχουν αρκετά διαθέσιμα κατάλληλα κτήρια για στέγαση τουριστικών δραστηριοτήτων,
3. να υπάρχει μια στοιχειώδης προσπελασιμότητα,
4. να υπάρχουν ενδιαφέροντες πόλοι έλξης στην ευρύτερη περιοχή,
5. να υπάρχει μια δυνατότητα για δημιουργία πλέγματος δραστηριοτήτων.

Με αυτόν τον τρόπο θα συγκρατηθεί και η ιδιαίτερη διαφημιστική « εικόνα » της περιοχής που θα λειτουργεί και ως σήμα κατατεθέν της. Άλλωστε, όπως καταδεικνύουν και οι πρακτικές του μάρκετινγκ, η διεθνής προαγωγή του τουρισμού απαιτεί ένας τόπος να έχει τον δικό του συγκεκριμένο χαρακτήρα. Για να αντιμετωπίσει τον ανταγωνισμό στην τουριστική αγορά, ένας τόπος πρέπει να διαθέτει ένα « σήμα κατατεθέν » που να δίνει έμφαση στη μοναδικότητα ή την αυθεντικότητα του. Σύμφωνα με αυτή τη λογική της προαγωγής, κάθε περιοχή

χρειάζεται να παράγει, να επιβεβαιώνει και να προβάλλει μια ταυτότητα με τη μορφή μιας επαλήθευσης του εαυτού της για λογαριασμό των άλλων, στην προκειμένη περίπτωση, των τουριστών. Τα σημάδια της ταυτότητας τα οποία οι τοπικές κοινωνίες διαθέτουν προς « έγκριση » των τουριστών και των φορέων του τουρισμού συμπεριλαμβάνουν τόπους μνήμης, ιστορικά μνημεία, παραδόσεις και διάφορα δρώμενα – γενικά, στοιχεία που συγκροτούν τη λεγόμενη « πολιτισμική κληρονομιά » - καθώς και παραδοσιακές τέχνες. (Ηγουμενάκης, 2000)

- Η διαρκής αναζήτηση νέων αγορών και « ομάδων στόχων »

Η συνεχής αύξηση του αριθμού των καταναλωτών τουριστικών ταξιδιών, αλλά και η διαρκής τάση για εξειδίκευση της ζήτησης, επιτρέπουν σε όλο και περισσότερες τουριστικές περιοχές να διεκδικούν τμήματα της παγκόσμιας τουριστικής ζήτησης. Σε αυτά τα πλαίσια, το μάρκετινγκ πρέπει να λειτουργεί δυναμικά, αναζητώντας νέα αγορές αλλά και ομάδες καταναλωτών που ενδιαφέρονται για τους τουριστικούς πόρους που διαθέτει η περιοχή. (Ζαχαράτος, 1999)

- Η συνεργασία με κατοίκους, κρατικούς και ιδιωτικούς φορείς και επιχειρήσεις της περιοχής

Το πρόγραμμα μάρκετινγκ πρέπει να αποτελεί τη σύνθεση των απόψεων των διαφορετικών ομάδων που συμμετέχουν στις διαδικασίες της τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής. Επομένως, η σχεδίαση, η οργάνωση και η προώθηση του προγράμματος είναι σκόπιμο να αποτελεί αντικείμενο συμμετοχικών και συναινετικών διαδικασιών. (Ζαχαράτος, 1999)

- Η σύνδεση του προγράμματος μάρκετινγκ με τους βασικούς στόχους και σκοπούς του σχεδιασμού της τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής

Το πρόγραμμα πρέπει να είναι συναφές με τις βασικές επιλογές του σχεδιασμού της τοπικής τουριστικής ανάπτυξης. Η διάσταση αυτή επισημαίνει τη μεγάλη σημασία της ύπαρξης συγκροτημένων και συγκεκριμένων στόχων στη διαμόρφωση της ζήτησης, ώστε να εξυπηρετείται ο σχεδιασμός της τουριστικής ανάπτυξης, αλλά και οι διαδικασίες διαχείρισής της. (Ζαχαράτος, 1999)

### 3.7 Αειφόρος ανάπτυξη στον Έβρο και δείκτες αειφορίας στον Έβρο

Από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης έχει διαφανεί ότι, η Χωρική Ενότητα Έβρου, εμφανίζει: (Ζαχαράτος, 1999)

1. Προβλήματα ενδοπεριφερειακών και ενδονομαρχιακών / τοπικών - χωρικών αναπτυξιακών ανισοτήτων τόσο σε οικονομικό / παραγωγικό, όσο και σε δημογραφικό / κοινωνικό επίπεδο,
2. Ελλείψεις σε περιβαλλοντικές υποδομές, κυρίως στην ύπαιθρο,
3. Το φυσικό και πολιτιστικό της περιβάλλον αποτελούν τους κυριότερους πόρους για την αναπτυξιακή της διαδικασία.

Ως εκ τούτου, σύμφωνα με το νέο στρατηγικό προσανατολισμό κατά την Προγραμματική Περίοδο 2013-2019, η αειφόρος ανάπτυξη και η ποιότητα ζωής αποτελούν διακριτό γενικό στόχο με τη μεγαλύτερη χρηματοδοτική σημαντικότητα στο σύνολο του προϋπολογισμού της κοινοτικής συνδρομής του Προγράμματος (62%). (Στατική Υπηρεσία)

Οι κατηγορίες παρεμβάσεων, που προβλέπονται στο γενικό στόχο της αειφόρου ανάπτυξης έχουν ενδεικτικό προϋπολογισμό ίσο με το 18% της κοινοτικής συνδρομής του Προγράμματος και διακρίνονται σε εκείνες που είναι αμιγώς περιβαλλοντικές υπό την έννοια της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος (όπως διαχείριση οικιακών, κυρίως στερεών αποβλήτων, διαχείριση υγρών αποβλήτων με κατάλληλη επεξεργασία, διαχείριση και διανομή πόσιμου ύδατος), καθώς και εκείνες που αφορούν στη διατήρηση της κατάστασης του περιβάλλοντος και την πρόληψη περιβαλλοντικών κινδύνων. (Στατική Υπηρεσία)

Παράλληλα στον ίδιο γενικό στόχο προβλέπονται παρεμβάσεις, οι οποίες θα προσεγγίζουν άμεσα ή έμμεσα την προστασία του περιβάλλοντος, ενώ παράλληλα οι δράσεις αυτές θα στοχεύουν στην άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων, με παρεμβάσεις αναζωογόνησης υποβαθμισμένων αστικών και αγροτικών περιοχών. Οι παρεμβάσεις αυτές αντιπροσωπεύουν το 10% του συνολικού προϋπολογισμού κοινοτικής συνδρομής του Προγράμματος. (Στατική Υπηρεσία)

Τέλος στον γενικό στόχο του Προγράμματος περιλαμβάνονται παρεμβάσεις προστασίας και ανάδειξης πολιτιστικής κληρονομιάς, και βελτίωσης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών τουρισμού δεδομένου ότι βασικός αναπτυξιακός στόχος της περιοχής προγραμματισμού είναι η διερεύνηση και η ποιοτική βελτίωση του τουριστικού προϊόντος με την ανάδειξη και την αξιοποίηση των πλουσίων και ιδιαίτερας αξίας φυσικών και πολιτιστικών πόρων. Οι παρεμβάσεις προστασίας και ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς αντιπροσωπεύουν το 8,5% της κοινοτικής συνδρομής του Προγράμματος. Κύρια δε κατεύθυνση των παρεμβάσεων είναι η διαφοροποίηση με «ταυτότητα» του τουριστικού προϊόντος με την αξιοποίηση των ποικίλων πολιτιστικών πόρων και προώθησης του θεματικού τουρισμού (αγροτουρισμός, πολιτισμικός, οικοτουρισμός, περιηγητικός κ.λπ.)



### 3.8 Η ανάλυση SWOT

Η **ανάλυση SWOT** είναι ένα εργαλείο στρατηγικού σχεδιασμού το οποίο χρησιμοποιείται για την ανάλυση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος μίας επιχείρησης, όταν η επιχείρηση πρέπει να λάβει μία απόφαση σε σχέση με τους στόχους που έχει θέσει ή με σκοπό την επίτευξη τους. (Σταυρουλόπουλος 2015)

Το αρκτικόλεξο SWOT προκύπτει από τις αγγλικές λέξεις: *Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats* (αντίστοιχα στα ελληνικά: δυνατά σημεία, αδύνατα σημεία, ευκαιρίες, απειλές). (Σταυρουλόπουλος 2015)

### 3.8.1 Εφαρμογή

Κατά την ανάλυση SWOT μελετώνται τα δυνατά (Strengths) και αδύνατα (Weaknesses) σημεία μίας επιχείρησης, οργανισμού ή και περιοχής, καθώς και οι ευκαιρίες (Opportunities) και οι απειλές (Threats) που υπάρχουν. (Σταυρουλόπουλος 2015)

Τα δυνατά και αδύνατα σημεία αφορούν το εσωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης καθώς προκύπτουν από τους εσωτερικούς πόρους που αυτή κατέχει (π.χ. ικανότητες προσωπικού και στελεχών, ιδιότητες και χαρακτηριστικά της επιχείρησης, τεχνογνωσία, χρηματοοικονομική υγεία και ικανότητα να ανταποκριθεί σε νέες επενδύσεις, κλπ.). (Σταυρουλόπουλος 2015)

Αντιθέτως οι ευκαιρίες και οι απειλές αντανακλούν μεταβλητές του εξωτερικού περιβάλλοντος της επιχείρησης τις οποίες η επιχείρηση θα πρέπει να εντοπίσει, να προσαρμοστεί σε αυτές ή ακόμα και να τις προσαρμόσει όπου κάτι τέτοιο είναι εφικτό (π.χ. είσοδος νέων ανταγωνιστών, ρυθμίσεις στο νομικό περιβάλλον, δημιουργία ή/και εμφάνιση νέων αγορών, κλπ.). (Σταυρουλόπουλος 2015)

Γενικά, κατά την εφαρμογή της ανάλυσης επιχειρείται να απαντηθούν με όσο το δυνατόν πιο ποσοτικοποιημένο τρόπο ερωτήματα για την περιοχή όπως:

#### **Δυνάμεις:**

- Ποια είναι τα πλεονεκτήματα;
- Ποιο είναι το πλέον ανταγωνιστικό προϊόν / υπηρεσία;
- Ποιοι είναι οι διαθέσιμοι πόροι που είναι μοναδικοί ή έχουν το μικρότερο συγκριτικά κόστος;
- Τι θεωρούν οι τοπικοί οικονομικοί παράγοντες ως ενδογενή δύναμη της περιοχής;

#### **Αδυναμίες:**

- Τι θα μπορούσε να βελτιωθεί;

- Τι θα έπρεπε να αποφευχθεί;
- Τι θεωρούν οι τοπικοί οικονομικοί παράγοντες ως ενδογενή αδυναμία;

Η παραπάνω θεώρηση των Δυνάμεων – Αδυναμιών πραγματοποιείται τόσο από την εσωτερική οπτική, όσο και από την οπτική των «πελατών». Κρίσιμος παράγοντας, ο οποίος επιβάλλει την προσπάθεια ποσοτικοποίησης των δεδομένων αποτελεί η δυνατότητα ρεαλιστικής (αντικειμενικής) αποτίμησης της υφιστάμενης κατάστασης. Η όλη ανάλυση οφείλει να γίνει συσχετιζόμενη με τον ανταγωνισμό: για παράδειγμα, η παραγωγή ενός προϊόντος υψηλής ποιότητας, εφόσον παράγεται σε αφθονία και από τον ανταγωνισμό, δεν αποτελεί δύναμη για την περιοχή, αλλά αναγκαιότητα. (Σταυρουλόπουλος 2015)

### **Ευκαιρίες**

- Ποιες είναι οι καλές ευκαιρίες που προβάλλουν;
- Ποιες είναι οι ενδιαφέρουσες τάσεις που αφορούν την περιοχή;

Χρήσιμες ευκαιρίες μπορεί να θεωρηθούν:

- Αλλαγές στην τεχνολογία και τις αγορές, σε μικρή ή μεγάλη κλίμακα
- Αλλαγές στην κρατική πολιτική στο πεδίο ενδιαφέροντος
- Αλλαγές σε κοινωνικά μοτίβα, πληθυσμιακά προφίλ, αλλαγές τρόπου ζωής
- Τοπικά γεγονότα

Μια συνήθης προσέγγιση εντοπισμού των ευκαιριών έγκειται στην ανασκόπηση των Δυνάμεων και τη διερεύνηση της δυναμικής τους για άνοιγμα ευκαιριών. Εναλλακτικά, ανασκοπούνται οι Αδυναμίες και διερευνάται η δυνατότητα αξιοποίησης ευκαιρίας μέσω της εξάλειψης. Για παράδειγμα, η μείωση του τεχνολογικού κόστους σε έναν τομέα, αποτελεί ευκαιρία για μια περιοχή ή οικονομία της οποίας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον τομέα αυτό. (Σταυρουλόπουλος 2015)

### **Απειλές:**

- Ποια εμπόδια εμφανίζονται συνήθως;
- Τι κάνουν οι ανταγωνιστές;

- Εμφανίζονται αλλαγές στις προδιαγραφές για τα ήδη παρεχόμενα προϊόντα ή υπηρεσίες;
- Οι τεχνολογικές αλλαγές απειλούν ή ακυρώνουν τη υφιστάμενη οικονομία της περιοχής;
- Υπάρχουν χρηματοδοτικά ή χρηματοοικονομικά προβλήματα;
- Αποτελεί κάποια από τις Αδυναμίες πραγματική απειλή για την οικονομία της περιοχής;

Στην παρούσα εργασία θα αναλυθεί με βάση την παραπάνω ανάλυση τη Ελλάδα, τα δυνατά σημεία, τα αδύνατα σημεία, τις ευκαιρίες, και τις απειλές των δημοσίων επιχειρήσεων.

### 3.9 SWOT ανάλυση για τουρισμό στον Έβρο

Για τον αποτελεσματικότερο εντοπισμό των ιδιαιτεροτήτων του τουριστικού κλάδου του Νομού Ηλεία, τη σφαιρική εκτίμηση της υπάρχουσας κατάστασης, αλλά και την καλύτερη διερεύνηση των αναπτυξιακών του δυνατοτήτων ακολουθεί μία προσέγγιση μέσω της ανάλυσης S.W.O.T.. (Σταυρουλόπουλος 2015)

Με την ανάλυση S.W.O.T. (Strengths: δυνατότητες-ισχυρά σημεία, Weaknesses: αδυναμίες, Opportunities: ευκαιρίες, Threats: απειλές) αναλύονται τα βασικότερα χαρακτηριστικά και μορφοποιείται μία πιο ολοκληρωμένη εικόνα για τον κλάδο, που βασίζεται στην ανάλυση που προηγήθηκε και οδηγεί ασφαλέστερα στην διαμόρφωση των τελικών συμπερασμάτων και την διατύπωση προτάσεων για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και την επίτευξη της ενδογενούς ανάπτυξης της περιοχής μελέτης. (Σταυρουλόπουλος 2015)

#### 3.9.1 Ισχυρά Σημεία (Strengths)

- Ύπαρξη πλούσιου φυσικού περιβάλλοντος με μεγάλη ποικιλία των οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας.
- Περιοχή με οικολογική αξία που εμπίπτει σε καθεστώς προστασίας και ενισχύσεων.
- Πλούσια πολιτιστική κληρονομιά (μνημεία, ήθη και έθιμα).



- Παραγωγή πολλών παραδοσιακών προϊόντων, για παράδειγμα τυρί, κρασί, τσίπουρο, παραδοσιακά γλυκά κουταλιού.
- Η ύπαρξη ιδανικών εδαφολογικών και κλιματολογικών συνθηκών για την παραγωγή ποιοτικών προϊόντων.
- Η ύπαρξη τουριστικών και οικοτουριστικών υποδομών.
- Η αυξανόμενη ζήτηση για τον νομό Έβρο και την Σαμοθράκη ως τουριστικό προορισμό.
- Ισόρροπη ανάπτυξη ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος και επομένως
- Διατήρηση σχεδόν αναλλοίωτου του φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος.
- Κοινωνική συνοχή ανάμεσα στα δημοτικά διαμερίσματα, βασισμένη στην κοινή ιστορική πορεία και παράδοση.
- Επαρκή προβολή και διαφήμιση της περιοχής.
- Δεκτικότητα των κατοίκων στα αναπτυξιακά προγράμματα και ύπαρξη τουριστικής συνείδησης σε αυτούς.
- Εγγύτητα με την Κωνσταντινούπολη

(Ιστοσελίδα Ευρετήριο Ελληνικού Τουρισμού)

### 3.9.2 Αδύναμα Σημεία (Weaknesses)

- Μεγάλη μείωση του πληθυσμού, η οποία συνοδεύεται με γήρανση.
- Περιορισμένη ανάπτυξη του δευτερογενή τομέα και ανυπαρξία οργανωμένου δικτύου μεταποίησης και εμπορίας.
- Μη πιστοποίηση τοπικών προϊόντων και έλλειψη ενιαίας προβολής με τόπο αναφορά περιοχή του νομού Έβρου.

- Περιορισμένες δυνατότητες απασχόλησης , ιδιαίτερα για τους νέους και τις γυναίκες της περιοχής, γεγονός που αποδεικνύεται και από τα υψηλά ποσοστά ανεργίας αυτών των δύο ομάδων.
- Έλλειψη βασικών κοινωνικών υποδομών (φαρμακείων, Λύκειο, διοικητικές υπηρεσίες).
- Χαμηλότερο επίπεδο προβολής του τουριστικού προϊόντος του νομού
- Ύπαρξη εποχικότητας του τουριστικού ρεύματος (κυρίως σαββατοκύριακα και γιορτές), με αποτέλεσμα την υπολειτουργία των τουριστικών επιχειρήσεων τις υπόλοιπες ημέρες.
- Σχετικά μικρή παρουσία οργανωμένων χώρων αναψυχής παρά το εξαιρετικά πλούσιο φυσικό δυναμικό της περιοχής.
- Έλλειψη κεντρικού σχεδιασμού όσο αφορά στις τουριστικές παρεμβάσεις και απουσία ενός ενιαίου φορέα προβολής δράσεων στην κατεύθυνση του εναλλακτικού τουρισμού .
- Έντονα προβλήματα κατολισθήσεων σε τμήματα του νομού.
- Προβληματικό οδικό δίκτυο με όξυνση του προβλήματος κατά τους χειμερινούς μήνες.
- Προβληματικές συνθήκες κυκλοφορίας και στάθμευσης μέσα στα χωριά κυρίως κατά την περίοδο που οι περιοχές δέχονται μεγάλο όγκο τουριστών.
- Υποβάθμιση του αρχιτεκτονικού ύφους των οικισμών λόγω απουσίας ειδικών όρων και ελέγχου για την οικοδομική δραστηριότητα, γεγονός που οδηγεί σε αλλοίωση της αρχιτεκτονικής φυσιογνωμίας της περιοχής.
- Ελλιπές δίκτυο αποχέτευσης, επεξεργασίας και διάθεσης των υγρών λυμάτων, γεγονός που ενισχύει τα φαινόμενα της διάβρωσης του εδάφους και των κατολισθήσεων.
- Επιφυλακτική τάση του τοπικού πληθυσμού, κυρίως οι ηλικιωμένοι, σε νέες καινοτόμες δράσεις. (Ιστοσελίδα Ευρετήριο Ελληνικού Τουρισμού)

### 3.9.3 Ευκαιρίες (Opportunities)

- Οι εθνικές και κοινοτικές χρηματοδοτήσεις για την ενίσχυση των (ημι)ορεινών και μειονεκτικών περιοχών με στόχο την επιτάχυνση της ενδογενούς ανάπτυξης τους.
- Το Δ΄ ΚΠΣ (ΕΣΠΑ), τα επιχειρησιακά προγράμματα των Υπουργείων και το ΠΕΠ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, οι Κοινοτικές Πρωτοβουλίες, αλλά και τα εθνικά προγράμματα όπως ο Αναπτυξιακός Νόμος, προσφέρουν δυνατότητες άντλησης σημαντικών πόρων για την υποστήριξη της αναπτυξιακής διαδικασίας της οικονομίας της περιοχής.
- Η αξιοποίηση των κινήτρων και ενισχύσεων, μπορεί να συμβάλει στην προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων.
- Η αύξηση του επιπέδου διαβίωσης των ανθρώπων και η υιοθέτηση της άποψης ότι οι τουριστικές μετακινήσεις από αγαθό πολυτέλειας μετατράπηκαν σε αγαθό πρώτης ανάγκης.
- Η ανερχόμενη ζήτηση για παραθεριστική κυρίως κατοικία στο νομό Ηλεία.
- Η ζήτηση ήπιων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού με αξιοποίηση τοπικών φυσικών και πολιτιστικών πόρων.
- Η δημιουργία ενός πολύ σύγχρονου ναυταθλητικού κέντρου άθλησης, όπου θα μπορούσαν να προετοιμαστούν επαγγελματίες και ερασιτέχνες αθλητές και να πραγματοποιηθούν διεθνείς αγώνες για αγωνίσματα όπως η ιστιοπλοΐα, η κωπηλασία και το κανόε- καγιάκ.
- Η δημιουργία νέων μουσείων στην περιοχή.
- Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία δίνει προτεραιότητα στην βιώσιμη και ενδογενή ανάπτυξη της υπαίθρου.
- Η δυνατότητα τουριστικής σύνδεσης με γειτονικούς νομούς και η περαιτέρω συνεργασία μεταξύ των συγκεκριμένων δήμων σε θέματα τουρισμού.

- Η αυξημένη ζήτηση των σύγχρονων καταναλωτών για παραδοσιακά, τοπικά και ποιοτικά προϊόντα, περιορισμένης διάθεσης, με ταυτότητα και ονομασία προέλευσης.
- Οι προσφερόμενες ευκαιρίες δικτύωσης των τοπικών επιχειρηματιών (clusters)
- Δυνατότητες διαδημοτικής συνεργασίας σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος (τουριστική ανάπτυξη, συγκοινωνίες, λειτουργία Χ.Υ.Τ.Α.).
- Λόγω της εγγύτητας με το αστικό κέντρο της Κωνσταντινούπολης και με την βελτίωση του οδικού δικτύου η περιοχή του νομού Έβρου θα μπορούσε να αποτελέσει ένας σημαντικός τουριστικός σταθμός, για τους ανθρώπους που θέλουν να ταξιδέψουν είτε προς Τουρκία είτε προς Βουλγαρία, προσφέροντας ένα ιδιαίτερα ελκυστικό φυσικό περιβάλλον. (Ιστοσελίδα Ευρετήριο Ελληνικού Τουρισμού)

#### 3.9.4 Απειλές (Threats )

- Ο κίνδυνος περεταίρω ερήμωσης των χωριών του, λόγω της ενίσχυσης των αστικών κέντρων
- Η ύπαρξη μεγάλου ανταγωνισμού από γειτονικές περιοχές και χώρες, (Βουλγαρία, Τουρκία),στο πλαίσιο ανάπτυξης βιώσιμου τουρισμού. Για τον λόγο αυτό απαιτείται η εφαρμογή της κατάλληλου σχεδιασμού για την στρατηγική ανάπτυξης μιας ενιαία τουριστικής πολιτικής στην περιοχή του νομού Έβρου.
- Η έλλειψη «τουριστικής κουλτούρας» και αντίστοιχης εκπαίδευσης των ιδιοκτητών των επιχειρήσεων σχετιζόμενων με τον τουρισμό
- Υποβάθμιση των φυσικών πόρων της περιοχής λόγω άναρχης τουριστικής ανάπτυξης και υποσκέλιση της φέρουσας τουριστικής χωρητικότητας της περιοχής.

- Ο ελλοχεύων κίνδυνος υποβάθμισης της ποιότητας προς επίτευξη βραχυχρόνιου κέρδους
- Η αβεβαιότητα για την ανάληψη επιχειρηματικών δράσεων και η επιφυλακτική στάση του τοπικού πληθυσμού στις καινοτομίες.
- Η μη συνεργασία της τοπικής κοινωνίας με την πολιτεία, αλλά και τους ξένους επιχειρηματίες που επιθυμούν να επενδύσουν στον τουριστικό τομέα στην ευρύτερη περιοχή του νομού Έβρου. (Ιστοσελίδα Ευρετήριο Ελληνικού Τουρισμού)

Επομένως, από την ανωτέρω S.W.O.T. ανάλυση, φαίνεται ότι περιοχή του νομού Έβρου, εμφανίζει αρκετές κυρίως ενδογενείς αδυναμίες, που προκύπτουν από την εσωτερική μετανάστευση και τη γήρανση του πληθυσμού, το σχετικά περιορισμένο μέγεθος της τοπικής αγοράς και τη παρουσία επιχειρήσεων μικρού μεγέθους οικογενειακή μορφής με εσωστρεφή προσανατολισμό. Παρόλα αυτά η δυναμική που παρουσιάζει η περιοχή είναι πολύ σημαντική, αφού χαρακτηρίζεται ως μία περιοχή με πλούσιο φυσικό περιβάλλον, με σημαντική πολιτιστική κληρονομιά και με σημαντικές τουριστικές υποδομές, ικανές να φιλοξενήσουν ένα αρκετά μεγάλο όγκο τουριστών. Μάλιστα στην περιοχή έχουν εφαρμοστεί αρκετά αναπτυξιακά προγράμματα, τα οποία ενισχύουν την τουριστική ανάπτυξη του νομού Έβρου. (Ιστοσελίδα Ευρετήριο Ελληνικού Τουρισμού)

Χαρακτηριστική είναι η στροφή των επενδυτών του τουριστικού κλάδου προς ήπιες μορφές τουρισμού, ακολουθώντας την ανάγκη της κοινωνίας για μια βιώσιμη ενδογενή ανάπτυξη. Αποτιμώντας τις απειλές και τις επερχόμενες ευκαιρίες διαφαίνεται ότι είναι απαραίτητη η ύπαρξη ενός οργανωμένου και ολοκληρωμένου σχεδίου τουριστικής ανάπτυξης στην υπό μελέτη περιοχή. Με αυτό τον τρόπο, τα τοπικά χαρακτηριστικά μπορούν να αποτελέσουν πρόσφορο έδαφος και οικονομική ευκαιρία για την ανάπτυξη επιχειρηματικών δράσεων, καθοδηγούμενων από το σύγχρονο καταναλωτή, ο οποίος επιζητά αγνά προϊόντα και αειφόρο τουρισμό υψηλής ποιότητας και είναι πλέον πρόθυμος να καταβάλλει υψηλό αντίτιμο για να τα αποκτήσει. Ουσιαστικά πρόκειται για ολοκληρωμένες επιχειρηματικές παρεμβάσεις μικρής, αλλά ευέλικτης δυναμικής που οφείλουν να εκμεταλλευτούν κάλλιστα όλα τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα του τόπου, στα πλαίσια μιας βιώσιμης ανάπτυξης.

Παράλληλα απαιτείται η συνεργασία όλων των τοπικών φορέων με του επενδυτές και τους κατοίκους. (Ενημερωτική τουριστική ιστοσελίδα)

Ακολουθώντας μία τέτοια στρατηγική η τοπική κοινωνία υπό την εποπτεία της δημοτικής αρχής, μπορεί να εξαλείψει τις όποιες απειλές που αιωρούνται και να δημιουργήσει ευκαιρίες για την περαιτέρω ανάδειξη και εξέλιξη της περιοχής στο δρόμο της ανάπτυξης μέσα σε ένα πολύ ανταγωνιστικό περιβάλλον. (Ενημερωτική τουριστική ιστοσελίδα)

### **3.10 Οι αρνητικές επιδράσεις της διεθνούς οικονομικής κρίσης στον Ελληνικό Τουρισμό**

Σύμφωνα με εκτιμήσεις του Ξενοδοχειακό Επιμελητήριου της Ελλάδος (Ξ.Ε.Ε) το 2016 οι διανυκτερεύσεις στα ξενοδοχειακά καταλύματα μειώθηκαν κατά 10% γεγονός που οδήγησε σε περικοπή αρκετών θέσεων εργασίας. Πολλαπλασιαστικά οι παραπάνω εκτιμήσεις επηρέασαν κάπως αρνητικά τους περισσότερους κλάδους της ελληνικής οικονομίας οι οποίοι εμπλέκονται στην τουριστική παραγωγική διαδικασία. Πιο συγκεκριμένα πέντε χώρες που αντιπροσωπεύουν πάνω από το 50% των διεθνών τουριστικών αφίξεων στην Ελλάδα (Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία, Η.Π.Α, Ιταλία, Γαλλία) αναμένεται να εμφανίσουν μειωμένους ρυθμούς ανάπτυξης τα επόμενα έτη. Σε συνδυασμό με την υποτίμηση της βρετανικής στερλίνας και του αμερικανικού δολαρίου οι διεθνείς τουριστικές αφίξεις αναμένονται , τα επόμενα έτη, μειωμένες. (Υ.Ε.Δ.Δ.Α)

Το ίδιο φυσικά ισχύει και για τον ημεδαπό τουρισμό εφόσον έχει αποδειχθεί ότι σε περιόδους ύφεσης τα τουριστικά αγαθά υποκαθίστανται ως αγαθά πολυτελείας.

Βάσει των προκρατήσεων στα τουριστικά καταλύματα τον Μάρτιο του 2016 εμφανίζεται μια μείωση των τουριστικών αφίξεων , σε σχέση με τις αντίστοιχες του 2015, που σε ορισμένες περιπτώσεις προσεγγίζει το 30%. Φυσικά σε απόλυτους αριθμούς αυτό συνεπάγεται μείωση των τουριστικών αφίξεων κατά 1,5 εκατ. άτομα (15,7 εκατ. τουριστικές αφίξεις το 2008), γεγονός που θα οδηγήσει σε ενδεχόμενη μείωση των τουριστικών εισπράξεων κατά 20% και απώλειες 120 χιλ. θέσεων εργασίας στον τουριστικό τομέα. (Υ.Ε.Δ.Δ.Α)

Όμως εάν η διεθνής οικονομική κρίση η οποία έχει εμφανιστεί από το 2007, αναμένεται να επηρεάσει τον διεθνή τουρισμό τουλάχιστον για τα επόμενα δύο

χρόνια, το ελληνικό μοντέλο τουριστικής ανάπτυξης έχει εισέλθει σε φάση κρίσης από την δεκαετία του 1990. Ως εκ τούτου φαίνεται πιθανόν, μία σειρά από στρεβλώσεις που χαρακτηρίζουν την κρίση του μοντέλου τουριστικής ανάπτυξης της χώρας, να γίνουν εντονότερες με την εξάπλωση της διεθνούς οικονομικής κρίσης. (Υ.Ε.Δ.Δ.Α)

### 3.11 Τουριστική κρίση στον Έβρο

Η κρίση αυτή είχε ορισμένες συνέπειες που μας “άγγιξαν” όλο τον νομό Έβρου: (Λαγός)

A) Δραστική μείωση του χρόνου διακοπών

B) Επιλογή τουριστικών προορισμών, κοντινών στις χώρες προέλευσης. Η Ελλάδα για τους Ευρωπαίους, δεν θεωρείται μακρινός τουριστικός προορισμός.

Γ) Οι τουρίστες κατά τις διακοπές τους, θα έχουν μειωμένη αγοραστική δύναμη. Δεν θα διαθέσουν δηλαδή χρήματα στους τουριστικούς προορισμούς πέρα των απαραίτητων. Αυτό ευνοεί το all inclusive σύστημα και όχι τα ανεξάρτητα καταλύματα καθώς και τις μονάδες εστίασης.

Δ) Για τα μεσαία και κατώτερα στρώματα, που συνήθως επέλεγαν τον τόπο μας για τις διακοπές τους, του χρόνου οι διακοπές θα είναι πολυτέλεια. Μην ξεχνάμε το κύμα των απολύσεων σε μεγάλες βιομηχανίες σε Γερμανία και Αγγλία. (Υ.Ε.Δ.Δ.Α)

Σύμφωνα μέ άρθρο της τοπικής εφημερίδας «Γνώμη»: «Το πώς θα εξελιχθεί η τουριστική αγορά του 2015-2020 και στο νομό, εξαρτάται:

1) Από τα ποια μέτρα και πόσο γρήγορα, θα πάρει η κάθε κυβέρνηση των χωρών προέλευσης των τουριστών με κυρίαρχη βεβαία την αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου και κατόπιν των σκανδιναβικών χωρών. Αλλά και από το πόσα αποτελεσματικά και άμεσα θα είναι τα μέτρα στήριξης του Τουρισμού, που εξήγγειλε και η δική μας κυβέρνηση.

2) Από το δικό μας σχέδιο επιθετικής προβολής του νομού μας στις τουριστικές αγορές, της άμεσης διείσδυσης σε νέες αγορές αλλά και τα μέτρα διαχείρισης της κρίσης που είμαστε σε θέση να πάρουμε σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Δεν νομίζω ότι θα ήταν απαραίτητο να επισημάνω ότι για να πάει καλά ο Τουρισμός μας θα πρέπει να αυξήσουμε τις δαπάνες για διαφήμιση.

Αυτό είναι κάτι πασιφανές. Μια εκστρατεία με slogan : « Pleia:Value for money» πιστεύω ότι θα μας έκανε καλό αυτή την περίοδο. Όπως πασιφανές πρέπει να είναι ότι σε περιόδους κρίσεως αυτό που δεν μειώνεις είναι η ποιότητα σου.

3) Απαραίτητο είναι, όλοι όσοι ασχολούνται πάνω στο νομό, με τον τουριστικό προϊόν, δηλαδή όλοι οι κάτοικοι της Έβρου να ενδιαφερθούν περισσότερο και ειδικά φέτος να προετοιμαστούν καλύτερα, ώστε να γίνει το νομό μας, ένας από τους πιο σημαντικούς τουριστικούς προορισμούς. Απαιτείτε προσοχή στις τιμές, ποιότητα στις παροχές υπηρεσιών, χαμόγελο, ευγένεια, διάθεση για εξυπηρέτηση των τουριστών, να υπάρχει καθαριότητα στην κάθε επιχείρηση ξεχωριστά αλλά και σε όλο το νησί και να συμβάλλουν Οικονομικά όλοι με όποιες δυνάμεις έχουν για την καλύτερη διαφήμιση, προβολή και προώθηση του νησιού μας, ως ένα πολύ καλό τουριστικό προορισμό και για τον εξωτερικό και για τον εσωτερικό τουρισμό. Πρέπει όλοι να βοηθήσουμε στη βελτίωση των υπηρεσιών που προσφέρουμε. Πρέπει επιτέλους όλοι να ανασκουμπωθούμε για τον Τουρισμό που επιθυμούμε πραγματικά.

4) Δε χρειάζεται πανικός, αλλά εγρήγορση, γρήγορα αντανακλαστικά, αντιστοίχιση των τιμών με τα προϊόντα και τις υπηρεσίες» ( Εφημερίδα, Πατρίς, 18/5/2010)

## 4 Προβλήματα και Προοπτικές

### 4.1 Προβλήματα

Ο τουρισμός στο νομό Έβρου αντιμετωπίζει ορισμένα προβλήματα. Ένα βασικό πρόβλημα είναι ότι το αεροδρόμιο της Αλεξ/πολης δεν είναι διεθνές κι αυτό βέβαια σημαίνει ότι δεν υπάρχει η αναμενόμενη τουριστική κίνηση. Ουσιώδες πρόβλημα είναι το γεγονός ότι δεν υπάρχουν πτήσεις charters από και προς το αεροδρόμιο της Αλεξ/πολης. Έτσι, οι τουρίστες που θέλουν να επισκεφτούν το Νομό π.χ. από τη Γερμανία επιλέγουν το αεροδρόμιο της Χρυσούπολης Καβάλας με την πτήση charter και από εκεί μεταβαίνουν εδώ οδικώς.

Ένα άλλο πρόβλημα είναι το γεγονός ότι δεν υπάρχει η αξιολόγηση κάποιων τουριστικών περιοχών όπως είναι η Μάκρη, η Μεσημβρία και τα Δίκελλα Αλεξ/πολης. Ενώ τα μέρη αυτά είναι τουριστικά θέρετρα, δε γίνονται οι προσπάθειες



που χρειάζονται από τους αρμόδιους φορείς ώστε να γίνουν πόλος έλξης των Ελλήνων αλλά και των ξένων τουριστών.

Σημαντικό αρνητικό στοιχείο είναι και η μη ύπαρξη γραφείου ή αντίστοιχης υπηρεσίας Ε.Ο.Τ. στο Νομό. Στη νέα διάρθρωση του Ε.Ο.Τ. με τη μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων του στις περιφέρειες συστήθηκαν νέες υπηρεσίες τουρισμού και στη Γενική Διεύθυνση της Περιφέρειας ανήκει ένα γραφείο Υποστήριξης Τουρισμού στην Καβάλα, ενώ λειτουργεί στην Κομοτηνή η Διεύθυνση του Ε.Ο.Τ. που παρέχει πληροφορίες σχετικά με τον τουρισμό.

Επίσης, ένα βασικό μειονέκτημα που παρουσιάζει ο τουρισμός είναι ότι κατά τη διάρκεια της καλοκαιρινής περιόδου οι εικόνες που αντικρίζουμε κάποιες φορές μας αφήνουν άναυδους. Σκουπίδια πεταμένα στις ακτές και παραλίες γεμάτες σκηνές αμαυρώνουν τις όμορφες εικόνες των πεντακάθαρων θαλασσών. Το φαινόμενο αυτό που παρατηρείται ευθύνεται σημαντικότερα για τη μόλυνση του περιβάλλοντος.

Όσον αφορά τώρα το νησί της Σαμοθράκης, ένα από τα βασικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει είναι η έλλειψη αερομεταφορών. Βέβαια υπάρχουν οι θαλάσσιες συνδέσεις μέσω της Αλεξανδρούπολης, αλλά η ύπαρξη ενός αεροδρομίου θα έδινε ένα διαφορετικό τόνο στον τουρισμό και θα συντελούσε στην περαιτέρω ανάπτυξη και άνοδο του τόπου.

Ένα ακόμη σημαντικό πρόβλημα της Σαμοθράκης είναι η μη προβολή του στο εξωτερικό. Μόνο μέσα από κάποιες ιδιωτικές πρωτοβουλίες γίνονται κάποιες προσπάθειες για την προώθηση της Σαμοθράκης στο εξωτερικό. Όσον αφορά τους κρατικούς φορείς μέχρι στιγμής δεν έχει σημειωθεί καμία τέτοιου είδους κίνηση.

Η φυσική ομορφιά που προσφέρει το νησί της Σαμοθράκης, τα δάση και οι θάλασσες προσελκύουν τους τουρίστες μόνο το καλοκαίρι. Σ' αυτό το σημείο το πρόβλημα έχει να κάνει με τη χρονική διάρκεια της τουριστικής περιόδου που διαρκεί μόνο τους καλοκαιρινούς μήνες. Όταν η μεγαλύτερη τουριστική κίνηση συγκεντρώνεται μόνο σε 2 μήνες και ο τουρισμός είναι ο σημαντικότερος οικονομικός παράγοντας, τότε αυτό είναι από μόνο του ένα πρόβλημα που χρειάζεται λύση.

Στο θέμα αυτό μπορεί να δώσει λύση ο τομέας της διαφήμισης. Με τη βοήθεια και του μάρκετινγκ και της διαφήμισης μπορεί να «βγει» προς τα έξω η εικόνα της Σαμοθράκης, σαν ένα νησί που μπορεί να ικανοποιήσει πολλά είδη προτιμήσεων,

έτσι ώστε να προσελκύσει τουρίστες όλο το χρόνο και γιατί όχι, και το χειμώνα. Το νησί αυτό έχει μια ιδιαίτερη ομορφιά το χειμώνα, όταν είναι χιονισμένο και μοιάζει με παγόβουνο που πλέει.

Ακόμη, ένα καίριο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η νήσος είναι αυτό της περιθάλψης των ασθενών. Το Κέντρο Υγείας που υπάρχει δεν είναι στελεχωμένο με προσωπικό κι έτσι οι τουρίστες που αντιμετωπίζουν οποιαδήποτε πρόβλημα μεταφέρονται στο νοσοκομείο της Αλεξ/πολης.

Η ύπαρξη μιας μαρίνας στο νησί της Σαμοθράκης θα αποτελούσε ένα μεγάλο οικονομικό παράγοντα. Με τον όρο μαρίνα εννοείται βέβαια το λιμάνι το οποίο δέχεται σκάφη αναψυχής. Έτσι, στην αντίθετη περίπτωση υπάρχει δυσμενής θέση του νησιού σε σχέση με την ανταγωνίστρια χώρα, την Τουρκία.

Τέλος, η ύπαρξη ξενοδοχείων στη Σαμοθράκη επαρκών πλήρως για την κάλυψη των αναγκών διαμονής των τουριστών. Όμως η ανέγερση επιπλέον ξενοδοχειακών καταλυμάτων ακόμη και Α' κατηγορίας θα εννοούσε ακόμη περισσότερο το απομακρυσμένο νησί της χώρας.

Από τα παραπάνω γίνεται σαφές ότι υπάρχουν προβλήματα και σημαντικά και η πολιτεία οφείλει να τα εξετάσει και να βοηθήσει στην επίλυση τους.

Στο σημείο αυτό παραθέτουμε και την άποψη του κ. Χατζή Κωνσταντίνου Κων/νου που ήταν ο πρόεδρος της Ένωσης Ξενοδόχων Έβρου. Ο κ. Χατζηκωνσταντίνου είναι αισιόδοξος για το μέλλον του τουρισμού στην περιοχή και τονίζει ότι φέτος οι αφίξεις και οι διανυκτερεύσεις σημείωσαν κατακόρυφη άνοδο. Οι πληρότητες στα ξενοδοχειακά καταλύματα υπήρξαν μεγάλες, ενώ δεν ήταν λίγοι οι τουρίστες που απόλαυσαν την άνεση των δύο ολοκαίνουργιων ξενοδοχείων Α' κατηγορίας στην Αλεξ/πολη. Ο πρόεδρος των ξενοδόχων τονίζει και το φαινόμενο της παραξενοδοχείας που υπάρχει γενικά σε μεγάλο βαθμό κυρίως στα νησιά. Με τον όρο παραξενοδοχεία εννοούμε ότι μαζί με τα νόμιμα ενοικιαζόμενα δωμάτια λειτουργούν παράνομα και άλλα. Αυτά τα παράνομα δωμάτια όπως αναφέρει ο κ. Χατζηκωνσταντίνου λειτουργούν χωρίς άδεια, χωρίς να πληρώνουν φόρους κι έτσι προσφέρουν χαμηλότερες τιμές, προσελκύοντας περισσότερους πελάτες και ζημιώνοντας τα ξενοδοχεία που έχουν τεράστιο κόστος λειτουργίας. Επιπλέον, δεν

προσφέρουν τις καταλληλότερες υπηρεσίες στους τουρίστες και υποβαθμίζουν τον τουρισμό σε μεγάλο βαθμό.

Ακόμη, θεωρεί ότι θα πρέπει να δοθούν περισσότερα κίνητρα στους επιχειρηματίες να επενδύσουν στη Θράκη και ειδικά στο νομό Έβρου. ([www.thracehotels.gr](http://www.thracehotels.gr))

Με τη συνέντευξη αυτή ολοκληρώνεται η αναφορά στη συνολική κατάσταση του τουρισμού στον Έβρο. Τα όποια προβλήματα που υπάρχουν αναζητούν τη λύση τους προκειμένου να έχουμε τα επιθυμητά αποτελέσματα.



## 4.2 Προτάσεις-προοπτικές

Οι προτάσεις που αφορούν την τουριστική ανάπτυξη του Έβρου επικεντρώνονται σε 3 επίπεδα. Το πρώτο σχετίζεται με τη συγκοινωνία και συγκεκριμένα με τη διεθνοποίηση του αεροδρομίου «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ» της Αλεξ/πολης. Η διεθνοποίηση θα πρέπει να εφαρμοστεί αρχικά με πιλοτική λειτουργία πτήσεων charter.

Το δεύτερο επίπεδο έχει να κάνει με τις υποδομές και την ποιότητα. Εδώ οφείλουμε να αναφέρουμε ότι οι υποδομές που υπάρχουν πρέπει να βελτιωθούν και να αναπτυχθεί ο θαλάσσιος και ο εναλλακτικός τουρισμός. Ακόμη σε 3 χωριά της περιοχής (Μάκρη, Μεσημβρία και Δικέλλα) που υπάρχουν αξιοθέατα που μπορεί να δει ο τουρίστας, ο Δήμος θα πρέπει να επέμβει ώστε να αξιοποιηθούν πλήρως και ν' αποτελέσουν πόλο έλξης. Αναγκαίο στοιχείο είναι η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου με την κατάλληλη αξιοποίηση των αρχαιολογικών χώρων για να επεκταθεί η οικονομική δραστηριότητα τόσο του Έβρου όσο και της Σαμοθράκης.

Η ανάπτυξη σ' αυτή την περίπτωση θα πρέπει να επέλθει μέσα από τον πολιτισμό. Η Σαμοθράκη έχει πολιτιστικό τουρισμό και σε αυτόν πρέπει να επενδύσουν οι αρμόδιοι φορείς. Εκτός από το Πανελλήνιο Δημοσιογραφικό Συνέδριο που διεξάγεται κάθε Ιούλιο και το Φεστιβάλ Ηλεκτρονικής Μουσικής που πραγματοποιείται κάθε Αύγουστο, πρέπει να βρεθούν και άλλες φόρμουλες προσέγγισης κοινού, όπως ένα Διεθνές Φεστιβάλ Τουριστικών Ταινιών, στο οποίο να προσκαλούνται τουριστικοί πράκτορες απ' όλο τον κόσμο, ώστε να βγαίνει η εικόνα της περιοχής προς τα έξω.

Η ποιότητα του τουρισμού εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την καθαρότητα των ακτών. Η Νομαρχία είναι αναγκαίο με τα κατάλληλα συνεργεία που διαθέτει να καθαρίζει τις ακτές και να πραγματοποιεί συχνούς έλεγχους. Μια κακή εικόνα άλλωστε προδιαθέτει αρνητικά τον τουρίστα που θέλει να απολαύσει τις διακοπές του στις παραλίες.

Το τρίτο επίπεδο αφορά τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Ο κάθε τουρίστας που θέλει να επισκεφτεί τον Έβρο και τη Σαμοθράκη, επιδιώκει ένα τρόπο που να εξοικονομεί χρήματα, έτσι ώστε να συνδυάζει άνετες, ξεκούραστες και οικονομικές διακοπές. Αν μιλάμε για οργανωμένες διακοπές με γκρουπ, τότε οι τουριστικοί πράκτορες είναι αναγκαίο να βγάλουν οικονομικά πακέτα διακοπών. Ως προς τις παρεχόμενες

υπηρεσίες οφείλουμε να τονίσουμε και την ιατρική περίθαλψη των τουριστών. Η στελέχωση του Κέντρου Υγεία στη Σαμοθράκη είναι αναγκαία και θα πρέπει να αποτελεί κύριο μέλημα των τοπικών αρχόντων και της Πολιτείας.

Ακόμη ως προς την αντιμετώπιση της παραξενοδοχείας, πρέπει να γίνονται έλεγχοι από τα κρατικά όργανα, ώστε το αρνητικό αυτό φαινόμενο να μειωθεί ή ακόμη καλύτερα να εξαλειφθεί.

Η όποια πρόταση τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής θα πρέπει να λάβει υπόψη της και κάποιες προϋποθέσεις:

α) Πρέπει να υπάρχει κάτι αξιόλογο στο χώρο αυτό ώστε να προσελκυστούν επισκέπτες.

β) Η τουριστική ανάπτυξη θα πρέπει να είναι σταδιακή βήμα-βήμα. γ) Θα πρέπει να συνεργασθούν και να συντονιστούν πολλοί φορείς ώστε να υπάρχει αποτέλεσμα (Δήμοι, Δημοτική Επιχείρηση Τουρισμού και Πολιτισμού, Νομαρχία Έβρου, Τουριστικοί πράκτορες).

δ) Η χρηματοδότηση του κράτους είναι αναγκαία, γιατί τίποτα δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί χωρίς αυτή. Το ενδιαφέρον της Περιφέρειας και των Κ.Π.Σ. είναι δεδομένο για το νομό Έβρου, αφού υπάρχει η ένταξη σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα ανάπτυξης.

#### **4.3 Συμπεράσματα από Ερωτηματολόγιο**

Στα πλαίσια της πραγματοποίησης του ερευνητικού τμήματος της πτυχιακής μας εργασίας, επισκεφθήκαμε και συνομιλήσαμε με τους υπεύθυνους υποδοχής και υποστήριξης συνεδριακών εκδηλώσεων των τεσσάρων (4) μεγαλύτερων ξενοδοχείων της πόλης της Αλεξανδρούπολης. Αυτά είναι με αλφαβητική σειρά:

- Alexander
- Astir Egnatia
- Nefeli Hotel
- Thraki Palace

Ο τρόπος συμπλήρωσης ερωτηματολογίου με απευθείας συνέντευξη, εξασφαλίζει την ακεραιότητα των συμπερασμάτων μας και προσδίδει αξιοπιστία και κύρος στο ερευνητικό μας έργο.

## **Ξενοδοχείο Alexander**

Δυτικά της Αλεξανδρούπολης στο προάστιο Ν. Χιλή το Alexander Beach Hotel σας υποδέχεται και σας προσφέρει μοναδικές υπηρεσίες φιλοξενίας. Πρόκειται για ένα ξενοδοχείο που συνδυάζει αρμονικά την πολυτέλεια, τη φιλική ατμόσφαιρα και τις μοναδικές υπηρεσίες και ανέσεις πέντε αστέρων.

Ένας χώρος ιδανικός για τη διαμονή επαγγελματιών αλλά και για όσους επιθυμούν μερικές ημέρες ξεκούρασης και χαλάρωσης.

Εντός των εγκαταστάσεων του ξενοδοχείου Alexander υπάρχει ένα αυτόνομο Συνεδριακό Κέντρο. Στηριγμένοι σε άριστες υποδομές, οι άνθρωποι του Alexander είναι έτοιμοι να σας προσφέρουν δημιουργικές λύσεις για κάθε διοργάνωση.

- Αίθουσα ΕΥΡΙΔΙΚΗ, εμβαδού 240m<sup>2</sup>, χωρητικότητας 300 ατ.
- Αίθουσα ΟΡΦΕΑΣ, εμβαδού 80m<sup>2</sup>, χωρητικότητας 100 ατ.
- Αίθουσα ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ εμβαδού 202m<sup>2</sup>, χωρητικότητας 240 ατ.
- Αίθουσες Συσκέψεων: ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ & ΜΑΡΩΝΕΙΑ, εμβ. 50m<sup>2</sup>, χωρητικότητας 60 ατ. (έκαστη)

Μιλώντας με τον υπεύθυνο υποστήριξης συνεδριών του ξενοδοχείου αποκομίσαμε πολλά και χρήσιμα συμπεράσματα. Στην ερώτηση μας αν η πόλη της Αλεξανδρούπολης έχει την κατάλληλη υποδομή στήριξης και ανάπτυξης συνεδριακού τουρισμού απάντησε καταφατικά με κάποιες βέβαια μικρές ενστάσεις.

Ο συνεδριακός τουρισμός για το ξενοδοχείο αποτελεί ένα από τα βασικά τμήματα προσέλκυσης πελατών και δραστηριοποίησης. Αυτό αποδεικνύεται από τις πάνω των πέντε αίθουσες που υπάρχουν στον χώρο για να υποδεχτούν σεμινάρια διαφόρων μεγεθών.

Το ιδιαίτερο στο ξενοδοχείο Αλεξάντερ είναι ότι οι αίθουσες αυτές έχουν διάφορους σχεδιασμό γεγονός που προσθέτει ευελιξία και ποικιλία στον τύπο των συνεδριών που μπορούν να φιλοξενηθούν. Εξοπλισμένο με σύγχρονα μηχανήματα και τις

απόλυτες διεθνείς προδιαγραφές παρέχει την υλικοτεχνική υποδομή να υποδεχθεί κάθε είδους συνέδριο.

Ούτε 10 ούτε 20. Πάνω από 150 συνέδρια έχει μέχρι τώρα διοργανώσει και υποστήριξη το ξενοδοχείο Αλεξάντερ. Νούμερο τουλάχιστον εντυπωσιακό. Ειδικά αν λάβουμε υπόψη ότι τα συνέδρια αυτά είχαν ένα μέσο όρο διάρκειας άνω των 5 ημερών!

Στην συνέχεια η συζήτηση μας πέρασε στην αξιολόγηση της πόλης και στις θετικά αλλά και αρνητικά που αυτή έχει στην εξέλιξη του συνεδριακού τουρισμού.

Όσον αφορά την μετακίνηση ενός συνέδρου στην πόλη η απάντηση που πήραμε ήταν κάτι παραπάνω από θετική. Αυτό που επισημάνθηκε από πλευράς υπευθύνου είναι ότι οι αεροπορικές συνδέσεις είναι κάτι το οποίο έχει ιδιαίτερη βαρύτητα στην εξέλιξη του συνεδριακού τουρισμού στην πόλη αλλά και ότι οι ενέργειες των τοπικών και κρατικών φορέων δεν κινούνται προς την σωστή κατεύθυνση.

Η ίδια άποψη επικρατεί σύμφωνα με τον κο. Ξανθούλη όσον αφορά και τις ακτοποϊκές συγκοινωνίες. Τόσο από άποψη επιρροής όσο και κρατικές κινήσεις για καλύτερευση των συνθηκών.

Αντίθετη είναι όμως η εκτίμηση για την επιρροή του οδικού δικτύου και οι καλά οργανωμένες αστικές και υπεραστικές συγκοινωνίες. Ένα καλά οργανωμένο οδικό δίκτυο και ένα πραγματικά λειτουργικό ΚΤΕΛ μπορούν να αποτελέσουν βασικό πλεονέκτημα στην ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού.

Η απόσταση της Αλεξανδρούπολης από την Αθήνα και την Θεσσαλονίκη είναι ένας ακόμα παράγοντας που δεν ευνοεί την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού.

Όσον αφορά τους τρόπους με τους οποίους το ξενοδοχείο προβάλετε ως διεθνές συνεδριακό κέντρο είναι ο κλασικός της έντυπης διαφήμισης αλλά και την ηλεκτρονικής διαφήμισης μέσω της ιστοσελίδας του ξενοδοχείου αλλά και όλων των μέσων που προσφέρει το διαδίκτυο.

Ο κοσ. Ξανθούλης μας επισημαίνει ότι δυστυχώς δεν υπάρχουν μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί ή τουλάχιστον δεν γνωρίζει για την ύπαρξη αυτών οι οποίοι έχουν ως στόχο την πληροφόρηση των ενδιαφερόμενων για την ύπαρξη και την πληροφόρηση

συνεδριακών κέντρων. Η μόνη συνεργασία του ξενοδοχείου είναι με το γραφείο Συνεδρίων και φιλοξενίας που λειτουργεί στην πόλη.

Επίσης ο κος. Ξανθούλης κρίνει ότι η πόλη της Αλεξανδρούπολης μπορεί να ανταγωνιστεί τις υπόλοιπες πόλεις της Ελλάδας αλλά και τις Ευρώπης στην υποδοχή συνεδριακού τουρισμού ενώ είναι σαφές στο ότι η επιρροή των Ολυμπιακών Αγώνων στην υποδομή και την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού ήταν ανύπαρκτη παρόλο που η Αλεξανδρούπολη ήταν «Ολυμπιακή πόλη».

Η Αλεξανδρούπολη ως φιλήσυχη πόλη αλλά και χωρίς έντονη τουριστική δραστηριότητα προτιμάται ως συνεδριακή πόλη. Οι προσπάθειες για την διεξαγωγή συνεδρίων όλο τον χρόνο είναι συνεχής αφού μέχρι σήμερα τα συνέδρια γίνονται μεταξύ Ιανουάριο – Μάρτιο αλλά και Σεπτέμβριο – Δεκέμβριο. Η ανάπτυξη Αθλητικού, Γαστρονομικού αλλά και του Θαλάσσιου τουρισμού είναι κατευθύνσεις στις οποίες οι ξενοδοχειακές μονάδες της πόλης μπορούν και οφείλουν να κινηθούν.

Οι επιδοτήσεις της πολιτείας που έχουν στόχο την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού είναι ανύπαρκτες όπως επίσης πολύ χαμηλή είναι και η κατάρτιση – τουριστική παιδεία των υπαλλήλων της επιχείρησης πάνω στο συνεδριακό τουρισμό. Έτσι μιας και τα συνέδρια στο σύνολο τους εκτελούνται από το συγκεκριμένο προσωπικό η επιμόρφωση τους θεωρείται απαραίτητη και επιτακτική.

Αυτές ήταν οι απόψεις του κ. Ξανθούλη διευθυντή του ξενοδοχείου Αλεξάντερ τις οποίες θα συγκρίνουμε και στο τέλος της εργασίας μας με τις υπόλοιπες των υπευθύνων των άλλων ξενοδοχείων.

## **Ξενοδοχείο Νεφέλη**

Το ξενοδοχείο Nefeli βρίσκεται στην είσοδο της Αλεξανδρούπολης, σε απόσταση 5 χιλιομέτρων από το κέντρο της πόλης και μόλις 300 μέτρα από τη θάλασσα. Χτισμένο σε μια τοποθεσία από όπου μπορεί κανείς να έχει πανοραμική θέα στο Θρακικό πέλαγος και το νησί της Σαμοθράκης, αποτελεί ιδανικό προορισμό για ξεκούραση αλλά και εξορμήσεις στη γύρω περιοχή.

Ο επισκέπτης θα απολαύσει το όμορφο περιβάλλον και την ήρεμη ατμόσφαιρα έχοντας παράλληλα τη δυνατότητα να φτάσει σε λίγα λεπτά της ώρας από το



ξενοδοχείο στο κέντρο της Αλεξανδρούπολης, μιας όμορφης παραθαλάσσιας πόλης με έντονο ταμπεραμέντο.

Εμπορικό και οικονομικό κέντρο της Θράκης, η Αλεξανδρούπολη είναι μια νεανική πόλη με ακμαία πανεπιστημιακή κοινότητα και κομβικό σημείο όπου συναντιούνται οι πολιτισμοί της Δύσης και της Ανατολής δίνοντάς της ένα ιδιαίτερο χρώμα και χαρακτήρα.

**Κοινωνικές εκδηλώσεις:** Οι εσωτερικοί και εξωτερικοί χώροι του ξενοδοχείου αποτελούν το ιδανικό σκηνικό για τη διοργάνωση κοινωνικών εκδηλώσεων όπως γάμων, βαπτίσεων, γενεθλίων, επετειακών δείπνων. Η αίθουσα «Ελλη» χωρητικότητας 420 ατόμων, η βεράντα και ο χώρος γύρω από την πισίνα που μπορούν να φιλοξενήσουν μέχρι 800 άτομα, συνθέτουν μια ενότητα που με τη φροντίδα της δημιουργικής μας ομάδας θα δώσουν σε κάθε εκδήλωση την αίγλη ενός εξαιρετικού γεγονότος.

**Συνέδρια και επαγγελματικές εκδηλώσεις:** Το “NEFELI BUSINESS & RESORT HOTEL” είναι συνώνυμο της οργάνωσης, της εξυπηρέτησης και της αποτελεσματικότητας για κάθε είδους επαγγελματικές συναντήσεις και εταιρικές εκδηλώσεις. Διαθέτει ευρύχωρους και λειτουργικούς χώρους που μπορούν να φιλοξενήσουν μια μεγάλη γκάμα εκδηλώσεων όπως συνέδρια, σεμινάρια, εταιρικές συναντήσεις, γεύματα εργασίας.

Μπορούμε να επιλέξουμε ανάμεσα στην αίθουσα «Ελλη» με δυνατότητα τοποθέτησης 446 ατόμων σε θεατρική και 150 σε σχολική διάταξη είτε στην αίθουσα «Φρίξος» με δυνατότητα φιλοξενίας έως 100 ατόμων. Επιπλέον το main Restaurant Nefeli για εκδηλώσεις έως 100 άτομα.

Ο σύγχρονος τεχνολογικός εξοπλισμός του business centre, το άρτια εκπαιδευμένο και έμπειρο προσωπικό καλύπτουν τις ανάγκες και των πιο απαιτητικών δράσεων. Το Catering 4 αστέρων με γεύσεις που αναδεικνύουν τη μεσογειακή και ιδιαίτερα την ελληνική κουζίνα συμπληρώνει τις ποικίλες εκδηλώσεις.

Μετά από μια πολυάσχολη και κουραστική μέρα οι συμμετέχοντες σε επαγγελματικές δραστηριότητες θα βρουν στο ξενοδοχείο Νεφέλη τη δυνατότητα να ξεκουραστούν και να χαλαρώσουν στη σάουνα ή στην πισίνα, να εκτονωθούν στο γυμναστήριο ή στο γήπεδο του τένις.

Εκ μέρους του ξενοδοχείου Νεφέλη συνομιλήσαμε με τον κ. Κοσμίδη Νικόλαο. Το ξενοδοχείο Νεφέλη έχει λιγότερες συνεδριακές αίθουσες σε σχέση με το Αλεξάντερ. Αυτές είναι δύο (2), έχουν θεατρική διάταξη και μπορεί να φιλοξενήσει έκαστη από 500 – 1500 άτομα. Οι αίθουσες αλλά και η συνεδριακή υποδομή του ξενοδοχείου είναι κατασκευασμένη με βάση τα διεθνή πρότυπα γεγονός που δίνει την δυνατότητα στο ξενοδοχείο να υποδεχτεί κάθε είδους συνέδριο. Μέχρι σήμερα το ξενοδοχείο Νεφέλη έχει εκτελέσει με επιτυχία περί τα 100 συνέδρια τα οποία είχαν μέση διάρκεια 2 ημέρες. Ένα μειονέκτημα του ξενοδοχείου είναι η απουσία αίθουσας πολλαπλών χρήσεων.

Στην συνέχεια ο κος. Κοσμίδης μας επισήμανε ότι η πόλη της Αλεξανδρούπολης έχει τις υποδομές να αναπτύξει συνεδριακό τουρισμό πραγματικά υψηλού επιπέδου.

Θέτει την ασφαλής μετακίνηση του κάθε συνέδρου ως πρωταρχικό παράγοντα επιτυχίας κάτι το οποίο η Αλεξανδρούπολη το επιτυγχάνει σε πολύ υψηλό βαθμό. Επίσης συμφωνεί με τον κ. Ξανθούλη στο θέμα των αεροπορικών συνδέσεων. Δηλαδή, ότι είναι πρωταρχικής σημασίας για την συντήρηση αλλά και εκτόξευση του συνεδριακού τουρισμού της πόλης, δεν έχουν γίνει κινήσεις εκ μέρους της πολιτείας προς αυτήν την κατεύθυνση και ότι θα πρέπει η τοπική ηγεσία να δραστηριοποιηθεί προς αυτήν την κατεύθυνση.

Όσον αφορά το ακτοπλοϊκό σύστημα της πόλης και εδώ παρατηρείται αδράνεια από μέρος των τοπικών αρχών, αλλά εκτιμάτε ότι η επιρροή του συστήματος αυτού δεν είναι τόσο σημαντική στην ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού. Αντίθετα ο πλέον διαδεδομένος τρόπος μαζικής μεταφοράς, αυτός των υπεραστικών λεωφορείων αποτελεί βαρόμετρο στην σωστή μεταφορά των συνέδρων. Το παρήγορο είναι πως η λειτουργία και οι παροχές του υπεραστικού ΚΤΕΛ Αλεξανδρούπολης είναι υψηλού επιπέδου.

Η απόσταση από τα μεγάλα αστικά κέντρα αποτελεί ένα αρνητικό παράγοντα, παρόλα αυτά όμως η πόλη μπορεί να συναγωνιστεί τις υπόλοιπες πόλεις της Ελλάδας αλλά και της Ευρώπης στην οργάνωση συνεδρίων. Το ξενοδοχείο Νεφέλη προβάλλεται ως συνεδριακό κέντρο κυρίως μέσω της ιστοσελίδας του ξενοδοχείου ενώ η συνεργασία με το γραφείο συνεδρίων και φιλοξενίας είναι υπαρκτή στην ουσία θα αποφέρει κανένα αποτέλεσμα.

Και ο κος. Κοσμίδης μας ενημέρωσε ότι δεν υπάρχουν μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί με σκοπό την προβολή των συνεδριακών κέντρων προς τυχόν ενδιαφερόμενο αλλά επίσης και ότι η συνεργασία με το γραφείο συνεδρίων και φιλοξενίας δεν παρέχει κάποια ουσιαστική βοήθεια. Επίσης κρίνει ότι οι ολυμπιακοί αγώνες δεν απέδωσαν τα αναμενόμενα.

Η γεωγραφική θέση αλλά και το γεγονός ότι η Αλεξανδρούπολη είναι μια φιλήσυχη πόλη χωρίς έντονη επιχειρησιακή και εμπορική δραστηριότητα είναι δύο παράγοντες που επιδρούν θετικά στην ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού. Οι προσπάθειες για την πραγματοποίηση συνεδρίων αλλά και επιπρόσθετων παράλληλων εκδηλώσεων γίνονται καθημερινά και για όλες τις εποχές του χρόνου.

Εκτός από τον συνεδριακό τουρισμό ο κος Κοσμίδης εκτιμά ότι υπάρχουν μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης του γαστρονομικού, του θαλάσσιου αλλά και του τουρισμού υγείας και ευεξίας στην περιοχή της Αλεξανδρούπολης. Και αυτός μας τονίζει ότι δεν υπάρχει κάποιο είδος επιδότησης – επιχορήγησης από δημόσιο φορέα που να στοχεύει στην ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού και την δημιουργία συνεδριακών εκδηλώσεων.

Αντίθετα όμως με το ξενοδοχείο Αλεξάντερ του κου Ξανθούλη το υπαλληλικό προσωπικό του ξενοδοχείου Νεφέλη έχει την κατάρτιση και την τουριστική παιδεία που απαιτούν οι εκδηλώσεις του συνεδριακού τουρισμού. Συμφωνεί ότι πρέπει να υπάρχει πιο εντατική εκπαίδευση και ενημέρωση αυτών αλλά επισημαίνει ταυτόχρονα ότι το προσωπικό αυτό δεν αναλαμβάνει εξ' ολοκλήρου την διεκπεραίωση των συνεδριακών εκδηλώσεων, κάτι που συμβιώνει στο ξενοδοχείο Αλεξάντερ.

Τέλος μας τονίζει ότι η δημιουργία συνεδριακών κέντρων αποτελεί σε ορισμένες περιπτώσεις αίτημα μιας περιοχής ή και περιφέρειας ακόμα αφού εκτιμάται ότι αυτό παίζει σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της περιφέρειας αυτής.

## **Ξενοδοχείο Θράκη Παλλάς**

Το Thraki Palace είναι κάτι παραπάνω από ένα ξενοδοχείο 5 αστέρων. Είναι μία από τις μεγαλύτερες τουριστικές και συνεδριακές επενδύσεις της Βόρειας Ελλάδας, παρέχοντας στην περιοχή την δυνατότητα να ενταχθεί άμεσα στις ευρωπαϊκές εξελίξεις συνδέοντας την Ανατολή με την Δύση και τον Βορρά με τον Νότο.

Με την άριστη υποδομή και τις αναβαθμισμένες υπηρεσίες που προσφέρει, το Thraki Palace αποτελεί νέο σημείο αναφοράς για την Βόρεια Ελλάδα και τα Βαλκάνια και ισχυρό πόλο έλξης επισκεπτών σε μια από τις ομορφότερες και πιο ανεξερεύνητες περιοχές της χώρας. Το Thraki Palace από την πρώτη στιγμή αιχμαλωτίζει το βλέμμα του επισκέπτη με την μοντέρνα αρχιτεκτονική του που σέβεται και αξιοποιεί το φυσικό περιβάλλον ενώ στο εσωτερικό γοητεύει με την πολυτελή αλλά λιτή διακόσμηση.

**Διαμονή:** Κάθε ένα από τα 149 δωμάτια του Thraki Palace (127 standard, 12 executive & 10 suites), διακοσμημένο με υψηλή αισθητική και ποιότητα, διαθέτει κεντρικό κλιματισμό, δορυφορική και Video Pay TV, αυτόματη τηλεφωνική γραμμή με δυνατότητα σύνδεσης PC, Mini Bar και υπηρεσίες 24ωρου Room Service, Laundry, Safe - Deposit Box και Baby Sitting Service.

Στα 70τμ κάθε σουίτας, η αριστοκρατική επίπλωση και η ζεστή ατμόσφαιρα αναδεικνύουν τους χώρους : υπνοδωμάτιο, wc λουτρό (με ντους και τζακούζι) και καθιστικό με τραπεζαρία και εξοπλισμένο γραφείο.

**Εστιατόριο:** Επιλέξαμε τους πιο ταλαντούχους σεφ για να ικανοποιήσουν τις γευστικές σας απαιτήσεις. Στο εστιατόριο "ALLEGRO» και στη βεράντα του ξεκινήστε τη μέρα σας με τον πλούσιο πρωινό μπουφέ. Συνεχίστε με τις εκλεκτές θρακιώτικες-παραδοσιακές γεύσεις ή παραδοθείτε στις GOURMET απολαύσεις της διεθνούς κουζίνας σ' ένα περιβάλλον όπου κυριαρχούν η υψηλή αισθητική και το άψογο service.

**Bar – Cafe:** Στη ζεστή φιλόξενη ατμόσφαιρα του PIANO BAR - CAFE "THALASSA" και στη βεράντα του (ωράριο λειτουργίας: 10.00 - 01.00) απολαύστε τον καφέ σας μαζί με την υπέροχη θέα του Αιγαίου πελάγους ή το βραδινό ποτό σας με τη συνοδεία απαλής, ζωντανής μουσικής

**Παραλία – Πισίνες:** Η οργανωμένη παραλία του Thraki Palace, βραβευμένη με την Γαλάζια Σημαία, αποτελεί την ιδανική επιλογή για αξέχαστες βουτιές στα γαλάζια νερά του Αιγαίου πελάγους. Γύρω από τις δύο πισίνες (μεγάλη 300 τμ και παιδική 50 τμ) και μέσα στη μοναδική ατμόσφαιρα άνεσης και χαλάρωσης του POOL BAR "AVRA" (ωράριο λειτουργίας:10.00 - 18.00 κατά την διάρκεια της καλοκαιρινής

περιόδου) απολαύστε τον καφέ ή το ποτό σας με θέα τη θάλασσα και το νησί της Σαμοθράκης και αφεθείτε στη μαγεία της κάθε στιγμής

**Εκδηλώσεις:** Το Thraki Palace προσφέρει απεριόριστες δυνατότητες για την επιτυχή οργάνωση κοινωνικών εκδηλώσεων κάθε μορφής και μεγέθους. Θα γοητευτείτε από την αρχοντική και κομψή διακόσμηση των χώρων του ξενοδοχείου ή του συνεδριακού κέντρου και θα νιώσετε ικανοποιημένοι οργανώνοντας τις κοινωνικές εκδηλώσεις σας σε ένα χώρο όπου η εμπειρία και ο επαγγελματισμός του προσωπικού εξασφαλίζουν την επιτυχία

**Συνεδριακό κέντρο:** Το Thraki Palace αποτελεί τον ιδανικό χώρο για τη διοργάνωση συνεδρίων, σεμιναρίων, εκθέσεων αλλά και ποικίλων κοινωνικών εκδηλώσεων. Το συνεδριακό κέντρο του Thraki Palace είναι το μεγαλύτερο και το τελειότερα οργανωμένο στην περιοχή, καλύπτοντας τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές λειτουργίας, εξοπλισμού και ασφάλειας.

Στις πολυτελείς ισόγειες αίθουσες του συνεδριακού κέντρου, συνολικής χωρητικότητας 2000 ατόμων, παρέχεται υπερσύγχρονη συνεδριακή υποδομή με πολλαπλούς βοηθητικούς χώρους, πλήρη οπτικοακουστική κάλυψη και μεταφραστικό κέντρο τελευταίας τεχνολογίας, γραμματειακή υποστήριξη, εκθεσιακούς χώρους, γραφεία συνέδρων, φουαγιέ, ανεξάρτητη είσοδος και parking.

Όλα τα παραπάνω με τη βοήθεια του άρτια εκπαιδευμένου προσωπικού, εγγυώνται την απόλυτη επιτυχία στις επαγγελματικές και κοινωνικές συναντήσεις σας.

Ξεκινώντας την συζήτηση μας με τον κ. Παλακίδη Απόστολο υπεύθυνου του συνεδριακού τμήματος του ξενοδοχείου τον ρωτήσαμε αν εκτιμά ότι η πόλη της Αλεξανδρούπολης έχει την κατάλληλη υποδομή για την ανάπτυξη αξιόλογου συνεδριακού τουρισμού. Η απάντηση που λάβαμε ήταν 100% καταφατική. Επίσης μας ενημέρωσε ότι εν μέρει ο συνεδριακός τουρισμός αποτελεί το κύριο αντικείμενο του ξενοδοχείου Θράκη Παλλάς, το οποίο έχει στην δυναμικότητα του πάνω από 5 αίθουσες συνεδρίων με διαφορετική δυναμικότητα υποδοχής συνέδρων (0-50 και 50 – 500), αλλά και με την δυνατότητα πολλαπλών σχεδιασμών γεγονός που δίνει στο ξενοδοχείο μία τρομερή ευελιξία και δυνατότητα πραγματοποίησης οποιοδήποτε συνεδρίου με όποια απαίτηση κι αν αυτό έχει.

Μας έγινε σαφές ότι το ξενοδοχείο διαθέτει αίθουσα παράλληλων εκδηλώσεων αλλά και ότι η παραπάνω ευελιξία συνδυάζεται με τις καλύτερες κατασκευαστικές αλλά και υλικοτεχνικές υποδομές με προδιαγραφές βασισμένες πάνω σε Διεθνή πρότυπα.

Έως τώρα το ξενοδοχείο Θράκη Παλλάς έχει αναλάβει πάνω από 150 συνέδρια όπου πολλά από αυτά ήταν 3 ημερών και 2 σε σύγκριση με τα περισσότερα των δυο προηγούμενων ξενοδοχείων. Αυτό είναι ένα ακόμα στοιχείο που χαρακτηρίζει την ετοιμότητα και δυναμικότητα του ξενοδοχείου.

Αντίθετα με τους δύο προηγούμενους υπεύθυνους ο κος Παλακίδης θεωρεί ότι η πόλη της Αλεξανδρούπολης έχει μία αρκετά καλή δομή δικτύου που εξασφαλίζει ασφάλεια και άνεση στην μετακίνηση του συνέδρου, όταν οι δύο προηγούμενοι υπεύθυνοι χαρακτήριζαν το δίκτυο μετακίνησης πάρα πολύ καλό.

Συμφωνεί και αυτός ότι το αεροπορικό δίκτυο είναι πάρα πολύ σημαντικός παράγοντας στην ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού αλλά και ότι δυστυχώς δεν έχει γίνει κάτι από πλευράς πολιτείας και τοπικών αρχών για την βελτίωση των συνθηκών κάτι το οποίο θα πρέπει να γίνει έστω και τώρα.

Χαρακτηρίζει το ακτοπλοϊκό δίκτυο ως όχι τόσο μεγάλης σημασίας στην ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού επισημαίνοντας και εδώ όμως την απουσία του κράτους. Η ταύτιση της άποψης αυτής με των δύο συναδέλφων του είναι πλήρης.

Η ταύτιση είναι πλήρης και στην σημαντικότητα του οδικού δικτύου. Ότι δηλαδή είναι μεγάλη, απλά εκ μέρους του κου Παλακίδη Απόστολου χαρακτηρίζεται σε αρκετά καλή κατάσταση και όχι σε πάρα πολύ καλή απάντηση που έδωσαν οι δύο συνάδελφοι του.

Γίνεται ξεκάθαρο σε μας από τις πρώτες ερωτήσεις μας στον κο Παλακίδη Απόστολο ότι οι απαιτήσεις του από την πολιτεία είναι ιδιαίτερα υψηλές αφού και το ξενοδοχείο Θράκη Παλλάς φαίνεται πως έχει επενδύσει πολλά στην ανάπτυξη αξιόλογου συνεδριακού τουρισμού σε σχέση με τα δύο πρώτα ξενοδοχεία.

Συνεχίζοντας μας απαντά ότι οι αστικές συγκοινωνίες και το ΚΤΕΛ είναι αρκετά οργανωμένα αλλά και ότι η απόσταση της πόλης από τα μεγάλα αστικά κέντρα δεν είναι παράγοντας αρνητικός στην ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού στην Αλεξανδρούπολη.

Επίσης το ξενοδοχείο φαίνεται μέσα από τις απαντήσεις του κ. Παλακίδη Απόστολου ότι χρησιμοποιεί πιο έντονα αλλά και με πιο ποικίλους τρόπους την διαφήμιση του ξενοδοχείου ως μέσω προσέλκυσης και δημιουργία συνεδριακών εκδηλώσεων. Έντυπη, ηλεκτρονική διαφήμιση αλλά και η ιστοσελίδα της εταιρείας αναλαμβάνουν την επίτευξη αυτού του στόχου.

Συμφωνεί εν μέρει ότι η Αλεξανδρούπολη μπορεί να ανταγωνιστεί όλες τις ελληνικές πόλεις αλλά και αρκετές ευρωπαϊκές στην διοργάνωση άρτιων συνεδριακών εκδηλώσεων γεγονός που εν μέρει οφείλετε και στην ταυτότητα της πόλης. Μια πόλη χαμηλών τόνων, χωρίς έντονη επιχειρησιακή και εμπορική δραστηριότητα αλλά και τουριστική δραστηριότητα, αποτελεί ένα ιδανικό σκηνικό που προτιμάται από το σύνολο σχεδόν των συνέδρων. Σύμμαχος επίσης και το κλίμα της πόλης.

Τα περισσότερα συνέδρια πραγματοποιούνται Άνοιξη και Φθινόπωρο ενώ οι προσπάθειες για διεξαγωγή συνεδρίων και τις υπόλοιπες εποχές είναι έντονες κυρίως με την πραγματοποίηση συνεδρίων διάφορων συλλόγων ως οπή το πλείστον το καλοκαίρι.

Άλλες ενέργειες προς αυτήν την κατεύθυνση είναι η Γιορτή του Κρασιού, το Shopping Festival, η Εμπορική Έκθεση, τα Κύματα Πολιτισμού κ.α.

Ο γαστρονομικός τουρισμός, ο τουρισμός υγείας και ευεξίας αλλά και τουρισμός υπαίθρου είναι σύμφωνα με τον κ. Παλακίδη Απόστολο του ξενοδοχείου Θράκη Παλλάς κάποιες σωστές παράλληλες κατευθύνσεις που θα πρέπει να αναπτύξει ο τουριστικός επιχειρηματικός κόσμος της πόλης σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές και την πολιτεία.

Αυτό που μας προξένησε εντύπωση είναι η αντίθεση των απόψεων στο θέμα των επιδοτήσεων και την παρουσία του κρατικού μηχανισμού στον συνεδριακό τουρισμό. Έτσι σύμφωνα με τον κ. Παλακίδη Απόστολο το κράτος δίνει την ευκαιρία επιδοτήσεων για την δημιουργία συνεδριακών εγκαταστάσεων μέσω του υπάρχοντος αναπτυξιακού νόμου αλλά και του γνωστού σε όλους Ε.Σ.Π.Α.

Άριστα εκπαιδευμένο το προσωπικό του ξενοδοχείου τόσο σε γενική τουριστική παιδεία, τόσο και στον συνεδριακό τουρισμό. Επίσης στο προσωπικό παρέχεται εντατική εκπαίδευση και επιμόρφωση κυρίως μέσω σεμιναρίων, ενώ μας ενημέρωσε

ότι άλλα συνέδρια διεκπεραιώνονται πλήρως από το προσωπικό του ξενοδοχείου και άλλα από εταιρείες όπως η PCO, AV κτλ.

Η συζήτηση μας στο κλείσιμο της μας προσέφερε πολλά χρήσιμα και διαφορετικά συμπεράσματα θα λέγαμε σε σύγκριση με τις δύο προηγούμενες συνεντεύξεις.

Ο κος. Παλακίδης Απόστολος μας εκμυστηρεύτηκε ότι τα οφέλη του συνεδριακού τουρισμού είναι πολλαπλά για όλους. Έσοδα για τις επιχειρήσεις, αύξηση του τουρισμού στο σύνολο του ενώ τα συνέδρια κάθε αυτά προσφέρουν επισκέπτες υψηλού επιπέδου, εμπλοκή επαγγελματικών ομάδων. Όσον αφορά τα μειονεκτήματα, αυτά είναι λίγα. Βασικότερο είναι η κίνηση επισκεπτών με μεγάλη ένταση σε μικρό όμως χρονικό διάστημα.

Ένας κρυφός και συνάμα σπουδαίος στόχος είναι η κάλυψη των αναγκών και της ευχάριστης διαμονής των συνοδών των συνέδρων. Έτσι έχουν αναπτυχθεί παράλληλα με την διεξαγωγή ενός συνεδρίου εκδρομές αναψυχής στην πόλη, παροχές Spa και αισθητικής πάντα σε υψηλό επίπεδο παροχής υπηρεσιών.

Ο συνδυασμός περιοχής και υποδομών αποτελούν το μυστικό της επιτυχία της επιχείρησης. Ο συνδυασμός αυτός πείθει την εκάστοτε επιχείρηση ή οργανισμό την επιλογή της Αλεξανδρούπολης και του ξενοδοχείου μας για την διεξαγωγή του συνεδρίου που προγραμματίζουν.

## **Ξενοδοχείο Αστήρ Εγνατία**

Το παραθαλάσσιο Astir Egnatia Alexandroupolis βρίσκεται μέσα σε πευκοδάσος στην Αλεξανδρούπολη αλλά και σε κοντινή απόσταση με τα πόδια από το κέντρο της πόλης. Διαθέτει πολλές εγκαταστάσεις, όπως γυμναστήριο, εκπληκτική εξωτερική πισίνα και ένα εκλεπτυσμένο εστιατόριο.

Τα κομψά δωμάτια και οι σουίτες είναι διακοσμημένα με γούστο και με υπέροχα υφάσματα γνωστών σχεδιαστών. Όλα τα κλιματιζόμενα δωμάτια έχουν εκπληκτική θέα στο Θρακικό Πέλαγος και είναι εξοπλισμένα με δωρεάν Wi-Fi, δορυφορική τηλεόραση, DVD player και μίνι μπαρ.

Το εστιατόριο Aesop 's Myths σερβίρει παραδοσιακά ελληνικά και διεθνή πιάτα που ετοιμάζονται με ελαιόλαδο και φρέσκα, εποχικά συστατικά από την αγορά. Όταν ο



καιρός είναι καλός, οι επισκέπτες μπορούν να γευματίσουν στην ευρύχωρη βεράντα του κήπου με φόντο τα καταγάλανα νερά του Θρακικού Πελάγους.

Το Astir Egnatia Alexandroupolis αποτελεί το ιδανικό σημείο εκκίνησης για εκδρομές στο προστατευόμενο δάσος Δαδιάς και στο Δέλτα του Έβρου. Στις εγκαταστάσεις του ξενοδοχείου υπάρχει δωρεάν χώρος στάθμευσης για όλους τους επισκέπτες.

Υπεύθυνος του Ξενοδοχείου Αστήρ ο κος. Παναγιώτης Κούπας. Σε γενικές γραμμές οι απόψεις του κ. Παναγιώτη Κούπα συμβαδίζουν με των υπολοίπων συναδέλφων του. Το Ξενοδοχείο Αστήρ είναι πιο κοντά σε αυτό του Θράκη Παλλάς. Πολλές αίθουσες με μεγάλες ευκολίες και υψηλού επιπέδου υποδομές, τόσο κατασκευαστικές όσο και υλικοτεχνικές. Επίσης όμοια με το Θράκη Παλλάς οι αίθουσες του ξενοδοχείου μπορούν να λάβουν ποικίλους σχεδιασμούς και διατάξεις. Το ξενοδοχείο παράχει αίθουσα παράπλευρων εκδηλώσεων και μέχρι σήμερα έχει αναλάβει την διοργάνωση περίπου 100 συνεδρίων τα οποία είχαν μέση διάρκεια 2 ημέρες.

Παρόμοιες είναι οι απόψεις σχετικά με το αεροπορικό, οδικό αλλά και ακτοπλοϊκό δίκτυο και την βαρύτητα που έχουν αυτά στην ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού στην πόλη, αλλά και την παντελή απουσία του κράτους και των τοπικών αρχών στην προσπάθεια βελτίωσης της υφιστάμενης κατάστασης.

Ο κος Κούπας μας τονίζει ότι η απόσταση από τα μεγάλα αστικά κέντρα επηρεάζει σημαντικά αρνητικά την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού. Και το ξενοδοχείο Αστήρ χρησιμοποιεί όλες τις διαφημιστικές μεθόδους για την προβολή του ξενοδοχείου ως συνεδριακό κέντρο.

Το ξενοδοχείο είναι το μόνο ξενοδοχείο που δεν συνεργάζεται με το Γραφείο Συνεδρίων και Φιλοξενίας. Επίσης σημαντική διαφωνία ή καλύτερα διαφορετική άποψη είναι σχετικά με την ικανότητα της Αλεξανδρούπολης να ανταγωνιστεί τις υπόλοιπες ελληνικές αλλά και ευρωπαϊκές πόλεις. Ο κ. Παναγιώτης Κούπας είναι σαφής ότι η πόλη δεν είναι έτοιμη να ανταγωνιστεί άλλες πόλεις και ότι υπολείπεται αρκετά.

Επίσης εκτιμάει ότι η γεωγραφική θέση της πόλης δεν είναι η ιδανική για την ανάπτυξη συνεδριακού τουρισμού, αλλά και ότι το προφίλ της πόλης δεν συμβάλει επίσης στην κατεύθυνση αυτή (χαμηλό επιχειρησιακό και εμπορικό προφίλ κτλ.).

Αναγνωρίζει ότι γίνονται προσπάθειες ώστε να σπάσει η συνήθης εποχικότητα των συνεδρίων, κυρίως με την δημιουργία επιπρόσθετων εκδηλώσεων (Εμπορική Έκθεση, Shopping Festival κ.α.)

Επίσης στην ερώτηση μας σχετικά με τις τουριστικές δυνατότητες που έχει η πόλη μας απάντησε ότι η εμπειρία του προτείνει τον τουρισμό υγείας και ευεξίας, τον τουρισμό υπαίθρου και τον θαλάσσιο τουρισμό.

Ως μόνο χρηματοδοτικό εργαλείο αναγνωρίζεται το πρόγραμμα ΕΣΠΑ. Επίσης οι υπάλληλοι της επιχείρησης έχουν την κατάλληλη κατάρτιση και τουριστική παιδεία για την συνεδριακών εκδηλώσεων. Αυτό δεν σημαίνει ότι η επιχείρηση επαναπαύεται αλλά συνεχίζει την κατάρτιση και επιμόρφωση των υπαλλήλων της μέσω σεμιναρίων ή πολύ απλά μέσω την πρόσληψη νέου υψηλά μορφωμένου και καταρτισμένου προσωπικού όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο. Έτσι υπάρχει η ευχέρεια να διεκπεραιώνει πλήρως την οργάνωση των συνεδρίων το υπαλληλικό προσωπικό του ξενοδοχείου.



## 4.4 Γενικά Συμπεράσματα

Ως συνεδριακός ορίζεται ο τουρισμός, που συνδέεται με την παρακολούθηση συνεδρίων, εκθέσεων κλπ. και αντιπροσωπεύει μια σημαντική αγορά σε διεθνές επίπεδο.

Η αγορά αυτή αφορά συνήθως επισκέπτες υψηλού εκπαιδευτικού και οικονομικού επιπέδου υπηρεσιών και προϊόντων. Ο χρόνος παραμονής τους στον τουριστικό προορισμό κυμαίνεται συνήθως από 3 έως 5 ημέρες, ενώ υπάρχει η πιθανότητα παράτασης της παραμονής τους για μεγαλύτερο διάστημα, με τη μορφή κάποιων άλλων μορφών τουρισμού. Βασικό ρόλο προς αυτήν την κατεύθυνση διαδραματίζει η ικανότητα ενός τόπου να προσελκύσει την προσοχή του συνεδριακού επισκέπτη.

Σημαντικό ρόλο για την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού σε έναν τόπο, διαδραματίζει η διαθεσιμότητα των απαραίτητων υποδομών και υπηρεσιών, όπως αμφιθεάτρων, εκθεσιακών χώρων, καταλυμάτων, υποδομών για καφέ και εστίαση, υπηρεσιών διερμηνείας, κλπ. Επίσης, η εύκολη πρόσβαση στον τόπο πραγματοποίησης ενός συνεδρίου ή έκθεσης είναι κρίσιμος παράγοντας για την προσέλκυση επισκεπτών.

Στην Αλεξανδρούπολη τα τελευταία χρόνια έχουν δημιουργηθεί μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες, με συνεδριακά κέντρα πολλαπλών αιθουσών, ικανά να φιλοξενήσουν πολυάριθμα συνέδρια, όπως αυτό των μηχανικών που έληξε χτες, καθώς και να εξυπηρετήσουν κάθε απαίτηση των παρευρισκομένων.

Επίσης η ολοκλήρωση στο μεγαλύτερο μέρος της Εγνατίας Οδού, η ύπαρξη του αεροδρομίου Δημόκριτος και το σιδηροδρομικό δίκτυο, καθιστούν την πρόσβαση στην Αλεξανδρούπολη από και προς τα μεγάλα αστικά κέντρα γρήγορη και εύκολη, δίνοντάς τη ακόμη μεγαλύτερη δυναμική και κάνοντάς τη ελκυστικότερη στην προσέλκυση Οργανισμών, Πανεπιστημίων και λοιπών φορέων, ως τόπο διεξαγωγής συνεδρίου.

Την περίοδο επίσης της άνοιξης αλλά και των πρώτων καλοκαιρινών μηνών, αποτελεί και μια διέξοδο των παρευρισκομένων από την καθημερινότητα, αφού δίνεται η δυνατότητα να συνδυαστεί η παρακολούθηση του συνεδρίου με ολιγοήμερες διακοπές στην παραθαλάσσια πόλη.

Στην Αλεξανδρούπολη γίνονται κάθε χρόνο ολοένα και περισσότερα, γεγονός που οφείλεται στην ύπαρξη άρτια οργανωμένων εγκαταστάσεων αλλά και μεγάλων ξενοδοχειακών μονάδων, που την καθιστούν πλέον ως έναν από τους βασικότερους χώρους διεξαγωγής συνεδρίων στην Ελλάδα. Φέτος είναι καλύτερα τα πράγματα από την περσινή χρονιά.

Ωστόσο στατιστικά στοιχεία σχετικά με τη διεξαγωγή συνεδρίων στην περιοχή δεν υπάρχουν μιας και στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού δεν υπάρχει αντίστοιχο μητρώο, κάτι που συμβαίνει σε όλες σχεδόν της Ευρωπαϊκές πόλεις, με εξαίρεση την Ισπανία που έχει ιδρύσει γραφείο προσέλκυσης συνεδρίων σε εθνική κλίμακα.

Πολλές ελληνικές πόλεις ωστόσο, έχουν ιδρύσει με δική τους πρωτοβουλία αντίστοιχα γραφεία, προκειμένου να διαθέτουν σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς πληροφορίες, σχετικά με τις υποδομές και τους διαθέσιμους χώρους που υπάρχουν για τη διεξαγωγή συνεδρίου.

Τέτοια γραφεία λειτουργούν σήμερα σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Ρόδο. Στην Αλεξανδρούπολη παρόλο το σημαντικό αριθμό συνεδρίων που διεξάγονται στην πόλη αντίστοιχο γραφείο δεν υπάρχει, αν και αποτελούσε πρόβλεψη του Οργανισμού Τουρισμού.

Η περίοδος αιχμής του συνεδριακού τουρισμού σημειώνεται κυρίως τους μήνες Φεβρουάριο έως Μάιο και Σεπτέμβριο έως Νοέμβριο, οπότε και συνήθως διοργανώνονται τα περισσότερα συνέδρια, εκθέσεις, κλπ. Η νέα σεζόν φαίνεται με τα μέχρι τώρα δεδομένα ευοίωνη για την περιοχή της Αλεξανδρούπολης καθώς ήδη έχουν προγραμματιστεί μεγάλα συνέδρια στην περιοχή από διάφορους φορείς αλλά και από το χώρο της Ιατρικής.

Οι επιδράσεις του συνεδριακού τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη της Αλεξανδρούπολης και κατ' επέκταση του Έβρου είναι μεγάλες και σημαντικές. Ο τουρισμός άλλωστε για την Ελλάδα, σε κάθε του μορφή, έχει χαρακτηριστεί από πολλούς ως η βαριά βιομηχανία της χώρας, αφού κινεί τα νήματα σε πλήθος άλλων παράπλευρων οικονομικών δραστηριοτήτων.

Στην Αλεξανδρούπολη συγκεκριμένα, η θετική επίδραση του συνεδριακού τουρισμού γίνεται αισθητή στον τομέα των θέσεων απασχόλησης καθώς πλήθος ατόμων απασχολούνται τόσο στα συνεδριακά κέντρα, όσο και στα ξενοδοχεία προκειμένου

να βοηθήσουν στην καλύτερη και σωστότερη εξυπηρέτηση των συνέδρων, συμβάλλοντας στη μείωση της ανεργίας.

Αξιοσημείωτη είναι η αύξηση της κίνησης που παρατηρείται στα καταστήματα της πόλης, σε ταβέρνες, χώρους διασκέδασης κ.λπ. Τα μέσα μεταφοράς δουλεύουν τις ημέρες εκείνες σχεδόν σε 24ωρη βάση προκειμένου να μεταφέρουν τους επισκέπτες σε χώρους εντός και εκτός της πόλης. Τα οφέλη από το συνεδριακό τουρισμό είναι αυτονόητα.

Οι καλές εντυπώσεις άλλωστε που αποκομίζει κάποιος που για επαγγελματικούς καθαρά λόγους επισκέπτεται την Αλεξανδρούπολη, αποτελούν τον καλύτερο διαφημιστή της περιοχής.

## Βιβλιογραφία

### ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Θωμάς Σιταράς – Χρήστος Τζένος (2007) , *Εισαγωγή στη θεωρία του τουρισμού* , (Εκδόσεις INTERBOOKS) , Αθήνα , (σελ. 49,51).

Κληρονόμος Αθανάσιος (1996) , *Ελληνικός συνεδριακός τουρισμός και η παραπέρα ανάπτυξη της χώρας* , (Εκδόσεις Πάτρα).

Κουτσουράδης Γ. Αχιλλέας (2002) , *Τουρισμός και δίκαιο , Προβλήματα - Προοπτικές* , (Εκδόσεις Σάκκουλας).

Περιοδικό Έβρος – Ιστορία (2009) , *Διεύθυνση Εμπορίου και Τουρισμού, Νομαρχία Έβρου* (σελ. 6-7).

Οδηγός του Έβρου (2016) , *Δημοτική Βιβλιοθήκη Αλεξ/πολης* (σελ. 17).

Στοιχεία από την *Στατιστική Υπηρεσία Αλεξ/πολης*.

Στοιχεία από τον *Πρόεδρο της ΔΗ.ΤΕ.Α.*

Περιοδικό Οδηγός Τουριστικών Διαδρομών Νομού Έβρου (2007) , *Ιαματικά Λουτρά Τραϊανούπολης και Σαμοθράκης* , (σελ. 46).

Στοιχεία από την *Συνέντευξη με τον κ. Πετρίδη* , (Προϊστάμενο Διεύθυνσης Εμπορίου και Τουρισμού).

Στοιχεία από την *Συνέντευξη με τον Αερολιμενάρχη κ. Κοκολιό Κων/νο* , Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας - Κρατικός αερολιμένας Αλεξ/πολης.

Περιοδικό Οικοτουριστικός Οδηγός Έβρου (2010) , *Νομαρχία Έβρου* , (σελ. 31,32,33).

Κωνσταντίνος Δ.Αποστολόπουλος – Δέσποινα Β.Σδράλη (2009) , *Εναλλακτικός και Ήπιος Τουρισμός Υπαίθρου , Θεωρητική Προσέγγιση και Εφαρμογές* , (σελ. 147).

Πρόγραμμα Εκδρομών από Τουριστικό Γραφείο του Νομού Έβρου , *DEMOCRITUS TRAVEL – VIP SERVICES.*

Τριανταφύλλου Γ. (2001) , «Οι Προοπτικές Των Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού» , ΑΤΕΙ Πατρών.

Ηγουμενάκης Νίκος (2000) , *Τουριστική Οικονομία - Τόμοι Α και Β* , Αθήνα , (Εκδόσεις Interbooks).

Μάλλιαρης Π. (1990) , *Εισαγωγή στο Μάρκετινγκ* , Β Έκδοση , Αθήνα , (Εκδόσεις Σταμούλης).

Ζαχαράτος Γερ. (1985) , *Τουριστική Κατανάλωση* , Αθήνα , ΚΕΠΕ.

Ζαχαράτος Γερ. (1999) , *Οικονομικά του Τουρισμού και Οργάνωση των Τουριστικών Ταξιδιών* , Πάτρα , ΕΑΠ.

Ζαχαράτος Γερ. (2000) , *Package Tour - Παραγωγή και διάθεση τουριστικού ταξιδιού* , Αθήνα , (Εκδόσεις Προπομπός).

Σταυρουλόπουλος Σ. (2015) , *Ανάλυση Προοπτικών Ανάπτυξης Τουρισμού Περιπέτειας και Αθλητικού Τουρισμού στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας Μέσω της Μεθοδολογίας SWOT.*

Λαγός Δ. (2005) , *Τουριστικά Οικονομικά* , Αθήνα , (Εκδόσεις Κριτική).

### **ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

Shenon Havard (1990) , *How to develop and promote successful seminars and workshops* , (Published by John Sheridan Wiley and Sons) , New York.

Atherton Jones (1995) , *Conventions - Macmillan Publishing* , London.

Adcock, I. M., Barnes, P. J., & Chung, K. F. (1998) , *American journal of respiratory and critical care medicine* , pp. 1585-1592.

### **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

Σωτηρόπουλος Αλέξης (2003) , *Διεξαγωγή συνεδρίων - Επιλογή τόπου* , <http://www.synedrrio.gr> .

Μάντζιος Δημήτρης (2009) , *Το μέλλον του συνεδριακού τουρισμού στην Ελλάδα* , [http:// www.traveldailynews.gr](http://www.traveldailynews.gr) .

Καταραχιάς Λάμπρος (2001) , *Συνεδριακός τουρισμός - Τα πρώτα βήματα για τον υποψήφιο αγοραστή* , <http://www.synedrio.gr> .

Δέλιος Δημήτρης (1998) , *Οπτικοακουστική κάλυψη συνεδρίων* , <http://www.synedrio.gr> .

Επίσημο Site της Νήσου Σαμοθράκης , [http:// www.samothraki.gr](http://www.samothraki.gr) , (ημερ. πρόσβασης 19/3/2017).

ΕΟΤ , [http:// www.gnto.gr](http://www.gnto.gr) , (ημερ. πρόσβασης 4/3/2017).

Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία , [http:// www.statistics.gr](http://www.statistics.gr) , (ημερ. πρόσβασης 25/3/2017).

Ιστοσελίδα Ευρετήριο Ελληνικού Τουρισμού , [http:// www.greek-tourism.gr](http://www.greek-tourism.gr) , (ημερ. πρόσβασης 20/3/2017).

(Υ.Ε.Δ.Δ.Α) , *Κείμενο από Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης* , [http:// www.gspa.gr](http://www.gspa.gr) , (ημερ. πρόσβασης 20/3/2017).

Ένωση ξενοδόχων Θράκης και Έβρου , [http:// www.thracehotels.gr](http://www.thracehotels.gr) , (ημερ. πρόσβασης 20/3/2017).

Ελληνικός Αγροτουρισμός , [http:// www.agrotour.gr](http://www.agrotour.gr) , (ημερ. πρόσβασης 10/3/2017).

Εναλλακτικός Τουρισμός , [http:// www.alternativegreece.gr](http://www.alternativegreece.gr) , (ημερ. πρόσβασης 19/3/2017).



## 5 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

### 5.1 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1) Υπάρχει γενική και ειδική υποδομή για την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού στην Αλεξανδρούπολη;

- Συμφωνώ
- Δεν Έχω Άποψη
- Διαφωνώ

2) Ο συνεδριακός τουρισμός αποτελεί το κύριο αντικείμενο της επιχείρησής σας;

- Ναι
- Εν Μέρει
- Όχι

3) Πόσες αθουσες συνεδρίων υπάρχουν στην επιχείρησή σας;

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5 και άνω

4) Γνωρίζετε πόσες ακόμη αθουσες συνεδρίων υπάρχουν στην Αλεξανδρούπολη και στον Έβρο γενικότερα;

- Ναι
- Όχι

5) Πόσες θέσεις έχει η κάθε αθουσα συνεδρίων;

- 0 - 50

- 50 - 500
- 500 - 1500
- 1500 και άνω

6) Σε τι σχεδιασμό βρίσκονται οι αίθουσες συνεδρίων;

- Θεατρική διάταξη
- Σχολική διάταξη
- Π διάταξη
- Banquet
- Όλα τα παραπάνω

7) Υπάρχει κάποιος εκθεσιακός χώρος πολλαπλών χρήσεων;

- Ναι
- Όχι

8) Το συνεδριακό κέντρο της επιχείρησής σας πληρεί τις προδιαγραφές για ανταγωνιστική λειτουργία;

- Συμφωνώ
- Δεν Έχω Άποψη
- Διαφωνώ

9) Το συνεδριακό κέντρο έχει κατασκευαστεί με βάση τα Διεθνή πρότυπα;

- Συμφωνώ
- Δεν Έχω Άποψη
- Διαφωνώ

10) Υπάρχει υλικοτεχνική υποδομή στις συνεδριακές αίθουσες για κάθε είδους συνέδριο;

- Συμφωνώ
- Δεν Έχω Άποψη
- Διαφωνώ

11) Πόσα συνέδρια έχουν διεξαχθεί στην επιχείρησή σας μέχρι σήμερα;

- 1-50
- 51-100
- 100 και άνω

12) Ποια ήταν η μέση διάρκεια των συνεδρίων;

- 2 Μέρες
- 3 Μέρες
- 4 Μέρες
- 5 Μέρες και άνω

13) Για την πραγματοποίηση συνεδριακών εκδηλώσεων θα πρέπει να υπάρχει ασφάλεια του μέσου μετακίνησης του συνέδρου. Όπως επίσης και ταχύτητα, πιστότητα, ακρίβεια, άνεση, εξυπηρέτηση και δομή δικτύου. Η Αλεξανδρούπολη έχει τη δυνατότητα να παρέχει όλα τα παραπάνω;

- Καθόλου
- Λίγο
- Αρκετά
- Πολύ
- Πάρα πολύ

14) Πόσο επηρεάζουν οι αεροπορικές συνδέσεις της Αλεξανδρούπολης τον συνεδριακό τουρισμό;

- Καθόλου
- Λίγο
- Αρκετά
- Πολύ
- Πάρα πολύ

15) Έχουν γίνει ενέργειες για την βελτίωση των αεροπορικών συνδέσεων; Ποιες;

- Ναι
- Όχι
- Αν ναι ποιες:.....

16) Θα έπρεπε να γίνουν ενέργειες για την βελτίωση των αεροπορικών συνδέσεων της Αλεξανδρούπολης;

- Συμφωνώ
- Δεν Έχω Άποψη
- Διαφωνώ

17) Κατά πόσο επηρεάζει το ακτοπλοϊκό σύστημα;

- Καθόλου
- Λίγο
- Αρκετά
- Πολύ
- Πάρα πολύ

18) Έχουν γίνει ενέργειες για την βελτίωση του ακτοπλοϊκού συστήματος; Ποιες;

- Ναι
- Όχι
- Αν ναι ποιες;.....

19) Κατά πόσο επηρεάζει το οδικό σύστημα της Αλεξανδρούπολης;

- Καθόλου
- Λίγο
- Αρκετά
- Πολύ
- Πάρα πολύ

20) Οι αστικές συγκοινωνίες και τα Κ.Τ.Ε.Λ. είναι κατάλληλα οργανωμένα ώστε να βοηθήσουν;

- Καθόλου
- Λίγο
- Αρκετά
- Πολύ
- Πάρα πολύ
- Δεν γνωρίζω/δεν απαντώ

21) Το γεγονός ότι η Αλεξανδρούπολη βρίσκετε μακριά από τα μεγάλα αστικά κέντρα, επηρεάζει τον συνεδριακό επαγγελματικό τουρισμό;

- Συμφωνώ
- Δεν Έχω Άποψη
- Διαφωνώ

22) Με ποιους τρόπους γίνετε η προβολή της επιχείρησής σας και κατ' επέκταση της Αλεξανδρούπολης ως διεθνές συνεδριακό κέντρο;

- Με έντυπη διαφήμιση.
- Από ηλεκτρονική διαφήμιση
- Από τα έντυπα μας.
- Από την ιστοσελίδα μας.
- Από κάποιο γνωστό.

23) Γνωρίζετε αν υπάρχουν μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί με σκοπό την πληροφόρηση των ενδιαφερομένων και την προβολή των συνεδριακών κέντρων;

- Ναι
- Όχι
- Αν ναι ποιοι.....

24) Συνεργάζεστε με το Γραφείο Συνεδρίων και Φιλοξενίας;

- Ναι
- Όχι

25) Σε ποιους τομείς σας βοηθάει η συνεργασία μαζί του;

26) Η Αλεξανδρούπολη μπορεί ν' ανταγωνιστεί τις υπόλοιπες πόλεις της Ελλάδας ή και της Ευρώπης;

- Συμφωνώ
- Δεν Έχω Άποψη
- Διαφωνώ

27) Οι επιτυχείς Ολυμπιακοί αγώνες είχαν βελτιώσει γρηγορότερα και αποφασιστικότερα την υποδομή των πόλεων που χαρακτηρίστηκαν ως «Ολυμπιακές Πόλεις» και κατ' επέκταση την υποδομή των συνεδρίων. Αυτό συνέβαλε στην διεξαγωγή μεγαλύτερων και περισσότερων συνεδρίων. Επηρέασε αυτό τον συνεδριακό τουρισμό της Αλεξανδρούπολης; Πώς;

- Ναι
- Όχι
- Αν ναι πώς.....

28) Η γεωγραφική θέση της Αλεξανδρούπολης είναι ευνοϊκή για την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού. Διευκολύνεται η πρόσβαση των συνέδρων;

- Συμφωνώ
- Δεν Έχω Άποψη
- Διαφωνώ

29) Το γεγονός ότι η Αλεξανδρούπολη είναι μια πόλη ήσυχη, χωρίς έντονη επιχειρησιακή και εμπορική δραστηριότητα και επίσης χωρίς ιδιαίτερα αυξημένη τουριστική δραστηριότητα, συμβάλει στις προτιμήσεις των συνέδρων;

- Συμφωνώ
- Δεν Έχω Άποψη
- Διαφωνώ

30) Η εποχικότητα συμβάλλει στον συνεδριακό τουρισμό; Πόσο επηρεάζει το κλίμα της Αλεξανδρούπολης στην πραγματοποίηση συνεδρίων;

- Καθόλου
- Λίγο
- Αρκετά
- Πολύ
- Πάρα πολύ
- Δεν γνωρίζω/δεν απαντώ

31) Συνήθως ποια περίοδο πραγματοποιούνται τα συνέδρια στην Αλεξανδρούπολη;

.....

32) Γίνονται προσπάθειες για την διεξαγωγή συνεδρίων όλο το χρόνο; Μπορείτε ν' αναφέρετε μερικές;

- Ναι
- Όχι
- Αν ναι ποιες;.....

33) Ποιες παράλληλες εκδηλώσεις γίνονται κατά τη διεξαγωγή των συνεδρίων και που;

.....

34) Γίνονται ενέργειες για την δημιουργία επιπρόσθετων εκδηλώσεων;

- Ναι
- Όχι
- Αν ναι ποιες;.....

35) Ποιες εναλλακτικές μορφές τουρισμού μπορούν να δημιουργηθούν στον Έβρο για την ανάπτυξη του τουρισμού και κατ' επέκταση των συνεδριακών εκδηλώσεων;

- Αθλητικός τουρισμός αναψυχής
- Γαστρονομικός τουρισμός
- Τουρισμός υγείας και ευεξίας
- Τουρισμός υπαίθρου
- Θαλάσσιος τουρισμός
- Άλλο.....

36) Υπάρχει κάποιου είδους επιδότηση - επιχορήγηση από τον δημόσιο φορέα είτε για τις συνεδριακές εκδηλώσεις είτε για την δημιουργία συνεδριακών εγκαταστάσεων;

- Ναι
- Όχι
- Αν ναι ποιες;.....

37) Υπάρχει η κατάλληλη κατάρτιση ή τουριστική παιδεία των υπαλλήλων της επιχείρησής σας για την διεξαγωγή συνεδρίων;

- Ναι
- Όχι

- Αν ναι ποιες;.....

38) Πιστεύετε ότι πρέπει να υπάρχει πιο εντατική εκπαίδευση ή ενημέρωση των υπαλλήλων σας;  
Με ποιους τρόπους;

- Ναι
- Όχι
- Αν ναι ποιες;.....

39) Τα συνέδρια διοργανώνονται εξ' ολοκλήρου από τους υπαλλήλους σας;

- Ναι
- Όχι

40) Η δημιουργία συνεδριακών κέντρων αποτελεί σε ορισμένες περιπτώσεις αίτημα μιας περιοχής ή περιφέρειας επειδή πιστεύεται ότι αυτό μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της;

- Συμφωνώ
- Δεν Έχω Άποψη
- Διαφωνώ

41) Ποια τα οφέλη του συνεδριακού τουρισμού για την επιχείρησή σας και ποια για την ευρύτερη περιοχή γενικότερα;

.....

42) Ποιο είναι το μεγαλύτερο πλεονέκτημα της διοργάνωσης των συνεδρίων;

.....

43) Ποιο είναι το μεγαλύτερο μειονέκτημα της διοργάνωσης των συνεδρίων;

.....

44) Οι σύνεδροι συχνά συνοδεύονται. Με ποιο τρόπο προσπαθείτε να προσελκύσετε τα μέλη όλο και περισσότερων συνεδρίων;

.....



45) Όταν μια επιχείρηση αποφασίσει να διοργανώσει ένα συνέδριο, αποφασίζει πρώτα την περιοχή που θα πραγματοποιηθεί και μετά επιλέγει το ξενοδοχείο. Πως πείθετε τον κάθε διοργανωτή να διεξάγει το συνέδριο στην Αλεξανδρούπολη;

.....